

GLASOVA PREJA: Gospodarstvo, kdo bo tebe ljubil?

Novi denar šele junija

Kranj, 10. januarja - Voditelj Glasovih prej Viktor Žakelj je v goste tokrat povabil ugledna strokovnjaka dr. Jožeta Mencingerja in dr. Andreja Ocvirka, bivšega in sedanjega podpredsednika slovenske vlade, in skušal razkriti razlike med njima. Našel jih je malo, nedvomno tudi zaradi spretnega izmikavanja sogovornikov, ki kaj bistveno novega nista povedala, zato je na koncu ostalo spoznanje, da bomo hčeš nočeš morali imeti gospodarstvo radi, če želimo imeti gospodarsko državo in s tem živeti bolje.

Predvsem pa ga bodo seveda morali imeti radi politiki, saj od politično obarvanih preprirov v parlamentu kruha ne bo, kar se nedvomno že kaže pri privatizacijski zakono-

daji, ki je bila osrednja točka prvega dela razgovora. Mencinger svojih pogledov na lastninjenje ni spremenil, vse druge poteze pa bi vlekel le hitreje. Ocvirk se potihem ni strinjal z vladnim predlogom lastninjenja, tudi v zakonu o zadrukah bi morali izpustiti "politične" člene, sicer pa je zdaj najpomembnejši dogovori z EGS.

Tudi v odgovorih na vprašanja kaj bistveno novega nismo izvedeli, sogovornika sta se politično intoniranim vprašanjem izmaknila, pri ekonomski več ali manj soglašala. Zaradi prednosti na začetku predvolilnega boja je bil zato še najbolj konkreten odgovor, da bomo novi denar dobili šele junija, saj je to zdaj odvisno od angleških tiskarjev. ● M. V.

Predsednik vlade ima tekmece

Lojze, Igor in mogoče Janez

Se uresničuje napoved Futurološkega inštituta, da bosta letos slovensko vlado po Peterletu vodila najprej Igor Bavčar, nato pa dr. Janez Drnovšek?

Kranj, 13. januarja - Kvalitete sedanjega predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta so znane, prav tako tudi očitki, ki letijo na račun njegovega vladanja. Premier je pripravljen s svojo ekipo delati po

Lojze Peterle

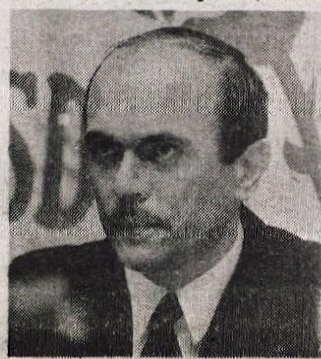
najboljših močeh do volitev, ki naj bi bile po sklepu bivšega Demosa čim prej (določen je bil april), na konferenci krščanskih demokratov pa je dejal, da se že začenja volilni boj, ki naj bo korekten, in ministrom iz Demokratske stranke, ki ne podpira več vlade, svetoval, naj iz vlade izstopijo.

V pričakovanju izglasovane nezaupnice Peterletovi vladi se pojavljajo imena možnih kandidatov za novega predsednika vlade, ki naj bi ga na osnovi nove ustave izvolili hkrati z izglasovano nezaupnico stari vladi (konstruktivna nezaupnica). Demokrati so vrgli na sceno

Igor Bavčar

svojega predsednika in notranjega ministra Igorja Bavčarja, liberalni demokrati pa skušajo v sodelovanju z nekaterimi drugimi strankami, predvsem s socialisti, prepričati za mandatarstvo dr. Janeza Drnovška. Menda so v igri še nekatera imena: Herman Rigelnik, ki ga je imela v mislih Liberalno demokratska stranka, Janez Kocjančič, za ka-

Janez Drnovšek

terim stoji Stranka socialdemokratske prenovе, predloge pa imajo tudi nekatere druge stranke.

V tem trenutku sta najbolj zanimiva Bavčar in Drnovšek, ki imata kvalitete za predsednika vlade, za vsakega pa se najdejo tudi ugovori. V marsičem sta si podobna, v marsičem se tudi razlikujeta. Drnovšek je ekonomist, Bavčar pa ne, vendar bi z vključitvijo dr. Mencingerja v vlado to nadoknadil. Pri privatizaciji je torej razlika očitna, saj je Drnovšek zagovornik razdelitve delnic delavcem, Bavčar pa bi po konceptu Mencingerja zanesljivo predlagal odplačno privatizacijo. Pri zunanji politiki ima Drnovšek več izkušenj kot Bavčar, ki pa je znan kot človek kolektivnega dela in se je izkazal kot predsednik Odbora in notranji minister, Drnovšek pa je znan kot individualist. Oba sta dobra kalkulatorja in taktika, pragmatična politika. Bavčar se zna v odločilnih trenutkih hitro odločati, Drnovšek pa je v tem oziru še neznan. Drnovšek ni politično opredeljen, kar mu povečuje manevrski prostor, po drugi strani pa je brez trdne baze v kritičnih trenutkih. Oba politika sta priljubljena med Slovenci, vsak po svoje. Za oba velja, da bi bila v primerjavi s Peterletom korak naprej, vendar bi bila za oba sprejem mandatarstva tveganje. Oba bi si pripravila dobre politične točke, če ne bi uspela in bi se morala neslavno posloviti. ● J. Košnjek

MERKUR
JANUARJA
10 % POPUSTA

Gorenjec 92 let, Gorenjski glas 45 let

13. prosinca 1900. leta je v Kranju izšla prva številka Gorenjca, političnega in gospodarskega lista, zgodovinskega predhodnika Gorenjskega glasa.

Gorenjec bode političen in gospodarski list, so zapisali uredniki v prvi številki. Objavljal bode na kratko važnejše dogodke na političnem polju, v novičarju bode na tisoče novosti iz gorenjskega in slovenskega sveta, nazadnje pa bo cenjenim naročnikom nudil novosti za domačo knjižnico.

Posebno pozornost bode Gorenjec obračal na gospodarske stvari. Naše kmetijstvo bi se dalo še mnogo popraviti, da se bode kmetič bolje zavedal svojega stanu in laže dihal. Naš list bode obsojal zabavljanje proti šoli in učiteljem. Dandanes je treba znati nekoliko več kot hruške peč. Cvetoč obrtnija in trgovina bo dobila v našem listu vnetega zagovornika.

Gorenjec je izhajal vsako soboto do 17. marca 1916, ko je prvič prenehal. Ponovno se je pojavil 2. februarja 1934 kot tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto. Tak je izhajal do vojne, zadnja številka nosi datum 5. april 1941.

Po vojni je na Gorenjskem nekaj časa vladalo mrtvilo, jeseni leta 1947 pa sta v Kranju začela izhajati Gorenjski glas - glasilo za kranjski okraj in na Jesenicah Kovinar - glasilo za jeseniški okraj. Leta 1954 sta se združila. Nov časnik je izhajal kot tednik, potem trikrat tedensko in nazadnje dvakrat na teden, nosil je različna imena od Glasa Gorenjske do Glasa in od leta 1985 je spet Gorenjski glas.

Kaj bi zapisali ob 45-letnem jubileju našega časopisa, ki ima torej več kot devetdesetletno tradicijo: trudimo se, da bi izdajali visokoprofesionalen časopis, v katerem so na prvem mestu politične novice z Gorenjskega in Slovenije, velik zalogaj dogodkov iz gorenjskih krajev in življenja ljudi, pomembno mesto ima kultura, veliko prostora je namenjenega športu in izreden poudarek je dan gospodarstvu. Gospodarske teme so dvakrat poudarjene: na gospodarski in kmetijski strani ter straneh posli in finance. Za zahtevnejše bralce izdajamo kar dve prilogi Odrpte strani in Snovanja. Hkrati ne pozablamo na razvedrilo, reportaže in zanimivosti.

Leopoldina Bogataj

Slovesno ob 50-letnici dražgoške bitke

Positivno naj prevlada, izkušnje naj uče

Dražgoše, 12. januarja - "Narodnoosvobodilni boj je bil boj slovenskega naroda za preživetje... tu ne gre za nobeno ideologijo in na dražgoško bitko je slovenski narod lahko ponosen," so izzvenele slavnostne besede ob 50-letnici slovitve bitke, ki je dala pečat naši zgodovini, v zadnjem času pa izzvala tudi nekatere polemike. Ob čudovitem sončnem vremenu je več tisoč pohodnikov z vseh strani prihajalo v Dražgoše. Prišli so borci, športniki, pa tudi vrsta slovenskih politikov, s predsednikom Milanom Kučanom na čelu. Govorniki, med njimi tudi slavnostni govornik dr. France Bučar, so se strinjali, naj pri ocenjevanju dražgoških dogodkov prevlada pozitivno in naj izkušnje zgodovine pripomorejo tudi k resnični spravi. Sprava pa je dejanje usmerjeno v prihodnost. Več o dražgoški prirreditvi, katere pokrovitelj je bila Zavarovalnica Triglav, d.d. Območna enota Kranj, je zapisano na zadnji in športni strani. V. Stanovnik, foto: J. Cigler

ljubljska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

GLASOVA STOTINKA

Iz vsebine:
Hokej: Danes odločitev o četrtem mestu
Škofjeloški košarki se obetajo lepši časi

Slovenska vlada na nedeljski seji

Marke že februarja?

Ljubljana, 13. januarja - Ker v Skupščini Republike Slovenije, kot je znano, ni bilo soglasja k zakonu o javnem dolgu, je slovenska vlada na nedeljski seji obravnavala predlagane dopolnitve zakona, ki naj bi razrešil problem v bankah "zamrznjenih" deviznih vlog občanov. Po zadnjem predlogu, ki ga bo še ta teden obravnavala skupščina, naj bi varčevalci lahko že do 10. februarja dvignili 500 mark, enako vsoto pa še 1. marca in nato še najmanj toliko vsako polovico leta. Za preostalo naj bi država izdala občanom prenosljive republiške obveznice neposredno - torej ne preko bank. ● Š. Ž.

MALI OGLASI 217-960

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Postalo mu je slabo

Komu? Ameriškega predsedniku. Kje? Za dobro obloženo mizo v Tokiu. Zakaj? Zato, ker ni najboljšega zdravlja, in zato, ker je dober politik in (kot se zdi) slab trgovec z avtomobili. In kdaj? Sredi minulega tedna, ko so se slabe novice kar kopicile; ena od njih je sporočila, da so na Hrvaškem sestrelili helikopter z opazovalci Evropske skupnosti.

Nič čudnega ni, če v politiki in njeni medijski pojavnosti slabost šefa najmočnejše države na svetu odtehta nasilno smrt petih mož. Gre seveda za slabost, ki ima več razsežnosti; je, kar je in hkrati prisodoba. Dogodek za tokijsko mizo potrjuje domneve o slabem zdravju predsednika in zastavlja prvovrstno politično vprašanje: ali bo sploh lahko kandidiral na jesenskih volitvah? Hkrati je ta minljivo pomenljiva medijska epizoda prisodoba za vso slabost sedanje Amerike. Lani se je zdela, da so ZDA nekakšen dober anđel varuh, ki varuje svet pred silami zla in jih vse po vrsti premaguje; v Zalivu užene zlodeja Huseina, komunizem, ki je bil za Ameriko vseskozi nekakšen imperij zla, pa leži po vsem svetu razsut, premagan in njenega usmiljenja potreben.

Seveda zlo ne bi bilo to, kar je, če bi bilo premagljivo; ostalo ga je še veliko in zdaj lahko samo čakamo, kje bo spet udarilo na dan. Vse kaže, da spodkopuje tudi Ameriko samo. Da ni vse O.K., se vidi v hudih težavah ene od paradnih panog ameriškega gospodarstva - v avtomobilski industriji. Ena od nalog G. Busha je zato bila, da v dvanajst dni trajajoči pacifiški turneji "prepriča" sogovornike, naj ne kupujejo le japonskih, ampak tudi ameriške avtomobile in avtomobilске dele. Poznavalci pravijo, da se dobri politik v slogi trgovca ni najbolje obnesel.

Naj bo z Ameriko tako ali drugače, dobro ali slabo, nas je vsekakor bolj ganila smrt štirih opazovalcev ES in njihovega pilota. Potem ko smo v evforiji božičnih dni podlegli dobremu občutju in se že skoraj prepričali, da je - v prisodobi rečeno - dobro tudi pri nas zmagalo nad zlim, slovenski David nad jugoslovanskim Goljatom, nas je sestrelitev helikopterja dodobra streznila in navdala z bojaznijo, da utegne "imperij zla" vrniti udarec. Se bo po 15. januarju zgodilo kaj podobnega, kot se je po 26. juniju? Malo verjemo. Takrat smo bili še sami, tokrat imamo že močno oporo v severozahodnem zaledju. Z jugovzhodnega neba nam sicer še lahko zamiglja kakšno slabo znamenje ali pa udari kaka strela. Pa vendar: ali niso bolj zaskrbljujoča tuzemska znamenja, po katerih je mogoče soditi, da stari skušnjavec spet obseda nas same? V vseh najvažnejših družbenih ozirih - gospodarskem, socialnem, političnem in kulturnem - se kažejo slabosti, ki jih ni treba naštevati. Omenimo le nedavno Peterletovo obisk na Dunaju, ki je šolski primer za nesprejemljivo in nediplomatsko soliranje. Kako more šef vlade v tako občutljivem zunanje-političnem trenutku odpotovati na tuje brez vednosti zunanjega ministrstva? In tam pričevati o nasprotjih, ki bi jih morali razrešiti doma! Saj ne da bi navijali za predsednika Kučana ali ministra Rupla, a dejstvo je, da sta za nastop v tujini pristojnejša od ministrskega predsednika Peterleta.

V nenehnem spoprijemu dobrega in zlega na svetovni politični sceni Slovencem zadnje čase ni kazalo slabo. Če nam bo kljub temu postalo tako - se pravi slabo - se ne bo mogoče izgovarjati na to, da nas je udarilo od zunaj. Slabo je v nas samih. Zunaj je lahko samo še slabše: "Tisto, česar se zelo bojiš, se ne bo zgodilo; zgodilo se bo slabše." (J. Rostand) - Potrudimo se tedaj, da bi postali boljši.

Predlog novih zamudnih obresti

Ljubljana, 13. januarja - Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je po številnih protestih na odlok o zamudnih obrestih, ki so po prvotnem sklepu preračunano na letno raven znašale več kot 28 tisoč odstotkov, konec preteklega tedna sklenil, da to področje "sistemsko" uredi s predlogom posebnega zakona, ki naj bi ga sprejela skupščina. Obrestna mera naj bi bila posledje vezana na stopnjo drobnoprodajnih cen v preteklem mesecu, povečana za 40 odstotkov, ki tako kljub vsemu predstavlja kar zajetno realno kazen zamudnikom. Pri tem se predlagatelj zakona sklicuje na uveljavljeno prakso poslovnih bank, kjer kazen znaša med 20 in 30 odstotki, ki da predstavljajo realno ceno kapitala. Posebej je zaradi sporov o dosedanjem načinu izračunavanja poudarjeno, da se obresti zaračunavajo po konformni metodi, znan pa je že tudi podatek za januar, v katerem bodo po decembrski rasti cen, če bo zakon sprejet, veljale obresti v letni višini 659 odstotkov. ● Š. Ž.

Zeleni opozarjajo ministra

Ljubljana, 10. januarja - Poslanci Zelenih v slovenski skupščini v odprtem pismu predsedniku Slovenske akademije znanosti in umetnosti pozivajo SAZU, naj se javno odreče izjavi glede zavračanja vzrokov za predčasno zaprtje krške nuklearke.

Zeleni opozarjajo, da je odbor za energetiko pri SAZU povsem zamolčan tveganja, ki so povezana z varnostjo delovanja JE Krško. Hkrati pretirano ocenjuje stroške predčasnega zaprtja na 4 milijarde nemških mark. Poslanci poudarjajo, da nuklearka stoji na potresnem območju, saj je bila njena lokacija določena na podlagi političnih in ne znanstveno-strokovnih odločitev. Zanemariti ne gre tudi problema skladiščenja radioaktivnih odpadkov, ki ga do dej niso rešili še nikjer v svetu. V Sloveniji nočejo nikjer sprejeti v skladiščenje niti nizko in srednje radioaktivnih odpadkov. Razen tega so izredno ranljivost te elektrarne razkrile grožnje JA med vojno v Sloveniji.

Zeleni ocenjujejo zamolčanje odbora za energetiko pri SAZU o ranljivosti JE Krško za nekorektno, saj pomeni zlorabo vsebine delovanja SAZU za politično-energetske cilje. Poslanci Zelenih predlagajo, da bi omenjeni odbor svoja stališča pripravil skupaj z akademjskim odborom za varstvo okolja. ● S. S.

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Republiški poslanci začenjajo z dediščino preteklega leta

Vročje ogrevanje s pokojninami, zdravstvom, davki in zadržugami

Pričakovati je tudi razpravo o zaupnici oziroma nezaupnici vladi in mandatarju za sestavo nove ter o razpisu novih volitev, kar je ta čas najaktualnejša slovenska politična tema.

Ljubljana, 14. januarja - Zbor občin in družbenopolitični zbor sta sklicana že za danes. Bremeni ju dolg seznam v preteklem letu nedokončanih zadev, o katerih zbora še nista dokončala razprave, o nekaterih še nista sklepala ali pa morata uskladiti stališča. To so zakon o zdravstveni dejavnosti, zakon o lekarniški dejavnosti, zakon o prometnem davku, zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, problematika vračanja v bankah deponiranih deviz občanov, neusklajenost pa še nista

zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakon o zadržugah. Jabolko spora so posamezni, vendar zelo pomembni členi. Pri zakonu o spreminjanju deviznih vlog občanov pri Narodni banki Jugoslavije v dolg Republike Slovenije gre za prekanje, ali naj bi dobili varčevalci obveznice države (nasprotniki tega menijo, da je to potuha bankam in po državljenje njihovega denarja) ali devize, česar pa Slovenija ta hip po mnenju predstavnikov vlade ni sposobna speljati. Zakon o pokojninskem in invalid-

Značilnosti predlaganih zakonov

Osnutek zakona o socialnem varstvu predlaga uvedbo celovitega sistema socialnega varstva, kar je bilo doslej urejvano z zakonom o socialnem skrbstvu, samoupravnim sporazumom o uresničevanju socialnovarstvenih pravic ter drugimi zakoni in predpisi. S tem zakonom bo država vzpostavila javno službo za to področje in ustvarila pogoje za vključevanje zasebnega sektorja, razen njega pa sistema dobrodelnosti, samopomoči in drugih oblik prostovoljnega dela.

Predlog za izdajo zakona o družinskih dajatvah bo opredelil vse dajatve, do katerih je upravičena družina ob in po rojstvu otrok. Te dajatve družini so denarno nadomestilo za čas porodniškega dopusta, materinski dodatek, pomoč za opremo novorojenčka in otroški dodatek.

Padla še zadnja celodnevna šola Helene Puhar

Kako obdržati dobro šolo

Kranj, 13. januarja - Z drugim šolskim polletjem bo formalno, poskusno pa je že z novim koledarskim letom, padla še zadnja celodnevna osnovna šola v kranjski občini, to je šola s prilagojenim programom Helene Puhar na Zlatem polju. Kot je dejal ravnatelj Stane Konc, je razlog predvsem spremenjen način financiranja šol. Novi republiški normativi in standardi med drugim natančno opredeljujejo, kako je treba oblikovati oddelek in kdaj ga lahko delijo v skupine. Nova republiška zakonodaja, ki bo tudi osnovne šole spravila pod finančno marelo republiškega proračuna, namreč celodnevne šole ne pozna več.

To je treba povedati predvsem zato, da kdo ne bi po krivici obtoževal kranjskega izvršnega sveta, češ da je zaradi denarnih zadreg pokopal še zadnjo celodnevno šolo v občini. Nasprotno, za ukinitvev so se odločili, kot je dejal Stane Konc, v šoli sami. Skoda, da se niso pripravili potegovati za razliko v denarju nad t.i. nacionalnim programom, ki ga bo financirala republika, v občini. Škoda predvsem zaradi narave te šole oziroma otrok, ki jo obiskujejo.

Celodnevna šola Helene Puhar, ki je zaživela 1978. leta in sprejema učence iz kranjske ter tržiške občine, namreč slovi po kvaliteti pouka. Med drugim je bilo do zdaj kar 40 različnih interesnih dejavnosti. Raven bo z novo organiziranostjo težko zadržati, čeprav ravnatelj obljublja, da se za učence in starše v bistvu ne bo nič spremenilo. Dejavnosti bodo skrčili na osnovne telesnovzgojne, tehnične, likovne in glasbene, druge pa prenesli v oddelke podaljšanega bivanja. Za 165 učencev šole so zaenkrat po interesu staršev oblikovali tri oddelke podaljšanega bivanja, dva pa za 29 učencev v oddelku za delovno usposabljanje. ● H. Jelovčan

Peterletova vlada še želi vladati

Po programu do konca

Ljubljana, 13. januarja - Kljub kar zanesljivimi znakom, da volitve konec aprila niso veliko verjetne, je slovenska vlada na seji pretekli teden sprejela zelo obsežno opredelitev najnujnejših aktivnosti v tem času. Na spisku so predvsem izredno številni zakoni, za komaj (vsaj tako upamo) priznano mlado slovensko državo pa prihaja tudi izredno zahtevno obdobje začetka sodelovanja s svetom.

Kot je na novinarski konferenci povedal predsednik Lojze Peterle, je prepričan, da je mogoče, če bo le resnično obstajala prava politična volja, volitve pripraviti do konca meseca aprila. Zadnji dogodki sicer kažejo, da so v Dolskem nekateri "držali fige v žepu", saj že odkrito nastopajo proti sporazumu, ki so ga podpisali, to pa, po besedah Lojzeta Peterleta, še ne pomeni, da se lahko delo vlade v teh zahtevnih časih ustavi. Predsednik ni prepričan, da vlada v parlamentu nima večine, saj skrajno nekorektno ravnanje nekaterih utegne odvrti zaveznike, na katere so računali. Položaj po strankarskih poteh sprti preverjajo.

Za čas do dogovorjenega roka volitev je vlada tokrat sprejela seznam najnujnejših aktivnosti, ki obsega 24 zakonov, ki so že v skupščinskem postopku sprejemanja in si bo vlada prizadevala za njihovo sprejetje. Med njimi je gotovo najspornejši zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij (in vrsta zakonov, ki to področje spremlja), zakon o zadržugah in zakon o gozdovih, o katerih, kot je znano, v skupščini zaenkrat velja hudo nesoglasje, ali bolje spor. Kar težko je izluščiti še druge najpomembnejše: o prometnem davku, o obrti, o varstvu okolja, o socialnem varstvu, o pokojninskem in zdravstvenih, ki še tudi niso sprejeti, niti omenjeni, ne naštevamo. Izvršni svet poleg tega do konca aprila namerava v postopek sprejemanja nanovo dati še 27 zakonov, ki poleg petih zakonov, ki bodo volitve sploh omogočili, posegajo na izredno široko področje. Reorganizirala naj bi se državna uprava, nanovo uredilo sodstvo, zunanjetrgovinsko poslovanje, trgovina, dočakali naj bi tudi večkrat zahtevani zakon o soupravljanju delavcev. Najnujnejša pa je seveda naloga, da se čimprej sprejme državni proračun, saj smo že stopili v novo leto. Med drugimi najpomembnejšimi aktivnostmi bodo v prvi tretjini leta v ospredju priprave na pogovore z različnimi mednarodnimi političnimi, bančnimi in drugimi organizacijami, ki naj bi utrli pot Slovenije kot samostojne države v mednarodnem sodelovanju, možnosti mednarodne finančne pomoči, v tem času pa naj bi bila zasnovana tudi nova družinska politika in kulturna zakonodaja. ● Š. Ž.

skem zavarovanju ni usklajen v dolžini pokojninske dobe za moške in ženske. Kompromisni predlog predlaga izenačitev za ženske in moške, matere pa naj bi imele za vsakega otroka 5 odstotkov beneficije. Zaradi nesoglasja teče pokojninski sistem po starem, kar ni posebej velik problem. Najbolj pa so zaradi tega prizadeti upokojenci, saj novi zakon dovoljuje mesečno usklajevanje pokojnin s plačili zaposlenih. Zakon o zadržugah pa je sporen v členu, ki naj bi določil lastninski delež kmetov oziroma kooperantov v zadržugah. Gre v bistvu za lastninjenje. Nasprotniki vključitve lastninskih členov v zakon trdijo, da to ni potrebno, da naj tudi za zadržuge velja enak način lastninjenja kot bo dogovorjen nasploh in je zato posebno lastninjenje zadržug nepotrebno. Nimamo namreč samo kmetijskih, ampak tudi druge zadržuge, in vsi, ki so tako ali drugače sodelovali v družinskih odnosih, morajo imeti enak položaj, kmetje pa v primeru kmetijskih zadržug ne bi smeli biti izjema. Druga stran pa trdi, da tako lastninjenje nikogar ne ogroža, ampak samo daje kmetom tisto, kar jim pri-

pada, delavci v zadržugah pa zaradi tega ne bodo na cesti.

Jutri in v četrtek, 15. in 16. januarja, pa so sklicane redne seje zborov republiške skupščine. Iz obsežnega dnevnega reda (po 16 točk vsak zbor) sklepamo, da najverjetneje zbori dela v eni rundi ne bodo končali. Obravnavali bodo med drugim predlog zakona o socialnem varstvu, predlog za izdajo zakona o družinskih dajatvah, predlog za izdajo zakona o zaposlovanju tujcev z osnutkom zakona, predlog za izdajo zakona o prisilni poravnavi in stečajni z osnutkom zakona, predlog za izdajo zakona o trajnem prenehanju izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v Rudniku urana Zirovski vrh z osnutkom zakona, predlog za izdajo zakona o evidencah s področja javne varnosti, predlog za izdajo zakona o odlikovanju Častni znak svobode Republike Slovenije ter nekatere spremembe zakonov o vojaški dolžnosti, političnem združevanju in deviznem poslovanju. Za sredo je sklicana tudi skupna seja vseh zborov. ● J. Košnjek

Narodni demokrati tudi na Jesenicah

Jesenice, 13. januarja - Kot smo izvedeli, je bil v začetku preteklega tedna na Jesenicah ustanovljen občinski odbor SDZ - NDS, ki ima 22 članov. Izvolili so upravni odbor, ki mu predseduje Velimir Pust, tega že drugega, tokrat uspešnega poskusa ustanovitve, pa so se iz republiškega vodstva udeležili Andrej Šter, Borut Bajželj in Leon Petrevčič. Kot nam je povedal predsednik Pust, se bodo temeljito lotili preverjanja poteka denacionalizacije in lastninjenja in o tem, zlasti nepravilnostih, za katere tudi na Jesenicah niso imuni, pripravili okroglo mizo. ● Š. Ž.

Socialdemokratska unija Slovenije

Rešitev so le volitve

Ljubljana, 13. januarja - V petek je najmočnejša izvenparlamentarna stranka v Sloveniji Socialdemokratska unija na novinarski konferenci razložili svoje poglede na trenutni postdemosovski politični položaj v Sloveniji. Po besedah Rastka Močnika so zadnja dogajanja le poceni triki, ki skušajo vreči javnosti pesek v oči. Resnica je, je poudaril, da ljudje od svojega dela že ne morejo več preživeti, omejujejo se državljske pravice, civilno družbo pa je nujno "rešiti izpod nacije in cerkve". Glavna naloga SDU je rekonstruirati slovensko politično levico, za katero je nevdržno, da jo predstavljajo le pripadniki nekdanjega režima, čeprav je dejstvo, da je velik del prebivalstva skupaj s SDP zaprt v nekakšen geto, nesprejemljivo. Gospodarsko razsulo utegne še v tej zimi ogreti ulice, medtem pa politiki sklepajo take in drugačne kupčije. Iskanje podpore predsednika vlade Lojzeta Peterleta pri SDU in celo SDP (za ustrezne ministrske stolčke seveda) je označil kot brezglavo dejanje. Prav socialdemokratski prenovitelji pa po mnenju SDU kvarijo normalno perspektivo slovenske levice. Kot stališča stranke do trenutnih dogajanj pa so predstavili naslednje zahteve: takojšnji odstop celotne sedanje vlade, čimprejšnje volitve, nujnost gospodarsko kompetentne vlade in reorganizacije državne uprave ter razglasitev akutne gospodarske krize in zato nepretrgano zasedanje parlamenta na skupnih zasedanjih. ● Š. Ž.

GLAS

Uredniška politika: neodvisni nestranski politični informativni poltendnik s poudarkom na dogajanjih na Gorenjskem / Predsednik Časopisnega sveta: Ivan Bizjak / Direktor in glavni urednik: Marko Valjavec / Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj / Novinarji in uredniki: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl-Zlebir, Andrej Zargi / Oblikovanje: Igor Pokorn / Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Prevc / Lektoriranje: Marjeta Vozlič / Fotografija: Gorazd Šinik / Tisk: Podjetje DELO - TCR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana / Uredništvo: Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, 211-835, telefaks: 213-163 / Naročnine, uprava, propaganda, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefaks: (064) 215-366 / Mali oglasi: telefon: 217-960 - sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7.-13.30, ob sredah do 16.30 / Časopis izhaja ob torkih in petkih; Cena izdoda 30 SLT / Naročnina: trimesečni obračun - naročniki imajo 20% popusta. Za tujino: letna naročnina 140 DEM. Oglasne storitve: po ceniku. Časopis je oproščen plačila prometnega davka (Uradni list RS, 7/91).

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GORENJSKI GLAS KRANJ

Vladna kriza in volitve na slovenski politični sceni

Bo Peterle zdržal do volitev

Demosov predlog za razpis parlamentarnih volitev aprila se kaže kot vedno bolj neuresničljiv. V najboljšem primeru, če bi potekala predvolilna opravila brez zapletov, bi bile lahko volitve junija. Zaradi tega je postal še bolj zapleten obstoj sedanje vlade.

Kranj, 13. januarja - Slovenska politika se je zato spremenila v pravo trgovanje, saj se vrstijo najrazličnejša, pred časom težko verjetna srečanja strankarskih veljakov. Ker tudi vlada sama več ne ve, ali ima še podporo v parlamentu ali ne, je Peterletov kabinet vedno bolj podoben potaplajoči se ladji, na kateri 27-člansko posadko obseda panika, vedno več članov posadke pa ni več zadovoljnih s kapitanom, v tem primeru premierom Lojzeto Peterletom.

V igri sta dve rešitvi slovenske politične in s tem parlamentarne in vladne krize. Prva zagovarja podporo sedanji vladi do volitev, ne glede, kdaj bodo; ali aprila ali kasneje. Druga pa meni, da je rešitev nova vlada z novim mandatarjem, ki bi bila strokovno sposobna izpeljati najnujnejše naloge in državo potegniti iz gospodarske krize, medtem pa bi se normalno pripravljali na volitve, ki naj bi bile jeseni, do roka, ki ga določa nova ustava. Vsaka od teh rešitev ima dobre in slabe strani. Podaljševanje zaupanja tej vladi bi samo poglobilo krizo, zato je treba čim prej izvesti nove volitve in postaviti zaupanja vredno

vlado, ki bo vladala daljši čas. Zato tudi izvolitev nove vlade sedaj ne bi bila smiselna, saj bi kvečjemu vladala do novih volitev jeseni, to pa je čas, ki bi ga potrošila za zagon in organizacijo, otipljivejših rezultatov pa ni pričakovati, saj vlada ne bi skrbelo samo za vladanje, ampak bi bili njeni člani nujno potegnjeni v volilni boj. Zmehčava je torej popolna, vendar se utegne ta vozil v kratkem razvozlati.

O usodi sedanje vlade bomo v Sloveniji razpravljali. Tudi sam predsednik Peterle pravi, da v takih razmerah ni mogoče delati, zato naj bodo volitve čim prej. Peterle in tudi njegova stranka Slovenskih krščanskih demokratov menijo enako in dodajajo, da ta vlada lahko ostane do volitev. Temu mnenju se pridružuje Liberalna stranka, ki meni, da je treba do izvolitve nove vlade sedanji omogočiti normalno delo, Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka in SDZ - Narodna demokratska stranka. Socialdemokratska stranka in Zeleni terjajo predčasne volitve, na katerih bi dobili tudi novo vlado. Dr. Pučnik namreč dvomi, da bi sedanja vlada dobila v parla-

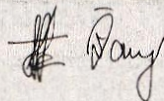
mentu nezaupnico. Zato do nove ne bi mogli priti in so rešitev samo čim prejšnje volitve.

Najodločnejšo potezo je potegnili Demokrati. Za novega mandatarja je predlagal Igorja Bavčarja, ob tem pa sprožila akcijo iskanja zavetnikov predvsem pri socialdemokrati, zelenih, liberalnih demokrati in socialistih. Skupščinska večina s tem še ne bi bila zagotovljena, zato so v njihovi računici tudi neodvisni poslanci. Ker je Bavčarjeva zmaga vprašljiva, se je pojavil nov kandidat za predsednika vlade - dr. Janez Drnovšek, ki naj bi ustrezal tako opoziciji kot nekaterim strankam sedanje pozicije. Drnovšek se pretekli teden še ni odločil, pa tudi možnosti kandidiranja ni zavrnil. Nekdanji član zveznega predsedstva še vedno razmišlja o kandidaturi za predsednika republike. V zanimivem položaju so se znašli prenovitelji. Njihovi glasovi bodo za izvolitve vsakega novega mandatarja potrebni, vendar je pri sodelovanju s socialdemokratskimi prenovitelji pri drugih strankah zadržanost zaradi njihovega komunističnega porenja.

Prenovitelji ne skrivajo interesa za sodelovanje v morebitni novi vladi, njihove ambicije pa ne ostajajo samo pri enem ali dveh ministrih, ampak merijo kot najmočnejša parlamentarna stranka mnogo višje. V tajnosti skrivajo tudi svojega kandidata za mandatarja. Pred časom se je omenjalo ime Janeza Kocjančiča, tako kot so liberalni demokrati igrali na bivšega direktorja Gorenja Hermana Rigelnika. Slišati je tudi napovedi, da imajo tudi nekatere druge stranke v zalogi kandidata za morebitnega novega predsednika vlade.

Slišati je tudi oceno, da so se Demokrati z Bavčarjem preneglili in bi morali vreči ime v javnost šele, ko bi bil znan dogovor o prihodnjih volitvah in ko bi imeli zagotovljeno skupščinsko večinsko podporo. Ker je ob Bavčarju in dr. Drnovšku kup neznan (vprašanje večinske podpore, pripravljenost Drnovška prevzeti kandidaturu, nepredvidljiv izid glasovanja o zapuščini Peterletovi vladi), se zna zgoditi, da bo ta vlada že vladala do prihodnjih volitev, ki naj bi bile junija, če bomo seveda sposobni političnega sporazuma. ● J. Košnjek

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

ŠTEFAN ŽARGI

Volitve

Ko je na predzadnji dan starega leta Slovenijo obšla novica o ukinitvi vladajoče koalicije političnih strank Demos in sklepu o pripravi novih parlamentarnih volitev, je mnogo skeptikov na eni strani in poznavalcev zahtevnosti volilnih priprav na drugi prerokovalo, da se dogovori iz Dolskega ne bodo mogli tako enostavno uresničiti. Za navidezno enotnostjo strank na oblasti in tistih v opoziciji o potrebnosti čimprejšnjih volitev, namreč tičijo hudo različni interesi, zlasti pa različna spoznanja o tem, ali je za posamezno stranko, glede njenega ugleda, popularnosti in priljubljenosti - skratka razpoložena ljudi - bodočih volilcev, res pravi čas za volitve. Jasno je namreč, da dobri trije meseci ne ponujajo kakšnih posebnih možnosti volilnih kampanj, saj v tako kratkem času tudi ne morejo bistveno vplivati na odnos ljudi.

Če v tej luči pogledamo na rezultate prvega sestanka političnih strank - v prvi "rundi" so sodelovale le v parlamentu sodelujoče stranke - ne smemo biti presenečeni nad skromnim obsegom dogovorjenega. Z vsa silo so na dan bruhanje z različnimi ocenami stanja in s tem interesi spodbujene razlike, ki ob vsej zapletenosti in zahtevnosti priprav na volitve, potrjujejo pesimiste v oceni, da aprilski volilni rok ni stvaren. Jasno je le, da se je s presenetljivimi in zato zelo odmevnimi izjavami - kot je bila izjava Demokratske stranke o odvzemu njene podpore sedanji vladi - in ponižujočih ter zmerjaških reakcijah - tokrat sta si jih privoščila predstavnik Liberalne in Narodno demokratske stranke - volilna kampanja z vsa silovitostjo že začela. Volilna kampanja, ki bo, kot kaže že sam njen začetek, zlasti nam, ki smo še vedno nenavajeni mnogih postopkov in metod značilnih in običajnih za tovrstne čase v razvitih demokracijah, postregla s številnimi, tudi za dober okus presenetljivimi, ali boljše razočarajočimi spoznanji. Na robu tega so že zadnji dogodki v slovenski prestolnici, ko so se ob (samo)navaji mandatarstva ministra Bavčarja pojavila še številna nova imena in vodilni politiki, nekateri oboževani kar z v prenosne računalnike vnesenimi podatki o številu poslancev in odstotkih glasov, poskušajo sklepati najrazličnejše, tudi najnena- vadnejše koalicije. Prav uspeh pri sestavi nove vlade - pa naj gre za na novi strankarski koaliciji utemeljeno novo "politično" vlado, ali prehodno vlado strokovnjakov - utegne volitve občutneje odložiti. Kljub temu bodo seveda bistvene kalkulacije o tem, kaj bo volilce najbolj prepričalo: doslej (ne)opravljeno delo, argumenti, osebnosti, ali pa bodo preprosto, kot na zadnjih volitvah, glasovali "proti". V javno mnenje je bilo že doslej vnesenih veliko izkrivljanj dejanskega stanja, pritisk in (demagoška) spret- nost nekaterih pa bosta to stanje samo poglobili.

Še ene plati prihajajočih volitev ne bi smeli spregledati. Volilci živijo v občini in rezultati dela lokalnih oblasti, ki so seveda strankarsko sestavljene, bodo vplivali tudi na volitve v državni parlament. Odločeno je že, da volitve v občinske parlamente pred spremembo organiziranosti lokalnih skupnosti (po zadnjih novicah naj bi to trajalo kar dve leti) ne bo. Ob tem dejstvu je veliko vprašanje, kako bomo volili 22 predstavnikov regionalnih interesov v Državni svet in kako bo določevana večina pri morebitni kombinaciji večinskega načela s proporcionalnim tudi pri volitvah v Državni zbor. Zelo zanimivo je tudi vprašanje, kako bodo ob enodomnem državnem parlamentu - Državni svet namreč ni čisto pravi drugi zbor - še kar dve leti delovale trodomno (po najboljši "maniri" časov, ki so nepreklicno za nami) sestavljene občinske skupščine in v kolikšni meri bodo nova razmerja med strankami na ravni države vplivale na ta razmerja v občini. V predvolilnem času, ki utegne ob časni vladi trajati skoraj celo leto, sta možni dve taktiki: kratkoročna - storiti vse, da se oblast za vsako ceno (in ne glede na ceno) obdrži, in dolgoročna - na področjih in v občini, kjer delo ni bilo uspešno, takoj ukrepati in vsaj z izkazano voljo rešiti, kar se rešiti da. Sedanje občinske vlade so tudi na Gorenjskem dosegle kaj različne rezultate in po volitvah, čeprav le na republiški ravni, bo priložnost, da se slabo poročana. Če tega ne bo, se bojim, da postane nadaljnjo odzemanje pooblastil občin in skrajna centralizacija, še povsem logičen proces.

Pred volitvami na Gorenjskem

V stiskah odločajo tudi strasti

Ker se na tak ali drugačen način bližajo volitve, smo se v Gorenjskem glasu odločili, da na začetku predvolilnih aktivnosti povprašamo najprej občinske strankarske organizacije o tem, kako ocenjujejo zadnje dogodke, prehojeno pot, dosežke in spodrsrljaje v teh slabih dveh letih demokracije in zlasti, kaj si obetajo. Začeli smo na začetku Gorenjske: na Jesenicah.

Roman Savinšek, predsednik občinskega odbora Socialdemokratske stranke Slovenije Jesenice: »Predvsem kaže poudariti, da strankarsko življenje pri nas še ni razvito. Zato ljudje še ne razumejo in si po svoje razlagajo delo in dosežke posameznih strank, zlasti gospodarske razmere pa močno vplivajo na ocene ljudi. V kriznih razmerah ljudje ocenjujejo položaj predvsem s čustvi in v takih razmerah je izredno lahko manipulirati z ljudmi. Tak položaj je zelo neugoden za pripravo volitev, saj se bo že s poceni demagogijo lahko zavedlo ljudi. Težko bo volilcem povedati, kaj je bilo storjenega v preteklosti za izboljšanje stanja, saj bo kaj lahko odkrili Demos za današnji položaj. Za bodoči položaj socialdemokratov bo odločilnega pomena za strankarsko povezovanje program in sorodnost pogledov pri tem. Naš položaj vidim predvsem v nadaljnjem sodelovanju s strankami nekdanjega Demosa na levi sredini. Tudi prihodnje volitve, po mojem mnenju, ne bodo realne. V teh časih bo poudarek na socialnem delu programov, ki utegnejo biti seznanjeni velikih obljub, pomembno vlogo pa bodo odigrale tudi osebnosti posameznih strank. Sam sem prepričan, da je mogoče socialne stiske reševati le z gospodarsko sanacijo, saj je socialnih pomoči še preveč in za delo demotivira ljudi. Jesenice so v izjemno težkem položaju in mi, ki smo v bistvu v opoziciji, se trudimo, da sodelujemo konstruktivno. Ocenjujemo, da je občinska vlada napravila vse, kar je bilo mogoče glede na razmere. Rešitev vidim v dosledni izpeljavi spremembe gospodarskega sistema, lastninjenja in ustvarjanje pogojev za dotok tujega kapitala. Imamo velike še neizživetve potencialne, ki mi vlivajo precejšen optimizem.«

člen prenove Jesenice: »Razpad Demosa je velik dogodek le na republiki, kjer se bodo veliko realneje, kot na prvih volitvah, pokazala prava medstrankarska razmerja, medtem ko v občini ne pričakujem bistvenih sprememb. Stranke so na Jesenicah že v preteklosti nastopale dokaj samostojno in to pričakujem tudi v prihodnje. Precejšno spremembo bo prineslo oblikovanje novih občin in v SDP se na to že pripravljamo. Mislim, da je naša stranka v republiki dobro pripravljena na volitve, izrednega pomena pa bo, ali bomo našli ustrezne ljudi. Nekoliko me skrbi neuskla- jenost volitev v državi in na lokalni ravni. Delo republiške skupščine je čista antipropaganda za sodelujoče, v občini pa smo otroške bolezni kar hitro preboleli. Strankarsko prekanje smo s konstruktivnim sodelovanjem preseglji. Nisem prepričan, da bodo programi strank odigrali kaj pomembnejšo vlogo, prepričan pa sem, da bo pomemben odnos posameznih kandidatov do konkretnih problemov v domačem okolju. To hkrati tudi pomeni, da bodo najpomembnejšo vlogo odigrale prav osebnosti tistih, ki bodo kandidirali. Položaj pozicije v občini nam bo možnosti kvečjemu oteževal, saj smo morali izvajati sklepe republiške vlade, čeprav smo včasih gledali nekoliko drugače. Izjemnega pomena bo v prihodnosti odnos do socialnih vprašanj, ki so ob radikalnih posegih v železarno, zelo zaostreni. Razvojna možnost naše občine je prav gotovo turizem, kjer se srečujemo s precejšnjim kadrovskim deficitom in deficitom v znanju. Glavna naloga, ki nam ostaja, je odpiranje produktivnih novih delovnih mest.«

Janez Šebat, predsednik občinskega odbora Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke: »Položaj v političnem življenju postaja nevzdržen. Samo delo republiške skupščine, ki se otepa

tudi z namerno povzročeno nesklepnostjo, je dovolj zgovorno, čeprav nihče noče objaviti, kdo noče sodelovati. Poslanci naše stranke sodelujejo več kot 90-odstotno in poslanecem, ki z odsotnostjo povzročajo nesprejem zakona o zadržgah, ne zaupam več. O novi vladi se bomo pogovarjali šele takrat, ko nam bo kdo ponudil boljše, z boljšim programom, opozicija pa samo kritizira in nič ne predlaga. Predvsem pa se bomo morali naučiti: "Vlada naj narodu služi in ne vlada!" Na Jesenicah kmetje predstavljamo komaj odstotek prebivalstva in imamo 8 odstotkov odbornikov v skupščini. Čeprav nismo povsem zadovoljni z vsemi dogajanji, pa moramo priznati, da je bilo za naše področje kar nekaj razumevanja. Nedorečene zakonodaje in

službe nam povzročajo kar precejšnjo škodo in postajamo ne- strpni nad počasnim urejanjem. Novim časom se zelo počasi učimo, tudi na vasi in tu bi si želeli tudi občinsko pomoč. Zadnji čas je, da pozornost iz industrije preusmerimo tudi na avtohtono prebivalstvo, ki je skrbno negovalo to pokrajino in slabo je, da ne najdemo skupnega jezika s Triglavskim narodnim parkom. Slabo je, da zavira razvoj. Kmet je v teh obmejnih krajih tudi izjemno pomemben branik domovine, saj varuje svojo posest, svoj prag in svoj dom. V predvolilnem času bo veliko "farbanja" in laži, za mene pa je najpomembnejše, da najdemo pot kako prav izkoristiti in vnovčiti velike naravne danosti, ki jih imamo. Nujen je razvoj obrti, storitvenih dejavnosti, najpomembnejše pa bi bilo, da dobimo možnosti, da razvijemo svojo pamet, svojo delavnost in svojo poslovnost. Zgledi v tujini, kjer smo pred kratkim bili, to potrjujejo.« ● Š. Žargi

STRANKARSKE NOVICE

STRANKARSKE NOVICE

Andrej Novak

Dražgoše so trpele

Škofja Loka - Škofjeloška liberalno-demokratska stranka je ob 50. obletnici dražgoške bitke kot stranka edina organizirala spominski pohod v Dražgoše.

»Pred prvimi svobodnimi volitvami je ZSMS, v kateri ima korenine LDS, negovala tradicije NOB, kot smo tedaj rekli, z raznimi pohodi, prireditvami. Lani se je, tudi z novo postavo v občinskem odboru, to spremenilo. Tokrat organiziramo pohod v lastni režiji, brez "pokroviteljev". Gre za manifestacijo odnosa do boja proti fašizmu, ne za opredeljevanje do zgodovine. Patronat nad praznovanjem v Dražgošah mora imeti občina, ne glede na to, ali je to občinski praznik ali ne. Dražgoške bitke si nihče ne more v popolnosti lastiti; ne borci ne občina ne krščanska demokracija. Dražgoše so trpele, vse bolečine je treba spoštovati. Zato smo se odločili, da pohod postane akcija vseh gorenjskih liberalnih demokratov,« je dejal predsednik škofjeloške stranke Andrej Novak. ● H. J.

SDZ - Narodna demokratska stranka

Kritično in praznično

Ljubljana, 13. januarja - Kot poroča STA, so se na petkovi seji sveta SDZ - NDS zavzeli za čimprejšnje volitve, vendar ne na račun volilne zakonodaje in časa trajanja predvolilne tekme. Ocenili so, da se je Demokratska stranka v Dolskem zavzela za april- ske volitve zato, ker je vedela, da to ne bo mogoče in je na tak

način razcepila Demos. Demokrati si, po njegovem mnenju, prizadevajo zavlačevati z volitvami, razbiti tudi druge stranke, pridobiti še nekatere druge poslance in tako postati stranka elite, ki si brez programa skuša prisvojiti oblast. NDS podpira sedanjega predsednika vlade, dokler ne bo predlagan nov mandatar, ki bo sprejemljiv za ves slovenski narod. Narodni demokrati si bodo prizadevali za poštenost in načelnost v politiki, borili se bodo proti divjim privatizacijam, zahtevali bodo pluralizacijo sindikalnega življenja in se upirali vračanju socializma. Zelo so razočarani nad mediji in zlasti javnomnenjskimi raziskavami, ki so po njihovem mnenju zelo strankarsko obarvani.

Po delovni seji so s predstavniki političnega življenja iz Slovenije, Hrvaške in zamejstva tudi s kulturnim programom proslavili tretjo obletnico ustanovitve Slovenske demokratske zveze, katere nasledniki so. ● Š. Ž.

Stranka demokratične prenove

Samo za vlado novega razvoja

Ljubljana, 13. januarja - Politična direkcija SDP je konec preteklega tedna izdala sporočilo za javnost, v katerem poudarja, da si bo prizadevala le za takšno vlado, ki bo v kratkem času sposobna doseči preobrat na razvojnem, gospodarskem ter socialnem področju. Borili se bodo za nadaljevanje priprav za čimprejšnje volitve, proti prestižnemu boju samozadostnih politikov in strankarskih vrhov in proti razcepju slovenskega političnega prostora na dva tradicionalna nasprotna politična bloka. Zavzemali se bodo za resnejše upoštevanje opozicije in povezovanje slovenske demokratske parlamentarne in izvenparlamentarne levice ter zavzetništvo s novim političnim centrom. Igorja Bavčarja in druge kandidate za novega mandatarja slovenske vlade pa vabijo, da predstavijo svoje programe za premik z mrtve točke. ● Š. Ž.

Koroška pri sosedu

V razmišljanjih, načrtovanjih, prizadevanjih... da bi bili v krajevni, komunalni samoupravi v prihodnje čim bolj racionalno podobni Evropi, pri čemer se s pogledom najprej in najraje zazremo onkraj meje na avstrijsko stran, smo včasih naravnost smešni. Kot tisti konj s plašnicami na očeh, ki naj bi zajo, ker ne more gledati ne levo ne desno, zato videl daleč naprej. In če se že obnašamo kot konji, ne bi bilo napak, če bi pomislili, da smo pri tej zazrtosti vendarle tudi sami svoji gospodarji. Ti pa, kadar imajo opravka s konji, gledajo tudi levo in desno.

Povod za tale kratek razmišljajoči utrinek in dobrohoten namig mi je ob precej pregledni sliki gorenske krajevno-komunalne samouprave ta ne vem katerič že "namignila" ocena v vodstvu krajevne skupnosti, kjer pravijo, da svoje občinske moče vidijo, če jih ob kakšnem dogodku povabijo v krajevno skupnost; in če se le-ti vabilu seveda odzovejo. Pa bi jih menda tudi predsedniki krajevnih skupnosti v tej občini radi videli večkrat med letom. Tako kot na primer v radovljiški ali pa v kranjski, kjer je redno srečevanje s predsedniki krajevnih skupnosti, ali pa skupaj z delegati zbora KS občinske skupščine: kar redna delovna oblika in je postalo že navada. Kranjsko občinsko vodstvo ima med delovnimi oblikami celo takšno, da se v krajevni skupnosti sestane z vodstvom KS in se na ta način še podrobneje in temeljiteje seznanja z željami, razmišljanji... Menda jim to tudi "koristi" pri oblikovanju občinske komunalne (in splošne) politike.

Prepričan sem, da zaradi "takšnega obnašanja" v omenjenih dveh občinah nimajo prav nič slabe vesti, ker niso zazrti samo "tja v Evropo". Včasih je tudi pogled na "sosednjo Koroško" koristen, če ne zaradi drugega, že za to, da veš, kje in kako sosed živi in kaj si zaradi tvojega obnašanja misli o tebi.

● A. Žalar

KRATKE GORENJSKE

Stroka naj da nedvoumen odgovor

Škofja Loka - Ko je župnijski pastoralni svet poslal na svet KS Škofja Loka - Mesto dopis, da se ponovno oživi staro pokopališče v Škofji Loki, je svet KS sklenil, naj o tem posreduje mnenje in podlage stroka in o tem obvesti tudi sekretariat za družbeni razvoj. Decembra pa je sekretariat posredoval gradivo, in sicer poročilo ter predloge za oživetje pokopališča v Stari Loki, Retečah in Škofji Loki, in predlagal koordinacijskemu odboru vseh štirih krajevnih skupnosti mesta Škofja Loka, da ga obravnavajo.

Na seji koordinacijskega odbora minuli teden so ugotovili, da je treba pridobiti še mnenja stroke, le-ta pa naj se jasno opredeli, ali pokopališče v Škofji Loki DA ali NE. Menili so tudi, da posamezna delovna telesa krajevnih skupnosti niso tista, ki bi lahko sama odločala o tem. Celotno zbor krajanov bi bil najbrž v tem primeru premalo, saj se jih običajno udeležujejo tisti, ki so za stvar še posebej zainteresirani. Zato v zvezi z oživitvijo pokopališča celo menijo, da bi ob morebitnem političnem pritisku odločitev prepustili referendumu ali pa na podlagi širše obveščene odločitvi z anketo.

Koordinacijski odbor štirih krajevnih skupnosti pa je bil tudi obveščen, da Zavod za družbeni razvoj skupaj s Komunalnim podjetjem Škofja Loka pripravlja ureditveni načrt za razširitev pokopališča na Lipici in sicer na podlagi izhodišča, da se pokopališče na Lipici ohrani kot centralno mestno pokopališče. A. Z.

Strokovni posvet - Radovljica - Društvo arhitektov Radovljica pripravlja strokovni posvet na temo Naselje, soseske, promet in povezave. Posvet bo v četrtek, 16. januarja, ob 17. uri v prostori knjižnice A. T. Linhart v Radovljici. ● (až)

Glasililo Dobrave - Godešič - V krajevni skupnosti Godešič v škofjeloški občini je izšlo glasililo Dobrave. V njem obveščajo krajanje o delu sveta krajevne skupnosti. Ena največjih akcij v krajevni skupnosti je bila obnova fasade na več kot 700 let stari cerkvi sredi kraja. V 36 dneh so krajanje opravili več kot 2400 delovnih ur in prispevali za obnovo tudi denar. S prostovoljnimi delom pa so krajanje naredili več kot 650 ur pri popraviljanju in urejanju krajevni poti. Obnovili pa so tudi rekreacijski center. Svet krajevne skupnosti pa se sicer najbolj ubada s pomanjkanjem denarja, saj morajo pokriti še stare račune. V glasililo so tudi prispevali Gasiljskega društva, ki je praznovalo 80-letnico, Rdečega križa, športne dejavnosti društva Kondor in prispevek o ponovnem pokopavanju na reteškem pokopališču. Komisija za postavitev plošče vsem padlim v prvi in drugi svetovni vojni v glasililo obveščajo krajanje o svojem delu in načrtih za postavitev plošče. S ponovnim izidom glasilila Dobrave nameravajo v krajevni skupnosti nadaljevati dolgoletno tradicijo obveščanja krajanov prek svojega glasilila.

Z Novinarskega večera na Visokem

Pri objavi zapisa z decembrskega Novinarskega večera na Visokem pod naslovom Začelo se je s "knofi" nam jo je tiskarski škrat poštno zagodel. Bralcom, še posebej pa Francu Staretu, s katerim se je pogovarjala Danica Dolenc, se opravičujemo in zanimivost objavljamo danes.

Začelo se je s "knofi"

Ko je bil Franc Stare z Luž še majhen in mu je bilo vse tako zanimivo, naj so bili to gumbi, stari denar, razglednice, posebni kamenčki ali kaj drugega, je mama pogosto rekla: "Pobereš vse kot sraka!" Ampak potihem se ji je verjetno dobro zdelo, da ima njen Franci takšno zbirateljsko veselje. Česa vsega ni prinesel domov! Vse, kar mu je prišlo pod roke, od starih ključavnic in "flint" do odlikovanj, kristalov in fosilov. Kajti Franc Stare je bil kot mlad vnet jamar in vse življenje strasten lovec. Danes ima bogato zbirko vsega mogočega, naj omenimo le 40.000 razglednic, 16.000 značk, čez 4.000 knjig, lepo zbirko mineralov in fosilov, stare časopise, slike... Preveč bi bilo tu naštevati. Njegova strast pa se prenaša na mlajše rodove. Sin Franci, ki živi v Žabnici, se je še bolj kot on vrgel na fosile in minerale, od vnukov pa že ne ve, kateri je hujski in stari ata Franc Stare ne more skriti zadovoljstva, da jabolk resnično ne pade daleč od drevesa... ● D. Dolenc

Posvet s predsedniki KS v radovljiški občini

Prednost nalogam lanskega programa

Ob krepitvi krajevne samouprave bodo letos srečanja z vodstvi KS še pogostejša, sproti pa naj bi usklajevali ob pripravljenosti ljudi v krajevni skupnosti reševanje problemov in potreb.

Radovljica, 14. januarja - "Lani na začetku leta nas je skrbelo, ali bomo sploh vzdržali in obdržali celotno infrastrukturo v občini. Vam, predsednikom oziroma krajevnim skupnostim v občini gre zahvala, da ste vložili toliko energije, da smo zdržali in naredili celo nekaj več. Res pa je, da nobena začeta naloga oziroma investicija še ni dokončana in bomo z njimi nadaljevali. Usmeritev naj bo, da imajo vse začete ali pa lani začrtane naloge v letošnjem programu prednost. Vse nove naloge pa bo treba najprej uskladiti in se zanje dogovoriti skupaj z ljudmi v krajevni skupnosti."

Tej spodbudni oceni predsednika izvršnega sveta občine Radovljica Jožeta Resmana, ki je bila hkrati tudi neke vrste bilančna zahvala lanskega leta, na rednem posvetu s predsedniki krajevni skupnosti v občini, se je minuli teden v četrtek pridružil tudi predsednik občinske skupščine Vladimir

Černe. Po njegovem je bilo minulo leto pravzaprav srečno, saj so se zgodile stvari, ki se ne bi najbrž več tako srečno ponovile.

Delovna izhodišča, ki se letos kažejo v občini, so obetavna. Res je, da trimesečni "embargo", ki so ga na komunalnem področju doživele občine,

ni ravno dobrodošel za politiko trženja, ki so jo tudi v radovljiški občini vključevali v program, vendar naloge, ki so si jih začrtali, ostajajo v usmeritvi in programu. Ocenjujejo, da bo na cestnem področju v republik in v krajevni skupnosti boj enak, kot je bil lani, na stanovanjskem naj bi dobili kriterije za kraje, mesta in naselja, na negospodarskem naj bi izstopalo izobraževanje, na gospodarskem pa skrb občine za dobro gospodarjenje; saj bo od tega odvisno, kako bodo kos potrebam na področju infrastrukture. Sicer pa bodo še kako dobrodošle izkušnje iz lanskega leta, ki so jih imeli v nekaterih krajevni skupnosti pri delih na telefoniji in na drugih komunalnih delih.

Po pričakovani "komunalni odmrznitvi" ob izteku prvega letošnjega trimesečja nameravajo v občini posvetiti glavno skrb cenovni politiki. Denar, ki so ga krajevni skupnosti dobile pred novim letom za pluzenje cest oziroma zimsko službo, ne bo

Širok in zahteven program

Poljane, januarja - Šele marca, ko naj bi bil sprejet občinski proračun, bo jasno, ali bo svetu KS Poljane s predsednikom Romanom Dolencem in 13 vaškimi odbori v 23 naseljih v krajevni skupnosti uspelo uresničiti izredno obširen in zahteven komunalni program za leto. Zanj so se opredelili na skupnem sestanku decembra. Predsednik Roman Dolenc pa v zvezi z njim opozarja, da je sicer smelo začrtan, da pa je včasih bolj spodbudne načrtovati. Če pa bodo možnosti za uresničitev vsaj podobne lanskim in bo med krajanje in vaškimi odbori spet pričujoče kar nekakšno tekmovanje (za lansko prizadevanje velja vaškimi in gradbenim odborom ter krajevnim priznanje in zahvala), potem bo marsikaj iz programa tudi narejeno.

Z denarjem za odročne kraje bi radi uredili ceste Gabrška gora - Prdole, popravili cesto proti Graparju v vasi Zakobiljek in razširili nekaj odsekov na krajevni cesti na Volči. Iz elementarja jih čaka popravilo usada na cesti Volča - Lom s popravilom asfalta, sanacija ceste Krajci - Delnice, odprava usada na krajevni cesti v vasi Prda in na cesti Volča - Malenski vrh.

Čeprav ima KS dobro vodovodno omrežje, jih čaka izgradnja še nekaj protipožarnih bazenov. Letos načrtujejo dva in sicer v Lomu in Zakobiljeku.

Narediti pa nameravajo tudi študijo za preskrbo z vodo za vas Podobeno in dokončati vodovod v Delnicah. Precej del načrtujejo tudi na lokalnih cestah in sicer asfaltiranje ceste v Malenski vrh, sanacijo ožine na lokalni cesti Poljane - Drnovškov mlin in preplastitev asfalta na tej cesti zaradi velike obremenitve. Adaptacijo ceste Poljane - Javorje na odseku Volča - Brezovce in adaptacija križišča v Krajcih za odcep Delnice z razširitvijo nekaterih kritičnih odsekov.

Precej dolg je tudi seznam krajevni cest. V programu so odseki za Žabjo vas, izgradnja ceste Srednja vas - Brda, preplastitev asfalta na cesti Drnovškov mlin - Vinharje in Drnovškov mlin - Kremenk ter asfaltiranje odsekov Delnice - Ajter in Lužar ter Hotovlja - Senožet in še rekonstrukcija ceste v makadamu v vasi Podobeno.

Kar zadeva varstvo okolja, so naselja in vasi dobro pokrite z zabojniki za odpadke. Radi pa bi jih namestili še v vasi Brda in v Srednji vasi. Načrtujejo tudi izgradnjo nove kapelice v vasi Vinharje in v Malenskem vrhu ter obnovo strehe v Volbenku. Temeljite prenove in ureditve pa se nameravajo lotiti tudi na kulturnem domu v Poljanah.

"Vse bo seveda odvisno od tega, koliko denarja bo imela občina za komunalno," pravi Roman Dolenc. "Osrednji in glavni točki v programu seveda ostajata šola in kanalizacija. Kar pa zadeva številne ceste, ki jih imamo v programu, pa velja upoštevati, da je vzdrževanje makadamskih cest nenazadnje veliko dražje, kot pa so stroški asfaltiranja." ● A. Žalar

Lani so v krajevni skupnosti veliko delali na urejanju cest; med drugim (na sliki) tudi v vasi Hotovlja.

Mladim gasilcem - Prav je, da tudi mlade gasilke in gasilci vedo, da je 1947. leta začelo izhajati strokovno glasililo gasilskih organizacij Gasilski vestnik; da je bil oktobra 1949 prvi kongres Gasilske zveze Slovenije, na katerem je bil za predsednika izvoljen Matevž Hace, za poveljnika pa Gorenje Miran Špicar; da je bila 1950. leta ustanovljena Gasilska šola v Žireh, ki pa se je potem decembra preselila v Medvode in da so v šoli 1952. leta letovali gasilski pionirji z Gorenjskega; da je bil 24. in 25. aprila tretji kongres Gasilske zveze Slovenije na Bledu; da je bila 1957. leta prva gasilska loterija; da je bilo 1963. leta sklenjeno, da se bodo v enotni Gasilski zvezi Slovenije povezovale vse vrste gasilskih organizacij - od prostovoljnih in poklicnih, terenskih in industrijskih; da je bil potem 26. junija sprejet odstop predsednika Gasilske zveze Slovenije Matevža Haceta in da je bil potem za predsednika izvoljen Metod Rotar iz Tržiča... ● (ip)

zadoščal, vendar bodo morebitne probleme reševali skupaj. Z novim letom je plačevanje tokovine in vzdrževanje elektrike v KS prevzel proračun na podlagi pogodbe z Elektro Žirovnica in Kranj. Kot rečeno začete investicije nikjer niso dokončane, imajo pa letos prednost. Poseben problem pa so vode, za katerega direktorica Komunalnega podjetja Bernarda Podlipnik celo napoveduje bojkot sredstev iz občine v republiški integralni proračun, ker z denarjem, ki naj bi se vračal, niso zgradili niti metra kanalizacije. Iskali bodo tudi lokacijo za odlagališče odpadkov, na cestnem področju pa nameravajo letos vključiti v program blejsko obvoznico. Pri družbenih dejavnostih pa so v ospredju gradnja gostinske šole, vsebinska opredelitev vojaških objektov, obnova spomenikov v občini in vzdrževanje športnih objektov ter naprav. Ob oceni, da imajo lani začete oziroma načrtovane naloge letos prednost pri uresničevanju, pa izstopa kot še posebej pomembna telefonija v Radovljici. Tu bo letos najbolj pomembna nova centrala, sicer bo celotni sistem v občini, kjer je bilo v zadnjem obdobju veliko narejenega, neučinkovito.

Predsedniki KS so se na posvetu izrekli v prid takšni usmeritvi, pri čemer pa so z naštevanjem konkretnih nalog in ob opozorilih izpostavljali pomanjkanje denarja za tako imenovano skupno porabo, potrebe na urejanju cest, preskrbi z vodo, cestni signalizaciji in varstvu okolja. ● A. Žalar

Posebna skrb letos izobraževanju

Zabreznica - Na letni konferenci so se v soboto v kulturnem domu v Zabreznici v krajevni skupnosti Žirovnica zbrali gasilci Gasiljskega društva Smokuč. Ob navzočnosti gostov iz Žabnice in Uke v Kanalski dolini in iz pobratenege društva Šalek pri Velenju (iz Šentjakoba na Koroškem so se opravičili) ter predstavnikov občine, KS in sosednjih društev, se v oceni dela zadovoljno ugotovili, da so lani uspešno opravili vse naloge iz programa. Ob pomoči sektorskega poveljnika je še posebno zaživel delo v operativni. Udeležili so se tudi evropskega srečanja gasilcev v Bruneku, ob osamosvojitvi Slovenije pa so posadili lipo. Med vojno so dežurali skupaj s člani GD Zabreznica in KS. Zaradi izrednih razmer v Sloveniji je lani odpadel le izlet za pionirje. Sicer pa so se lani udeležili sektorske vaje v Doslovčah, kjer je bilo prikazano tudi gašenje z letalom, skupaj z jeseniškimi gasilci pa so se vključili tudi v pomoč beguncem s Hrvaške. Sicer pa se je lani njihova članska B ekipa uvrstila na prvo slovensko državno gasilsko prvenstvo, ki bo junija letos.

Ob 20-letnici oživitve gasilstva v Smokuču so na konferenci zadovoljni sprejeli informacijo podpredsednika izvršnega sveta občine Jesenice Vitomirja Pretnarja, da je v okviru ureditve starega vaškega jedra Smokuča opredeljen tudi prostor za gasilski dom. Sicer pa bodo letos glavno skrb posvetili izobraževanju in tudi obnavljanju opreme in orodja. V občini pa je urejeno tudi zavarovanje gasilcev in gasilskih domov. Tudi letos bodo gasilci iz Smokuča sodelovali na skupnih akcijah in prireditvah. Prva takšna bo že 19. januarja, ko se bodo na Dobruču srečali gasilci jeseniške občine, Beljaka in Trbiža in se pomerili v zimskih igrah v veleslalomu.

Na koncu so zaradi podaljšanja mandata izvolili nekaj novih članov v nadzorni in upravni odbor društva, za novega poveljnika društva pa so izvolili Janeza Šebata. Podelili pa so tudi več priznanj. Plaketo gasilskega veterana za 40-letno delo stala dočila Anton Vovk in Pavel Zupan iz Smokuča. Za 30-letno delo so podelili tri priznanja, za 20-letno 18 in za 10-letno delo 11 priznanj. Spričevala in diplome za izprašanega gasilca pa je dobilo 8 gasilcev, ki so obiskovali 80-urni tečaj. Letno konferenco pa je obogatil tudi kulturni program, v katerem je nastopil mešani cerkveni pevski zbor pod vodstvom Antona Dolarja. ● A. Ž.

Želje gasilcev - Da bi bilo letos čimmanj požarov in zaradi njih čimmanj škode; da bi bilo med strankami več razumevanja; da nas ne bi nikdar več preletavali "železni netopirji"; da bi bila, vsa gasilska društva (prostovoljna in industrijska) čim bolj uspešna in da bi bilo letos požarno varstvo na Gorenjskem naloga in skrb vse prebivalcev. - Sicer pa bodo letos gorenjski gasilci obiskali gasilski muzej v Metliki. Poleg muzeja pa si bodo v Metliki lahko ogledali tudi mestno hišo iz leta 1869, farno cerkev sv. Nikolaja iz leta 1759, nekdanjo šolo na Partizanskem trgu in rojstno hišo kipa parja Alojza Gangla ter pistolja Engelberta Gangla. Ekскурzije bodo še posebno prijetne poleti, saj se bodo lahko popeljali še do Kolpe in v Vinico, kjer je rojstna hiša Otona Župančiča, v njej pa je tudi muzej. ● (ip)

Na Bledu o novi socialni zakonodaji

Pomoč družini osnova, otroški dodatek nadgradnja

Zakonske novosti iz socialnega paketa tokrat za tiste, ki bodo te zakone izvajali.

Bled, 10. januarja - Ministrstvo za zdravstvo, družino in socialno varstvo je konec minulega tedna na Bledu priredilo seminar za vodilne delavce centrov za socialno delo na temo zakonskih novitet s področja zaposlovanja, sociale, zdravstva, stanovanjskih razmerij. Seznanilo jih je tudi z morebitnimi posledicami, ki jih prinašajo novi zakoni. Blejski slušatelji bodo namreč ne samo izvajalci nove zakonodaje, temveč tudi prvi informatorji ljudem, zato je prav, če obvladajo vse odgovore na vprašanja iz nove socialne politike, je posebej za Gorenjski glas povedal FRANC IMPERL, namestnik ministra za zdravstvo, družino in socialno varstvo Republike Slovenije.

Sprejete pokojninske in zdravstvene zakonodaje je slovenskemu parlamentu ostalo na dolgu še od zadnjih dni minulega leta, osnutek socialnih zakonov prihaja na skupščinske klopi ta teden. Socialno zakonodajo so predstavili sodelavci ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo, o zdravstvenem zakonu je govorila dr. Marija Mencej, k besedi so povabili tudi Mitjo Brčić z ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora, ki je razlagal že veljavni stanovanjski zakon, ministrica za delo Jožica Puhar pa je nanizala nekaj drobcev iz programa aktivne politike zaposlovanja.

O zakonih, ki bodo letos in prihodnja leta krojili socialno podobo slovenske družbe, smo že večkrat pisali. Zato smo namestniku ministra za zdrav-

stvo, družino in socialno varstvo zastavili nekaj vprašanj o pasteh, ki jih prinašata nova zakona, zakon o socialnem varstvu in zakon o družinskih dajatvah.

Bo po novi zakonodaji pomoči države deležno manj ljudi kot po stari?

»Krog prejemnikov socialnih pomoči bo po uvedbi nove zakonodaje širši. Cenzus smo namreč znižali, uvajamo tudi druge družinske dajatve. Nova zakonodaja temelji na aksiomu, da je najprej vsakdo sam odgovoren za lastno preživetje, minimum preživetja pa naj zagotavlja država. Vsaki družini, ki je pod dogovorjeno črto preživetja, se dodaja socialno varstvo do cenzusa.«

Trdite, da se krog upravičencev celo širi?

»Poleg dosedanjih upravičencev do družbene pomoči dobivamo nove kategorije. Ljudi, ki premalo zaslužijo in ne dosegajo roba preživetja, šteje mo med osnovne upravičence do pomoči. Kot nadgradnja pridejo, denimo, otroci kot prejemniki otroškega dodatka, iskalce prve zaposlitve...«

Se bodo otroški dodatki, štipendije in drugi elementi nadgradnje šteli v osnovo za pridobitev socialne pomoči ali ne?

»V osnutku zakona je zdaj kot kompromis s finančnim ministrstvom zapisano, da se te družinske dajatve vštetajo. To-

da parlamentu bomo predlagali ustrezen amandma, ki bo to spremenil, in upamo, da ga bodo poslanci sprejeli.«

Otroški dodatek namreč ne bo več le ena od socialnih pomoči?

»Ne, to bo posebna kategorija družinske dajatve. To bo pomoč družini, ki ima zaradi tega, ker ima otroke, večje življenjske stroške. Otroci namreč v družinskem proračunu zajema sorazmerni delež, drugačnega, ko je v predšolski dobi, ko se šola ali v odrasla obdobju.« ● D. Z. Žlebir, foto: J. Cigler

Ministrica Jožica Puhar:

Imeli smo najnižjo starostno mejo v Evropi

Glede nove zakonodaje je slišati očitke, da predlagatelj nima izračunov o njihovih učinkih.

»Pri pokojninski zakonodaji je vse jasno. Nova zakonodaja ne bo terjala novih obremenitev, zadoščala bo sedanja prispevna stopnja.«

Bodo po novem pravice iz pokojninskega zavarovanja bistveno okrnjene?

»Pokojninska zakonodaja ne prinaša veliko novosti, razen zvišane starostne meje kot pogoja za upokožitev. Med evropskimi državami smo imeli namreč najnižjo starostno mejo. Razlog za premik starostne meje so tudi težave v pokojninskem sistemu, ki ga povzroča porušeno razmerje med pasivnim in aktivnim prebivalstvom, ki je zdaj že 1 proti 1,9. Tudi v srednjeevropskih državah, kjer se prebivalstvo stara, je to razmerje podobno, podobne pa so tudi težave pokojninskega sistema.«

Se vam ne zdi, da načelo kasnejšega odhajanja v pokoj uveljavljamo ravno v času, ko vlada največja brezposelnost doslej in imajo mladi manj možnosti za zaposlitev?

»Res je uveljavljanje novih pravil v tem času nekoliko problematično. Moje osebno mnenje je, da bi kazalo nove pogoje odmakniti na nekaj let in ne samo za eno leto, kar je zdaj obveljalo v novi pokojninski zakonodaji. Na dolgi rok pa je nedvomno smiselno načelo, naj bi vsakdo preživel samega sebe kar najdlje.«

Kakšno možnost pripisujete v skupščini spornemu amandmaju k 51. členu zakona, ki naj bi izenačil pogoje za upokožitev moških in žensk?

»Če odmislimo politične argumente, ki botrujejo razpravi o omenjenem amandmaju, in upoštevamo samo strokovne, potem je izenačevanje pogojev upokožitve za moške in ženske za slednje gotovo krivično. V mislih imam generacijo žensk, ki so imele pretekla desetletja zelo slabe delovne pogoje in neurejeno tako imenovano družinsko infrastrukturo. V evropski pokojninski zakonodaji sicer tudi ne poznajo diferenciranih lestvic, toda za ženske obstajajo druge bonitete. In te obstajajo že desetletja, pri nas pa jih generacija, ki se zdaj upokojuje, ni imela.«

Begunski val se umirja

Na Jesenicah še okoli 250 beguncev

Jesenice, januarja - V jeseniški občini so za begunce lepo poskrbeli. Iz občinskega proračuna je bilo zanje namenjenih 800 tisoč tolarjev. Zdaj se val beguncev umirja in nekateri se že vračajo na svoje domove.

Val beguncev iz Hrvaške, ki je preplaval tudi jeseniško občino, se počasi umirja. Točnih podatkov o številu beguncev ni, kajti številni, ki zapuščajo svoje zatočišče, se ne odjavljajo, tako da lahko le približno ocenjujejo, da jih je v krajih jeseniške občine še okoli 250.

Begunci, ki so bili nastanjeni v hotelu Triglav v Mojstrani in v počitniških domovih v Kranjski Gori, so odšli v Istro. Nekateri so se v jeseniški občini zelo dobro počutili in tudi iz Istre pošiljali zahvalna pisma, bili pa so seveda tudi primeri, ko zahtevnejši begunci iz Hrvaške niso bili prav posebej zadovoljni in so se nenehoma pritoževali.

Tisti, ki so na Jesenicah nenehoma in neutrudno skrbeli za begunce, so ob svojih obiskih pri njih marsikaj doživeli. Od tega, da so nekateri, predvsem z ogroženih območij Osijeka, prišli le v copatah in brez vsega in bili pri nas z vsem zadovoljni in zelo hvaležni, do tistih, ki so bivali v kranjskogorskih hotelih in se med drugim tudi neznanško jezili, če ni bilo takoj pri roki - kozmetičarke! Iz bogatejših hrvaških mest so bogatejši prebivalci in begunci sosednje države tudi kar odkrito pripovedovali, da si niso mislili, da je v Sloveniji takšna revščina...

Sto ljudi - sto čudi! Za Center za socialno delo in Rdeči križ na Jesenicah so bili vsi begunci ljudje, ki so v stiski in jim je treba pomagati. Pomoč pa je bila naslednja: iz občinskega proračuna je šlo za nastanitev beguncev 800 tisoč tolarjev, namenili pa so jim tudi denarno pomoč, ki so jo občani namensko zbirali za begunce, dobivali so pakete Rdečega križa Slovenije in mednarodnih humanitarnih organizacij. Še dodatno so zbirali tudi hrano, ki so jo delili tudi socialno šibkejšim prebivalcem občine. ● D. Sedej

POMISEL

Najemniki

Prvi sunek privatizacije stanovanj, ki ga je omogočil sredi oktobra sprejeti stanovanjski zakon, je mimo. Nekaj več kot sto tisoč bivših družbenih stanovanj ali približno polovica vseh v Sloveniji je po treh mesecih veljavnosti zakona v zasebnih rokah. Ker se iztekajo 60-dnevni roki plačila stanovanj po pogodbah, že pri tekažu tudi prva sredstva odkupov na račune nekdanjih lastnikov in njihovi deleži v republiške stanovanjske sklade, ki naj bi pomenili materialno osnovo za nacionalni stanovanjski program.

V prihodnjih dveh letih, kolikor časa zakon imetnikom stanovanjske pravice omogoča nakup stanovanj pod najugodnejšimi pogoji, se bodo nemara nekateri še odločili za odkup. Mnogi pa si stanovanja ne morejo privoščiti niti na razprodaji, zato se bodo morali sprizniti s statusom kakršnega imajo od prej. Namesto imetniki stanovanjske pravice bodo poslej najemniki. Šest mesecev po uveljavitvi stanovanjskega zakona, torej 19. aprila (čas beži) bodo z lastnikom stanovanja sklenili najemno pogodbo za nedoločen čas. Ta pogodba jim bo omogočila varnost pri trajni uporabi stanovanja, razen seveda, če krivdni razlogi ne bodo botrovali odpovedi stanovanjskega razmerja. Pravzaprav bodo stanovanci s sklenitvijo najemne pogodbe v boljšem položaju, kot so bili svoje dni kot nosilci stanovanjske pravice. Nova stanovanjska razmerja lastnikom namreč res dajejo večje možnosti nadzora, toda tudi večje obveznosti glede gospodarjenja in upravljanja s stanovanji. Tudi preden bodo sklenjena trajna najemna razmerja, bodo lastniki stanovanj dolžni le-ta pregledati, evidentirati morebitne nepravilnosti in jih odpraviti. Stanovanci pa bodo dolžni upoštevati določen red pri uporabi stanovanja (ne bodo ga, denimo, smeli v celoti dajati v podnajem, ne bodo ga smeli nenamensko uporabljati na primer za obrt in podobno) in redno plačevati najemnino. Neplačništvo je lahko eden od krivdnih razlogov, zaradi katerega lastnik odpove najemno razmerje, vendar šele po presoji socialnega stanja. Če namreč stanovalec iz socialnih razlogov ne more plačevati, je upravičen do pomoči občine, ali pa mu mora ta zagotoviti stanovanje nižjega standarda, ki ga bo s svojimi dohodki lahko plačeval.

Čas podpisovanja najemnih pogodb se naglo bliža. Pobuda za sklenitev najemnega razmerja naj bi prišla od lastnikov, toda že izkušnje iz odkupa kažejo, da bo moral morda prvi korak v marsikaterem primeru storiti najemnik. Spet se obeta veliko potov okoli birokracije, kar pomnimo že v novembrskih dneh zaradi odkupa. ● D. Z. Žlebir

Javna dela tudi v sociali

Kranj, 10. januarja - Oktobra je kranjski center za socialno delo kandidiral na razpisu za javna dela. Pobudniki so predložili program, ki so ga naslovlili »Svetovanje v blokovskem naselju«. V mislih so imeli svetovanje skupinam ljudi v mestnih krajevnih skupnostih, za ta posel pa bi zaposlili 10 iskalcev zaposlitve, višje in visoko izobraženih, družboslovnega profila. Žal svetovanje v blokovskem naselju ni imelo zadostnega odmeva za tolikšen obseg zaposlitve v javnih delih na področju sociale, zato so zadnje dni decembra program spremenili.

Namesto skupinskega dela v krajevnih skupnostih bo svetovanje individualno. Na centru za socialno delo bodo moderatorji čakali na telefonski klic ljudi. Dajali bodo informacije, napotili ljudi s težavami in stiskami na terenskega socialnega delavca. Pričakujejo več odziva, ker bo človek s težavami ostal anonimen, kot ga je bilo v javnem skupinskem svetovanju. Štiri svetovalke (kolikor jih je zdaj zaposlenih v okviru javnih del) bodo pri telefonu na razpolago štiri dni v tednu po dve popoldanski uri, razmišljajo pa tudi o možnosti telefonskega poziva za konec tedna. ● D. Ž.

Svetovanje po telefonu: 213-581

Center za socialno delo iz Kranja uvaja svetovanje po telefonu. Pokličete lahko vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 16. do 18. uro po telefonu 213-581. Oglasile se vam bodo Darja, Lidija, Barbara ali Mojca. Anonimnost vam je zagotovljena.

Povečane tudi participacije v zdravstvu

Zdravje bo dražje

Ljubljana, 13. januarja - Slovenska vlada je na seji konec preteklega tedna sprejela tudi odlok o povišanju prispevkov uporabnikov zdravstvenih storitev in zdravil. Ker se je povprečni osebni dohodek v mesecih od junija do septembra povečal za 27 odstotkov, so za enak odstotek povečali tudi te prispevke. Zaradi zaokroževanj so podražitve sicer med 20 in 33 odstotki, vendar, kot to zagotavlja ministrstvo za zdravstvo, družino in socialno varstvo v predlogu, to povečanje ne bo načelo življenjskega standarda ljudi. Prvi pregled pri zdravniku naj bi po novem stal 60 SLT, pri specialistu pa 200 SLT, enako tudi obisk zdravnika na domu. Povečujejo se tudi prispevki za vse zobotehnične storitve in material, za nujni prevoz z rešilnim avtomobilom naj bi plačali 100 SLT, za zdravljenje s tako imenovane pozitivne liste pa 80 SLT. Oskrbni dan v bolnišnici nas bo 8. dan po objavi tega odloka veljal 130 SLT oz. 100 SLT, če bomo v bolnišnici več kot 10 dni, začetek zdravljenja v teh ustanovah pa bomo plačali 200 SLT. Najvišjo ceno v ceniku tega odloka je doseglo drobljenje ledvičnih kamnov z ultrazvokom, ki bo po novem "dodalo bolečino" v višini 1.000 SLT. ● Š. Ž.

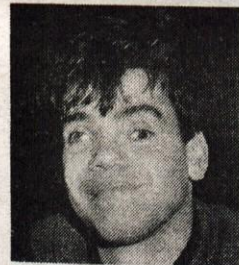
Dobrodelni koncert za Hrvaško

Radovljica, 13. decembra - Mladi krščanski demokrati Radovljice in Linhartov oder iz Radovljice bodo 18. januarja ob 19. uri v festivalni dvorani na Bledu pripravili dobrodelni koncert za Kartitas, ki bo izkupiček namenil za prizadete na Hrvaškem. Na koncertu, kjer bo program povezovala Alenka Bole - Vrabc, bodo poleg Big banda iz Ljubljane ter članov Linhartovega odra nastopili tudi Romana Krajncan, pianistka Irena Kular in plesna skupina Nova iz Kranja. Vstopnina je 100 tolarjev. ● D. S.

Trenutki, ki blažijo duši bolečino

Kranj, 9. januarja - Predstava kot že mnogo drugih. Vesela, razigrana, polna iskrivosti, prrsrčnega humorja, kupa komičnih situacij, v katere se zapletajo igralci na odru. Med gledalci so na abonmajskem četrtkovem večeru sedeli tudi mladi iz škofjeloškega Centra za slepo in slabovidno mladino. Da bi lažje spremljali gledališke predstave, se v Prešernovem gledališču trudijo že dobri dve leti. Pred vsako predstavo jim namreč omogočijo, da pribejo na oder in pretipajo sceno, ki je sicer ne morejo ali pa zelo slabo vidijo. S pomočjo takšnega "otipljivega ogleda" si lažje predstavljajo oder in kasnejše dogajanje na njem.

Po predstavi, ki jim je bila vsem po vrsti zelo všeč, smo z nekaterimi od 19 deklet in fantov, spregovorili o predstavi, o njihovem doživljanju odrskega dogajanja in o življenju, ki je z njimi nemalokrat zelo trdo in neusmiljeno.

Bojan Žali, 23 let, Vrhnika: "Predstava je bila enkratna. Obiskoval sem že predstave v ljubljanski Drami, vendar so mi te v Prešernovem gledališču veliko bolj všeč. V veliko pomoč mi je, da lahko otipam sceno na odru. Pomagalo bi, če bi lahko na enak način otipal tudi kostume."

Branko Petovar, 16 let, Ljutomer: "V centru sem prvo leto, v administrativni šoli pa v drugem letniku. Poskušal sem že na gimnaziji v Ljutomeru, pa ni šlo. Zato sem prišel sem. Rad bi naredil diferencialne izpite za gimnazijo, se šolal na njej, hkrati pa opravil izpite na administrativni, za vsak primer. Ne, pred tem nimam nobenega strahu. Se pač navadiš, če ne moreš, ne moreš. Nima smisla siliti. Današnja igra je bila zelo dobra. Niti to me ni motilo, da nisem sedel v prvi vrsti, čeprav zelo slabo vidim. V vsakdanjem življenju se mi ne zdi prav, da bi vedno imel privilegije zaradi svoje slepote. Zivljenje moraš pač sprejemati takšno, kot je."

Sonja Pušnik, 19 let, Nova cerkev pri Celju: "Že peto leto hodim v to gledališče, nikoli pa se še nisem tako nasmejela kot nocoj. Zame osebno je zelo pomembno, kje sediš. Če si bližje, imaš igralce pred seboj, slišiš drobne premike, danes npr. pahljanje obeh igralcev s pahljačami. Pomembna je tudi vsaka senca, ki jo še uspeš videti. V Škofji Loki sem pet let, končala sem administrativno šolo. Rada bi opravila diferencialne izpite za srednjo pedagoško šolo, da bi potem lahko študirala defektologijo. Veliko dogovarjanja je bilo potrebno, da sem to dosegla, veliko odvijanja sem medtem doživela. Vse povsod se otepajo ljudi, ki so drugačni. Posvetila bi se delu s slabovidnimi. Mislim, da lahko z določeno populacijo ljudi dela samo človek, ki ima podobne izkušnje kot oni."

Zivljenje vseh mojih sodelavcev ni lahko, zato so trenutki, ko se lahko sprostitjo in pogovori toliko bolj dragoceni. Zato se vsi skupaj še posebno zahvaljujejo Prešernovemu gledališču, ki jim posveča posebno pozornost, in sponzorju, podjetju Hermes iz Ljubljane, ki jim je v letošnji gledališki sezoni kupilo 19 abonmajskih vstopnic za vse predstave. ● Mojca Peternelj

Dogovor o vojaških objektih v kranjski občini

Armadni dom za prebivalstvo

Kranj, 13. januarja - V petek, 10. januarja 1992, so se v Kranju sestali predstavniki kranjske občinske skupščine in slovenskega obrambnega ministrstva. Srečanje so namenili dogovoru za nadaljnjo uporabo nekdanjih vojaških objektov v občini. Kranjski Dom JLA bodo odprli za civilne namene, za kar ga bo treba še preurediti.

Kranjčani so ponovili zahtevo svoje skupščine, ki je izglasovala, da se vojaški objekti prepušijo civilnim namenom. Pomocnik slovenskega obrambnega ministra **Miran Bogataj** je pojasnil, da bi bilo to mogoče le, če bi kranjska občina priskrbelo objekte za obrambne potrebe na drugi lokaciji. V sedanjih gospodarskih razmerah je to seveda popolnoma nemogoče, težko pa bilo najti tudi pravo zemljišče.

Obrambno ministrstvo je izrazilo pripravljenost, da prepušči občini za njene potrebe 2 hangarja v kranjski vojašnici. Ker je take potrebe izrazilo veliko interesentov, bodo verjetno prostore oddali z licitacijo, je napovedal predsednik kranjskega izvršnega sveta **Vladimir Mohorič**. Pri tem bodo imeli prednost uporabniki javnega pomena.

V kranjski vojašnici, kjer bo poleg štabov TO tudi učni center, bo še naprej skladišče opreme in sredstev civilne zaščite. Skladišče na Drulovki bo uporabljala teritorialna obramba, vendar si bo posebna skupščinska komisija skladišče ogledala in ocenila možne nevarnosti za mesto. Nekdanji stražnici na Jezerskem bosta uporabljali policija in teritorialna obramba, glede vojaških objektov na Brniku pa bodo dogovori potekali z vodstvom letališča.

Vsaj eno stavbo nekdanje armade bodo kmalu namenili za civilne potrebe. To je Dom JLA, ki je v zemljiški knjigi vpisan kot vojaška lastnina, vendar ga je zgradila kranjska občina s svojim denarjem, da je vojska izpraznila staro kranjsko pošto. Kranjska občina je predala vso potrebno dokumentacijo za omenjena objekta obrambnemu ministrstvu, ki se bo v kratkem odločilo, ali bo armadni dom predalo občini brezplačno ali proti odškodnini. Že sedaj pa je znano, da bo pred vselitvi uporabnikov dom potreben temeljite predelave in popravil. ● **Stojan Saje**

Pomen poljanske vstaje

Škofja Loka, 13. januarja - Ob 50. obletnici poljanske vstaje decembra 1941, ki je bila poleg primorske 1943. leta edina množična vstaja proti okupatorju na Slovenskem, je škofjeloška občinska skupščina na pobudo borčevske organizacije prevzela pokroviteljstvo nad petkovo okroglo mizo v hotelu Transturist na temo poljanske vstaje.

S svojimi razpravami so v prvem delu sodelovali strokovnjaki zgodovinarji dr. Tone Ferenc, Ivan Križnar, Tone Peternej, Zdravko Klanjšček in Jože Dežman, v popoldanskem delu pa so se oglašili tudi ljubiteljski raziskovalci naše polpretekle zgodovine in udeleženci poljanske vstaje. Kot je dejal voditelj okrogle mize dr. Branko Berčič, zgodovinska spoznanja niso dokončna. Pozneje odkriti viri dajejo možnost za nova spoznanja, za odkrivanje resnice, za nova vrednotenja dogodkov v prvem letu (na to obdobje se je okrogla miza omejila) odpora proti okupatorju, v katerem imata poljanska vstaja in dražgoška bitka posebno častno mesto.

Okrogla miza je imela namen opredeliti, katera dosedanja spoznanja ostajajo nesporna, katera vprašanja je potrebno in mogoče glede na novo odkrite vire nanovo vrednotiti in katera še ostanejo odprta. O pomenu okrogle mize se je lepo izrazil tudi najmlajši od sodelujočih zgodovinarjev, Jože Dežman iz Radovljice: »Zame je prvenstveno, da taka srečanja niso samo manifestativne prereditve ali komunistov ali protikomunistov, ampak da se počasi oblikuje intelektualni substrat, politično okolje, v katerem se različne čustvene energije, ki imajo vso pravico do obstoja, srečujejo s kolikor toliko ugotovljenimi dejstvi, ob katerih se potem kaže polemična večina prerokanja. Torej ne več priseganje na ideale, ampak boj za obstanek interpretacij. Znebiti se moramo strahov. Nacionalne mite rabimo, nemuno jih je rušiti, treba pa jih je narediti take, da bodo za vsakogar razumljivi, čeprav jih ne mara.«

Izvrške razprav z okrogle mize o 50. obletnici poljanske vstaje bomo objavili v petkovi številki Gorenjskega glasa na Odprtih straneh. ● **H. J., foto: J. Cigler**

OMNIA
SPORT MARKET
KLANJ, CANKARJEVA 4

Kronika o vojašnici

Občina zaprosi vojno ministrstvo na Dunaju

Ko je v mesto pritekla voda iz Čemšenika, so občinski odborniki začeli razmišljati, kako bi življenje v mestu popestrili. Ni dosti, da so v Kranju sodnija in aresti, potrebna je tudi stalna vojska. Tako bi mesto drugače zaživel, promet v trgovinah in gostilnah bi se povečal. Novembra, leta 1912 je občina na Cesarsko-Kraljevo ministrstvo poslala prošnjo, naj Kranju prizna stalno vojašnico. Občina bo na svoje stroške poskrbela prostore za novo kasarno.

Takrat pa se je že začela vojna na Balkanu. Dne 8. oktobra leta 1912 so iz Podgorice zagnali prvi topovi. Črna Gora je prva napadla turško vojsko. Avstroogrsko vojno ministrstvo je imelo bolj pomembne skrbi, kot pa je bila kranjska kasarna. Ne glede na vojne razmere na Balkanu pa so na Dunaju še vedno našli čas, da so poslali odgovor. C. K. vojno ministrstvo je 13. decembra 1912 občino Kranj obvestilo s posebnim pismom, da v teh razmerah ni možnosti za nastanitev stalne kasarne v Kranju. Ko bo to primerno, pa bodo željo kranjske občine upoštevali.

Tako je želja občinskih mož v Kranju propadla. Začela se je I. svetovna vojna. Namesto kasarne in vojske so v Kranju dobili le vojno bolnišnico in vojaško pokopališče na Rupi.

Dogovor s štabom Dravske divizije

Po dvaindvajsetih letih se je Kranju ponovno ponudila priložnost, da mesto dobi stalno vojašnico. Na seji kranjske občine dne 14. decembra 1934 je župan obvestil odbornike o razgovorih s predstavniki Dravske divizijske oblasti. Zahteva vojske je, da se v Kranju nastani stalna garnizija, ki bo imela najmanj dva bataljona pešadije planinskega polka ter artiljerijski divizion. Za zemljišče in potrebne zgradbe, ki naj jih zagotovi občina Kranj, bo vojska z najemnino poplačala v dvajsetih letih.

Modri občinski možje so tak predlog vojske sprejeli v pripravi, lahko le pridobi. Ta dogovor z Dravsko divizijo so na občini začeli z vso resnostjo takoj reševati. Občina je odkupila dvorec Prevol in sicer 2 zidana objekta ter 64

hektarjev gozda, njiv in travnikov. Občina je postala lastnik celotnega posestva in čakala na prihod vojske. Vendar predstavnikov Dravske divizijske oblasti ni bilo več videti.

Kar pet let so na sejah občine razpravljali, se prerekali in iskali rešitev. Na žalni seji dne 10. oktobra 1934, so sklenili, da v spomin na ubitega kralja Aleksandra odkupijo grad Brdo in tam zgradijo osrednjo Gorenjsko bolnišnico. Pa jih je prehitel knez Pavle Karadžoržević in kupil grad Brdo za svojo rezidenco. Zato je oživela zamisel, da bi bolnišnico gradili na Prevoli. Pa je nasprotovala Banovina, češ da je to preblizu Ljubljane. Nekateri odborniki pa so zagovarjali zamisel, da se posestvo razparcelira in razproda za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Pa so tudi to zamudili.

Po petih letih vojska odkupi prevolo

Evropa je bila tik pred vojno. To so doumeli celo v štabu Dravske divizije. Prišli so v Kranj s ponudbo iz leta 1934. Z občino so podpisali pogodbo dne 3. oktobra 1939 ter odkupili oba objekta (dvorec in gospodarsko poslopje) ter 17,4 hektarja zemljišča. Južni del je ostal še naprej v lasti občine. Da se je vojski mudilo, je lahko sklepati, saj so takoj pričeli z zidarskimi deli. Dozidali so stražnico, dva stanovanjska objekta za vojake in krojaško čevljarstvo delavnico. Le s plačilom so odlašali. Julija 1940 so odborniki zahtevali od župana Česna, da gre v Beograd na Vojno ministrstvo in zahteva plačilo kupnine. Menda se je iz Beograda vrnil le z obljubami.

Tako je občina zgubila grad Brdo in dvorec Prevalo za dolgo ali celo za vedno. Vojska je zapustila vojašnico in se s Triglavsko divizijo umaknila z Gorenjskega. Za slovo pa so brez potrebe porušili most čez Savo. Vojašnico pa je takoj zasedla nemška vojska.

Spori med občino in poveljstvom JLA

Takoj po končani vojni so enote jugoslovanske vojske zasedle vojašnico na Prevoli. Po nekaj letih je poveljstvo vojašnice že ugotovilo, da bo treba začeti z gradnjo novih objektov. Zato so

se dne 15. avgusta 1955 prvič oglasili na občini. Zahtevali so, da jim MLO dodeli zemljišče južno od stare vojašnice kjer bi gradili nove objekte. Šlo je za gradnjo garaž in hangerjev.

Začel se je spor med občino in JLA. Občina je nasprotovala širitvi vojašnice na tej lokaciji. Ponužala je vojski nove lokacije severno od mesta na obrobju Udin boršta. Spor se je tako zaostrel, da je o rešitvi odločal zvezni minister za gradnje. Čeprav je bil rojak, je spor rešil v korist JLA in proti volji občine. Takratni podpredsednik MLO Kranj Cene Beznik je moral kloniti pritisku JLA in gradbenemu ministrstvu v Beogradu. Oktobra 1955 je občina izdala gradbeno dovoljenje za garaže. Dovoljenje pa je vsebovalo sledeče omejitve: A) Južno od vojašnice se lahko zgradi samo 2 objekta. B) Od ceste Kranj - Kokrica morata biti objekta odmaknjena vsaj 50 metrov. C) Gradnja se šteje kot provizorij za dobo 20 let, nato se poruši. D) Nadaljnje gradnje za potrebe vojašnice se prostorsko omejuje samo na severni del Prevole.

Kasnejši dogodki so šli svojo pot. Vojašnica se je širila proti jugu. Namesto dveh je bilo kasneje zgrajenih kar dvanajst garaž! Tako je Kranj za vedno zgubil dragoceno zemljišče za širitev mesta proti Kokrici. Zemljišče, ki ga je občina leta 1934 odklopila je bilo v lasti JLA preneseno kar tako!

Vojašnica je končno prazna

V sredo, 26. julija 1991, so bila po vsej Sloveniji zborovanja ob razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti. Tudi v Kranju je zbranim na trgu revolucije spregovoril predsednik občine Vitomir Gros. Splošna radost pa je bila prekinjena že isto noč. Drugi dan samostojnosti 27. junija so s tanki JLA obkolili brniško letališče. Začeli so se spopadi na kopnem kombinirani z letalskimi napadi. Ta vdor oboroženih sil JLA v Slovenijo pa se je končal, že preden se je prava vojna razplamela. Že 4. julija je JA tanke z letališča odpeljala. Začela so se pogajanja s poveljstvi izoliranih vojašnic, ki so se sicer zavlekla, a so bila uspešna. V Kranju zbrane enote JLA iz vse Gorenjske so v noči iz 21. na 22. oktobra 1991 zapustile vojašnico na Prevoli.

Epilog po osemdesetih letih

- Pred 80 leti je občina ponižno zaprosila, da bi vojno ministrstvo na Dunaju odobrilo stalno kasarno v Kranju.
- Pred 58 leti je občina brez pomislekov odkupila dvorec Prevalo za potrebe jugoslovanske vojske.
- Pred 52 leti je Dravska divizijska oblast prevzela Prevalo in začela graditi prve vojaške objekte.
- Pred 37 leti je občina brez uspeha predlagala, naj se vojašnica na tem prostoru ne širi.
- Pred nekaj meseci so zadnje enote JA zapustile vojašnico.

Vedno je bilo tako, da so o usodi vojašnice v Kranju odločali generalštabi in vojna ministrstva. Prvič na Dunaju, pozneje pa v Beogradu. Kako pa bo sedaj, ko je vojašnica res prazna. Ali bodo o usodi vojašnice tudi to pot suvereno odločali novi vojaški »vrhovi« v Ljubljani?

Razmere v Evropi, na Balkanu pa še posebej, govornijo v prid slovenskim zagovornikom lastne, moderne vojske. Taka pa rabi tudi vojašnice! Dogodki o začetovanju zunanji meja za Slovenijo po I. svetovni vojni niso pozabljeni. Pa tudi spomini na nastajanje slovenskih meja po 2. sv. vojni so še preveč živi. Ti zgodovinski dogodki so stalno opozorilo. Vojna na Balkanu še traja. Njej sledijo pogajanja za »okroglo mizo«. Tako je bilo v tem stoletju že dvakrat, in bo še v tretje? Vojne razmere na Hrvaškem so pokazale, da večje vojašnice v urbana industrijska mesta ne sodijo. Prav zato je morda sedaj priložnost, da občina Kranj v tej »zapuščinski« razpravi uveljavi svoja stališča in s tem hotenje mesta. Če ne več, vojašnica na Prevoli se mora vrniti v meje, ki so bile začrtane s pogodbo leta 1939. Južni del pa naj se nameni za »ekonomsko produktivne dejavnike«, kot so predlagali kranjski socialdemokrati in je bilo v Glasu 15. novembra 1991 že objavljeno.

● Franc Puhar-Ad

Kaj bo v nekdanjih objektih JA

Največ zanimanja za hotel Svobodo, najmanj za vojašnico na Beli

Občina predlaga, da bi v radovljiški vojašnici uredili komunalno bazo, na vojaškem (in občinskem) zemljišču v bližini Bohinjske Bele turistični kamp, v hotelu Svoboda šolske prostore oz. prostore za praktični gostinski pouk...

Radovljica, 10. januarja - Jugoslovanska ljudska armada je imela v času, ko je bila še jugoslovanska in ljudska, v radovljiški občini štiri vojaške objekte: vojašnice v Radovljici, na Bohinjski Beli in na Pokljuki ter hotel Svobodo s tremi vilami na Bledu. Ko je lani po porazu v junjski vojni odšla, je objekte zapustila Republiki Sloveniji, ki zdaj v sodelovanju z občinami išče rešitve o njihovi nadaljnji uporabi. Kaj za vojaške objekte v radovljiški občini predlaga občinska vlada, smo se pogovarjali s predsednikom Jožetom Resmanom.

Kakšno je stanje objektov?

»Objekti so v slabem stanju, zanemarjeni in izrabljeni. Nekaj je bilo tudi namernega poškodovanja, več pa je bilo primerov, da je bilo vredno premoženje odvzeto in odneseno. Trenutno nima noben objekt uporabne vrednosti, v vsakega bi bilo najprej treba vložiti nekaj sredstev, da bi jih primerno uredili za nadaljnjo uporabo.«

Kdo jih vzdržuje?

»Z objekti upravlja republika, ki tudi skrbi za vzdrževanje. Občina daje le pobude o tem, kaj naj bi bilo v objektih oz. kaj pričakuje od republike. Dokončno se bo o naših predlogih in interesih odločala republika.«

Znano je, da so v nekaterih nekdanjih objektih JA v letošnji zimi že popokale vodovodne cevi, »zmrznilni« radiatorji itd. Se je kaj podobnega zgodilo tudi na območju radovljiške občine?

»Teritorialna obramba toliko že vzdržuje objekte, da nova škoda ne nastaja. Da ponekod pokajo vodovodne cevi in podobno ni nenavadno, saj so instalacije tako slabe, da jih bo pol verjetno treba zamenjati.«

Kaj predlagate za vojašnici v Radovljici in na Bohinjski Beli ter za objekte na Pokljuki?

»Za radovljiško vojašnico je eden od predlogov, da bi v njej uredili komunalno bazo oz. da bi jo uporabili za parkiranje težkih motornih vozil ter za del komunalnih dejavnosti. Ocenjujemo, da bi bilo to mogoče narediti že z manjšimi vlaganji.«

Za Pokljuko, kjer je poleg stavb tudi smučišče z dvema žičnicama, je predlog, da bi uredili kombinirani vojaško-rekreacijski objekt, ki bi bil odprtega tipa in namenjen tudi za civilno uporabo. Vojska naj bi objekt uporabljala le občasno, in sicer pred-

vsem za izobraževanje. Za Pokljuko se zanima tudi več športnih organizacij iz Slovenije.

Kar zadeva vojašnico na Bohinjski Beli, smo doslej v občini slišali za predlog, da bi na zemljišču ob Savi, kjer so bile doslej na urjenju tudi enote teritorialne obrambe in kjer je bilo tudi vojaško strelišče, uredili turistični kamp, medtem ko za vojašnico in stavbe v njej doslej pobude ali predloga še ni bilo. Vse, ki jih je karkoli zanimalo, smo obvestili, da imajo objekti ugodno prometno lego (blizu sta cesta in železnica) in da bi jih bilo mogoče preurediti za potrebe drobnega gospodarstva ali v druge namene. Po prvih podatkih, ki smo jih dobili z republike, vojska za objekte na Bohinjski Beli ni načrtovala, da bi jih uporabljala za lastne potrebe; po zadnjih informacijah pa spet kaže zanimanje za to, da bi bilo v njej še naprej nekaj vojske.«

Se največ je zanimanja za blejski hotel Svoboda in za njegove »pritičinke« - Prešernovo vilo, vilo Gorenjko in opuščeno vilo nasproti hotela. Kakšni so občinski in drugi interesi?

»Naš predlog je, da bi objekte ali vsaj nekatere med njimi preuredili in jih koristili za šolske potrebe. Turistična poslovna skupnost Bled se zavzema za to, da bi v njih uredili prostore za srednjo gostinsko šolo, pobude pa so tudi drugačne, med drugim tudi za ureditev gimnazije plesne usmeritve oz. nekakšnega mednarodnega izobraževalnega plesnega središča. Eden od predlogov je tudi, da bi hotel Svobodo in vilo Prešeren vključili v blejsko gostinsko-turistično ponudbo. Občina je bila obveščena tudi o tem, da se za hotel Svobodo zanimajo tudi ljubljanske mlekarne, ki so na republiškem ministrstvu za obrambo že izrazile pripravljenost, da ga prevzamejo v začasno upravljanje.«

Je hotel sploh mogoče preurediti za šolske potrebe?

»Možnost je, da bi hotel oz. katerega od nekdanjih vojaških objektov uporabljali le za praktični del gostinskega pouka, ali da bi del hotela obnovili in preuredili v šolski prostor.«

Ali so občinske pobude le želje ali tudi stvarne možnosti, ki bi jih bilo mogoče uresničiti?

»Pri vseh objektih, za katere kaže zanimanje občina, so predlogi »podprti« tudi z denarjem. Predlog, da bi nekdanji vojaški hotel na Bledu oz. njegove spremljajoče objekte uporabili za šolske potrebe, podpira tudi republika.«

V občini je tudi sedemdeset vojaških stanovanj. Kakšno je stališče občine?

»Ministrstvu za obrambo smo predlagali, da jih prevzame v upravljanje Alpdom. Končnega odgovora ni, o tem se še dogovarjamo.« ● **C. Zaplotnik**

Kratka pot od rokopisa do knjige

OD UČBENIKOV DO MONOGRAFIJ

Radovljica - Če avtor prinese rokopis založbi, je v današnjih razmerah še vedno nekaj običajnega, da na izid knjige čaka kakšno leto, v najboljšem primeru pa vsaj pol leta. Pri majhnih zasebnih založbah pa lahko avtor knjigo dočaka že po enem mesecu ali še kak dan prej.

Radovljiska Didakta vsekar sodi med majhne založbe, ki se jim uspeva prilagajati knjigotiskim razmeram. In to navkljub temu, da v zadnjem času zanimanje za knjige upada, ker so enostavno predraže za obubožan kupčev žep. Vendar pa, kot pravi direktor založbe in urednik Rudi Zaman, to ne pomeni, da bodo tako velike kot male založbe prenehale izdajati knjige - le programe bodo priredile.

Ali glede na krizo v knjigotisku tudi pri vas že spreminjate založniški program?

"Več kot polovico Didaktinega knjižnega programa obsegajo knjige z učnovzgojnega področja, od učbenikov za nižjo stopnjo, delovnih zvezkov, do literature za visokošolski študij in znanstveno literaturo. Prav za ta znanstveni del programa je tudi lažje dobiti subvencijo od ministrstva za znanost, medtem ko za ostali program ne dobimo podpore recimo pri ministrstvu za kulturo in se zatorej pri odločanju o knjigah ravnamo le po ekonomskih kriterijih."

Knjige pri nas izhajajo v dokaj majhnih nakladah, pri manjših založbah pa se posebej, ali to ne zvišuje ceno knjige?

"Režijski stroški na knjigo so pri manjših založbah tolikšni, da je lahko prodajna cena knjige še vedno zanimiva tako za založbo kot tudi za kupca. Časi so zdaj taki, da bo vsak založnik skrbno pretehtal vsako knjigo. Razumljivo, da bodo ljudje manj kupovali literaturo ali posegali po elitnih knjigah, kot so razne monografije. Lansko knjigo Toma Česna Sam smo razprodali v dveh mesecih kljub nakladi 8000 izvodov, zdaj je pri takih knjigah gotovo več tveganja."

Ali to pomeni, da se boste usmerili izključno v učbenike in znanstvene publikacije?

"Knjižnega trga, na katerem enkrat dobiš svoje mesto tudi s knjigami, kot so bile Česnova ali pa Mušičeva Melodije vetra, ne kaže kar izpustiti iz rok. Za učbenike bo vedno zanimanje, tudi znanstvena literatura ima svoje zanesljive kupce in bralce. Toda vse krize so pre-

hodne in škoda bi bilo izpustiti program, ki se je izkazal zanimiv. Zato pripravljamo skupaj s Triglavskim narodnim parkom monografijo o tem narodnem parku, ob sodelovanju RSNZ pa fotografsko monografijo Slovenija iz zraka in še drugo."

Za konkurenčnost velikim založniškim hišam pa najbrž ni dovolj le to, da knjiga pri majhni založni izide že v enem mesecu?

"To je že nekaj, če pa dodamo še prilagodljiv knjižni program, majhno režijo, pripravljenost sodelavcev, da za nekatere naloge ni omejitev z delovnim časom itd., potem bi že lahko govorili o dobrem delu. Vse to, po čemer se manjše zasebne založbe ravnajo, bodo morale sprejeti tudi velike založbe, če naj preživijo."

Pri Didakti se ne ukvarjate le z založništvom, pač pa še z dodatnimi, rezervnimi programi.

"Ne gre za rezervne programe, pač pa za redno dejavnost. Predvsem to velja za naše stal-

ne seminarje, med katerimi je vsakoletni seminar za osnovnošolske ravnatelje v Opatiji že uveljavljen in dobro obiskan. Ukvarjamo se tudi s celostno podobo proslavljanja 500-letnice Trziča. Skrbimo tudi za nekatera šolska učila. V sodelovanju s svetovalci za tehnično vzgojo Zavoda za šolstvo je nastala zbirka za pouk spoznavanja narave za nižje razrede, v sodelovanju s Tehniško založbo so nastala gradiva za tehnično vzgojo, za eksperimentalno delo; iz ZDA smo na primer uvozili elektronsko učilo 'geosafari' uporabno od male šole naprej. Na skorajšnjem sejmu učil v Nürnbergu bo gotovo spet kaj zanimivega tudi za naše razmere, pa tudi mi imamo kaj pokazati. Za nekatere slovenske učbenike o elementih plesne vzgoje na primer se zanimajo v ZDA, treba jih bo natisniti v angleškem jeziku. Skratka treba je razmišljati, kako stopiti tudi na tuje trge."

● Lea Mencinger

V spomin

SAŠA KUMP

Vsaka dežela postane revnejša, ko izgubi človeka, ki je v svojem življenju podpiral toliko temeljev umetniškega ustvarjanja kot Saša Kump. Bil je slikar, scenograf, aranžer in nemalokrat tudi režiser, ter eden začetnikov in ustvarjalcev povojne lutkovne gledališke dejavnosti na Gorenjskem. In še bi lahko naštevali področja, kjer se je vedno za pomoč pripravljali Saša udeleževal. Med te sodi še posebej sodelovanje pri razvoju muzejske in galerijske dejavnosti v Kranju v zgornjih petdesetih in šestdesetih letih, ko se je muzej moral boriti za svoj obstanek in je bilo njegovo sodelovanje pri organizaciji muzejskih in umetniških razstav ter drugih prireditvev odločilnega pomena.

Vse sile in moči pa je Saša Kump kot scenograf posvetil Prešernovemu gledališču v

Kranju. Posebej v tistem zlategem in tako uspešnem obdobju poklicnega gledališča med leti 1950 in 1957, ko mu je gledališče pomenilo drugi dom. Njegove oderske scene so bile znane po svoji oblikovni čistosti in izrazni poglobljenosti. Kasneje se je njegova pozornost obrnila tudi k lutkovnemu odru, ki je skupaj z Uro pravljic toliko let privlačeval, vzgajal in razveseljeval otroke vseh starosti. Njegovega gledališkega dela pa ni bil deležen samo Kranj s svojim Prešernovim gledališčem, temveč v okviru Zveze kulturnih organizacij celotna občina, Gorenjska in nekoliko kasneje tudi naši rojaki onstran meje. Njegovo mentorsko vlogo pri pripravi gledaliških in lutkovnih prireditvev med koroškimi Slovenci bo potrebno še posebej osvetliti. To delo je do zadnjega opravljal z velikim vse-

ljem, zavzetostjo in odgovornostjo.

Saša Kump je bil tudi slikar. Njegova prizadevanja te vrste pa so razumljivo potekala manj sklenjeno kot delo na gledališkem področju. V pisani mreži oblik, ki so bile predmet kar številnih javnih predstavitev, smo spoznali različna izhodišča, na katera se je opiral njegov ustvarjalni navdih: krajina,

predmet, figura. Množica, pogosto na osnovne sestavine razdeljenih slikarskih objektov se koplje v morju barvno izredno bogatih polni, pri čemer se kolorit v posameznih kompozicijah neprestano spreminja, zdaj prevladuje ena, drugič spet drugačna tonacija, odvisno od luči, ozračja in še posebej slikarjevega razpoloženja. Prav razpoloženi dejavniki predstavljajo vseskozi pomemben člen v likovnih prizadevanjih Saše Kumpa, saj vnaša ne samo v njegove slikarske, temveč tudi scene stvaritve izredno močan, s čustvom obarvan naboj.

Saša ni več med nami, toda njegovo delo, s katerim je izpolnil svoje življenje in svoje življenjsko poslanstvo, bo živelo naprej.

Cene Avguštin

PAVLIHA

Režija: Vladimir Rooss; uprizoritev: Lutkovno gledališče Kranj

Napravimo skok v zgodovino (lutkovnega) gledališča, da bi bralstvu razložili, od kod izvira koren imena Pavliha. Pavliha je slovenska inačica nemškega Gašperčka (Kaspar), slednji pa je svoj lik prevzel od angleškega brata - lutke Punched. Lutka Punch je angleški lutkovni odgovor na glavne karakterne osebe italijanske Commedia dell'arte: Pulcinello, Pedrolina, Arlecchina... Da Pavlihov rod sega v obdobje »Commedia«, potrjujejo literarne predloge, ki so zamišljene tako, da igralci z različnimi dovtipi pozivajo gledalca k dialogu. Šele ob razvitu diskurza med odrom in občinstvom Pavlihec zaživi v pravi luči Commedia; v Commedia igralci poznajo le karakterne poteze vloge, ki jo uprizarjajo ter okvirno zgodbo, besedilo pa si izmišljajo sami glede na situacijo in odgovore občinstva.

V »Pavlihcu« LGK zgodba pripoveduje, kako Zlodej in Smrt združno nagajata Pavlihi pri gradnji hiše, a ob koncu potegneta krajši konec. Odlika predstave je smela režija, ki sicer po navadi toge prikazuje Gašperčka, osvetli v »novi« luči; tempo igre pospešujejo številne režijske rešitve, ki izpadajo iz repertoarja standardnega, ter iznajdljivost igralcev, saj sta dojela pojem teatra Commedia in sta spretno prilagodila fabulo reakcijam otrok. Žal dobre režijske zasnove in ekspresivnosti v predstavi podira glasovna nerazločenost vlog Pavlihe in Smrti, kajti na trenutke sta enaka. Odsotnost profesionalne uigranosti dua Boštjan Sever, Dušan Soklič kažejo mnogi revizorski spodsrljaji med igro, katerih rezultat so mučni presledki, nekakšne cavis negra.

V predstavi LGK je bilo po dolgem predahu zopet zavohati duh po Commedia, svedrsko vrtino v diahronijo pozabljenega gledališča; ker je takih poskusov malo, projektom niso docela dorasli ne igralci ne vedno v sceno zabuljeni gledalci. Kulturna drža občinstva še zdaleč ni na stol pribit in strmeč gledalec, ampak sodelujoč, kritičen privrženec. Sterilnost občinstva je smrtni pot za igralca, ter ostuden pljunek v obraz govoricam o pravi kulturi kulturnega Slovenca.

Tomaž Kukovica

Monografija

NEZNANA SLOVENIJA

Znani fotograf, publicist in (samo)založnik France Stele z Gore pri Komendi, je pred novim letom zopet poskrbel za knjižna presenečenja. Pri Cankarjevi založbi je izšla njegova razkošna fotomonografija Neznana Slovenija, ki ji je besedilo prispeval Steletov knjižni sodelavec Stanko Klinar. Knjigo, katere besedilo je prevedeno še v nemščino, angleščino in italijanščino, je z gledno oblikoval in opremil Marjan Paternoster, uredil pa Kazimir Repoša. Natisnila jo je tiskarna Jože Moškrič iz Ljubljane.

Ideja, zasnova in seveda fotografije so Steletovo delo. Knjiga, ki obsega osemnajst črno-belih in kar stoštirideset barvnih fotografij, je razdeljena na uvodni (črno-beli) in glavni (barvni) del. V poglavju Za uvod je avtor izbral citate iz »Stvarjenja sveta« (Gen 1 : 3 - 27) in jih pospremil s fotografskim gradivom. Sledi besedilo S. Klinarja o Sloveniji, Slovincih in Slovenstvu. Barvni slikovni del, glavna knjige - znani in neznani fotografski motivi iz vse Slovenije, je razporejen po regijah. Tako začne Stele z rodno Gorenjsko in nas skozi fotografski objektivi popelje čez Koroško, Štajersko, Prekmurje, Dolenjsko, Notranjsko, Belo krajino, preko Primorske vse do slovenske Istre. Vsako pokrajino spremlja še besedilo iz proze ali poezije njenega znanega literata.

Fotograf France Stele nam je v še eni knjigi o naši deželi približal lepote Slovenije, tokrat morda z malo drugačnega zornega kota. Izogibal se je tipičnim urbanim sredinam, reprezentativni, monumentalni arhitekturi in spomenikom ter industrijskim nevtvorom. Poiskal je skrite koticke, drobne detaje in poglede, ki jih v naglici vsakdana dostikrat spregledamo. Predstavil nam je lepoto še neokrnjene ruralne krajine s starožitno podeželsko arhitekturo in njenimi detajli, svet, ki vse bolj izginja, žal, tudi iz naše zavesti.

Dušan Lipovec

KULTURNI KOMENTAR

lee mencinger

LEA MENCINGER

JUTRI

Jutrišnji ali pojutrišnji zgodovinski "da" iz Evrope in kdaj kasneje morda še od kod, naj bi novo slovensko državo ovenčal s poročnim prstanom priznanja, ki naj potrdi to, kar je nam že jasno - zdaj smo samostojna država. Z mukami je bilo treba do tega matičnega urada, toda šlo je. In kaj bo sedaj?

Srečni so otroci, ki si navadno ne belijo preveč glave, kaj bo pojutrišnjem. Odrasli pa sitno razčlenjujemo večeraj, ga primerjamo z danes, da bi vsaj nekaj zvedeli o jutri. Kot da se ta jutri ne bo zgodil. Se bo, za to je dovolj razlogov. Tudi to, kakšen bo ta jutri, se kaže že v obrisih današnjega dne: občutek, da je slovenski otok vsaj v duhovnem smislu, če že ne v pravem in fizičnem, odtrgalo od starega kontinenta, je morda za koga šele sedaj spoznaven. Ko so okoli novega leta prihajale na mizo noveletne voščilnice od tu in tam, je nenadoma postalo očitno, da smo od starega pravega otoka odpluli: razglednica iz "mittelevrope" je z navadno pošto prispela v štirih dneh. Prav tako prijazno pismo iz "srednje Jugoslavije" pa je potovalo kar štirinajst dni. Kot da so med "nami" in "njimi" že oceani in ne le planine dežele našega (ali čigav bo posej?) doslej edinega Nobelovega nagajenca.

Prav ti oceani dejanske, kulturne, politične in sploh siceršnje oddaljenosti od tega, na kar smo bili doslej bolj ali manj vezani in obratno - oddaljenost od tega, na kar še na drugi strani nismo navezani, bodo urejali oziroma mešali prihodnjo otoško klimo. Čeprav se sliši ob vsem svatovskem zvonjenju docela nepomembno, koliko knjig slovenskih avtorjev se bo v tem ali naslednjem letu znašlo prevedenih v jezike južnih republik, koliko glasbenih, likovnih ustvarjalcev bo nastopalo tu na severu ali tam na jugu, pa gre vendarle za resne reči. Se posebej zato, ker sedanje kulturne resignacije, ki na vseh koncih kuka izpod današnjega prazničnega oblakla, niso zakrile le spremembe na politični sceni zadnjega pol drugega leta na domačih tleh. Hoteli ali ne, oženje duhovnega prostora od znotraj in tudi navzven je vedno početje, ki udarja na plano umetnikom iz njihovih platen, knjig, glasbe, skratka iz vseh zapisov časa. Najbolj črnogledi sicer napovedujejo, da se čas negotovosti, skrbi in plehkega okusa po resignaciji šele pelje: to, kar je videti sedaj, je šele malce grmenja za odrom, napihovanje zastora. Ko bo na oder zares stopila duhovna kriza, - toda ali je spodobno kaj takega na današnji dan razmišljati, kaj šele napovedovati. In sploh - ali ni okoli nas tudi cela vrsta stvari, ki črnogledost demantira. Ko mine desetletje, bo vse jasno.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Bevisa bodo v četrtek, 16. januarja, ob 18. uri odprli razstavo akad. slikarja **Nikolaja Omerse**. Razstavo bo odprl Aleksander Bassin. V glasbenem programu nastopa Kvartet violončel iz Ljubljane (Matija Lorenz, Ivan Šostarič, Tanja Babnik, Klemen Hvala). V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava ilustracij akad. slikarja **Andreja Trobentarja**. V galeriji Mestne hiše razstavlja **Jože in Zlata Volarič**. V Pionirski knjižnici bo jutri, v sredo, ob 16. uri **ura pravljic** za otroke.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine bodo v četrtek, 16. januarja, ob 18. uri odprli razstavo **Pragozdovi naša naravna dediščina**. Po razstavi bo vodil dipl. ing. Vladimir Vilman.

RADOVLJICA - V dvorani radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 Janez Pretnar ob diapozitivih predstavil **Mehička**. V galeriji Šivčeve hiše je na ogled drugi del razstave **Iz zgodovine osnovne šole** v Radovljici. V Pasazi radovljiske graščine je na ogled **razstava fotografij** Vojna v objektivu; razstavlja člani Foto kluba Sloboda - Vis iz Varaždina.

BLED - V Atlasovi galeriji Sebastijan so na ogled male plastike akad. kiparja **Toneta Demšarja**.

ŠKOFJA LOKA - Na osnovni šoli Poljane je v počastitev 50-letnice poljanske vstaje in dražgoške bitke odprta razstava olj in grafik slikarja **Iveta Šubica** na temo NOB. Razstava je odprta vsak dan, razen sobote in nedelje, do konca januarja. V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikarka **Klementina Golija**. V galeriji Fara razstavlja slike **Mira Narobe**. V knjižnici I. Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri **ura pravljic**. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo v večeru ob diapozitivih Mira Steinbuch predstavila **Južno Anglijo**. V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled **klubska razstava fotografij** FKK Anton Azbe Škofja Loka. **Zbirke Loškega muzeja** so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. V Mini galeriji občine Škofja Loka razstavlja oljne slike **Janko Logar** iz Zirov.

LJUBLJANA - V ljubljanski Mali galeriji razstavlja slike **Andraž Salamun**.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: VEČER OB KNJIGI - V knjižnici Gimnazije bo jutri, v sredo, ob 18. uri pogovor z Janezom Žerovcem avtorjem knjige Zapisani nebu - o slovenskih pilotih v drugi svetovni vojni.

KRANJ: KONCERT UČENCEV - V dvorani Glasbene šole Kranj bo v četrtek, 16. januarja, ob 18. uri koncert učencev klavirskega, godalnega, solopjevskega in pihalnega oddelka. Na koncertu se bodo zbirali prostovoljni prispevki za pomoč Hrvaški.

KRANJ: GLEDALIŠKE PREDSTAVE - V Prešernovem gledališču bodo danes, v torek, ob 11. uri ponovili Idiotovo zgodbo za Gimnazijo Kranj. V četrtek gostuje v gledališču Lutkovno gledališče Ljubljana z igro Daneta Zajca Zakaj in vprašaj za OŠ I. Grohar in OŠ S. Zagar.

SALON

POHIŠTVA

KRANJ, Gorenjski sejem
tel.: 222-308

**SVET
KRANJSKIH
SINDIKATOV**

»KDAJ BOMO DOBILI DENAR?«

Vprašanje, ki se redno pojavlja pri delavcih, ki jim delovno razmerje preneha zaradi stečajnega postopka, je: "Kdaj nam bo podjetje izplačalo vse tisto, kar nam še dolguje?"

Delavci večinoma pričakujejo, da bodo v stečajnem postopku lahko v celoti izterjali svoje terjatve do podjetja. Zato je prav, da vedo naslednje:

Prijavljene terjatve preizkuša stečajni senat na naroku (narokih) na ta način, da se mora stečajni upravitelj o vsaki prijavitelji terjatvi določno izjaviti, ali jo priznava ali prereka. Terjatve velja za ugotovljene, če jo stečajni upravitelj prizna in če je poleg tega ne prereka nobeden izmed navzočih upnikov. V primeru, če je terjatev prerekana, napoti stečajni senat upnika, da začne v 8 dneh po vročitvi sklepa postopek pred pristojnim sodiščem za ugotovitev prekane terjatve.

Terjatve upnikov, ki so ugotovljene (=priznane), se poravnajo iz stečajne mase, ki jo sestavljajo: denarna sredstva podjetja na dan začetka stečajnega postopka, denarna sredstva, dosežena s prodajo premoženja podjetja, in terjatve, izterjane v stečajnem postopku.

Iz stečajne oziroma razdelitvene mase se pred poplačilom upnikov izloči znesek, potreben za izplačilo stroškov stečajnega postopka in za zavarovanje izplačila prerakanih terjatev. Med stroške stečajnega postopka se štejejo tudi neizplačani osebni dohodki delavcev do začetka stečajnega postopka, in sicer do višine zajamčenih OD ter odškodnine za poškodbe pri delu, ki so jih delavci utrpeli pred začetkom stečajnega postopka.

Neizplačani OD nad zajamčenimi osebnimi dohodki in ostale terjatve delavcev pa se poplačajo enakopravno s terjatvami ostalih upnikov podjetja. Njihovo poplačilo je odvisno od višine razdelitvene mase.

Iz povedanega torej sledi, da delavci kot upniki v stečajnem postopku lahko z gotovostjo računajo na izplačilo zajamčenih OD za vse tiste mesece, ko jim niso bili izplačani osebni dohodki, medtem ko je poplačilo vseh ostalih terjatev (razlika OD nad zajamčenimi OD, regres za letni dopust, odpravnina itd.) odvisno od višine stečajne oziroma razdelitvene mase. Če ta ne zadostuje za poplačilo terjatev v celoti, se vsem upnikom poplača le sorazmerni del njihovih (sicer priznanih) terjatev. Ob tem je treba povedati, da dosedanja praksa kaže, da poplačilo terjatev v celoti v večini primerov ni bilo mogoče.

Breda Milič

mesečnik

IKS

**Informacije
kranjskih
sindikatov
za delo
in življenje**

IZBERITE SI DOBREGA SINDIKALNEGA ZAUPNIKA

Vprašanje je, če se delavci že zavedamo, da smo v teoriji in praksi pravzaprav že zdavnaj postali mezdni delavci v pravem pomenu besede. Veljavni zakon o delovnih razmerjih je namreč po zgledih tržnih ekonomij delovno razmerje po novem opredelil kot klasično pogodbeno razmerje med "kupcem" (podjetje ali zasebni delodajalec) in "prodajalcem" delovne sile (delavec). Pri pogajanjih z delodajalci o ceni in drugih pogojih "prodaje" delovne sile, ki se določajo s splošno, panožnimi in podjetniškimi kolektivnimi pogodbami, lahko seveda interese delavcev v takšnih razmerjih zastopa le sindikat. Zato je le sindikat tisti, ki lahko in bi moral biti sposoben delavce tudi učinkovito zaščititi pred vsemi oblikami kršenja pravic iz tako sklenjenih delovnopравниh pogodb.

Uveljavljanje čim večjih delavskih pravic v procesu sklepanja kolektivnih pogodb s predstavniki delodajalcev po eni in učinkovita zaščita že izbranih in zapisanih pravic po drugi strani sta torej dve temeljni funkciji novih sindikatov. Sindikat, ki ni sposoben obvladati bodisi prve bodisi druge, seveda še ni pravi sindikat.

Sindikalno zaščito pravic svojih članov sindikat izvaja preko voljenih ali imenovanih sindikalnih zaupnikov. To so sindikalni funkcionarji, na katere se delavci obračajo, kadar jim je kršena ali bi jim utegnili biti kršena katerakoli pravica iz delovnega razmerja. Oni pa morajo organizirati vse pravne in nepravne aktivnosti, potrebne za pravočasno preprečitev ali odpravo že storjene kršitve. V prihodnje se torej delavcem ne bo več treba pripraviti z nadrejenimi in pravdati pred organi v podjetju ali pred sodišči, ampak mora to v njihovem imenu storiti sindikat. Učinkovitost posameznega sindikata pri izvajanju sindikalne zaščite pravic svojih članov, je torej praktično v celoti odvisna od sposobnosti in delavnosti sindikalnih zaupnikov.

Člani sindikatov v podjetjih si svoje sindikalne zaupnike postavljate sami in le sami jih lahko tudi odstavljate. Svet kranjskih sindikatov s svojo pravno službo lahko s pomočjo dobrih sindikalnih zaupnikov v podjetjih zelo učinkovito zavaruje vaše interese in pravice iz delovnega razmerja, nima pa pravice namesto vas zamenjati vaših slabih sindikalnih zaupnikov, zaradi katerih morda od sindikata ne dobite tega, kar upravičeno pričakujete. Če vašega sindikalnega zaupnika v podjetju niti ne briga zoper koga in zakaj v podjetju teče disciplinski postopek, kdo in zakaj zahteva varstvo pravic pred delavskim svetom ali sodiščem, kakšne množične kršitve določil kolektivnih pogodb o osebnih dohodkih se v podjetju dogajajo itd., in če se mu ne zdi vredno poiskati kvalificirane pravne in druge pomoči za zaščito pravic svojih članov pri Svetu kranjskih sindikatov, ga boste pač morali zamenjati z drugim, pravim sindikalnim zaupnikom. Že dolgo so namreč mimo časi, ko je za dobrega predsednika sindikata v podjetju veljal vsakdo, ki je vsaj enkrat letno priskrbel svinjske polovice in organiziral sindikalni izlet.

Žal je v podjetjih še vedno nekaj takšnih, čeprav ti, gledano z današnjega zornega kota, sindikatu povzročajo le neizmerno škodo. Sindikalno delo je namreč postalo skrajno resna zadeva, od katere so močno odvisne pravice in dejanski položaj vsakega posameznika. Raven kakovosti sindikalnega dela v vašem podjetju pa je odvisna predvsem od tega, kakšnega sindikalnega zaupnika si boste izbrali.

Mato Gostiša

NAKUPI S SINDIKALNO IZKAZNICO - POPUSTI

1. CEKINČEK Kokrica - trgovina z mešanim blagom.
2. MRAVLJICA Škofja Loka - trgovina z mešanim in živilskim blagom.
3. TRGOVINA R-3 - na Mohorjevem klancu - trgovina s tehničnim blagom.
4. MARKET URŠKA, Jezerska cesta 63a - trgovina z mešanim blagom.
5. BUTIK ŽIV-ŽAV, Škofjeloška 10 (Labore) - butik z otroškimi oblačili do 12 let.
6. TRGOVINA TRTA, Dežmanova 16, Kokrica - trgovina z alkoholnimi in brez alkoholnimi pijačami.
7. TRGOVINA RŽ, Mirka Vadnova 14, Primskovo - trgovina z mešanim blagom.
8. TRGOVINA LUČKA, Kamna Gorica 34 - trgovina z živilskim in mešanim blagom.
9. TRGOVINA JEZERO, Trboje - trgovina z živilskim in mešanim blagom.
10. ZAPRAVLJIVČEK, Stražišče - trgovina z mešanim in živilskim blagom.
11. ALPETOUR - REMONT, Ljubljanska cesta - servis in popravila osebnih avtomobilov, montaža dodatne opreme.

Popuste lahko člani sindikata uveljavijo tako, da poleg osebne izkaznice predložijo izkaznico sindikata Sveta kranjskih sindikatov, upokojenci pa izkaznico društva upokojencev. Podrobnejše informacije v zvezi z nakupi in popusti dobite pri sindikalnih zaupnikih.

A. Sitar

PODJETJE V STEČAJU IN DELOVANJE SINDIKATA

V podjetjih, ki so v stečaju, se vedno znova srečujemo s problemi zaščite pravic in predstavljanja oziroma zastopanja delavcev, ki so ostali na delu, bodisi pogodbeno ali pa so že ponovno zaposleni, saj je posledica stečaja tudi prenehanje delovanja sindikata podjetja.

Prav zato skušamo v primeru stečaja Tekstilindusa s stečajnim upraviteljem doseči dogovor o pogojih za delovanje sindikata podjetja v času stečajnega postopka. S takim dogovorom bi predvsem določili pogoje in sredstva za delovanje sindikata, ob upoštevanju potreb, interesov in zmožnosti obeh strank.

Tak predlog dogovora, ki smo ga pred letoletnimi praz-

niki posredovali stečajnemu upravitelju, opredeljuje predvsem pogoje za delo sindikata (prostorski, tehnični, administrativni...), način plačila sindikalnega zaupnika za čas sindikalnega dela, sodelovanje med stečajnim upraviteljem in sindikatom, prednostno pravico sindikalnega zaupnika pri ponovnem zaposlovanju.

Stečajni upravitelj Tekstilindusa je pokazal razumevanje za takšno obliko dogovora, saj tudi sam ugotavlja, da bo različne probleme delavcev, ki se pojavljajo, lažje reševal z njihovim predstavnikom - sindikalnim zaupnikom kot pa z vsakim delavcem posebej, zato čakamo na njegov odgovor.

Majda Maček Jančič

KAKO PRITI DO PRAVNE POMOČI

Pravna služba pri Svetu kranjskih sindikatov s petimi diplomiranimi pravniki je bila med drugim oblikovana tudi zato, da lahko danes zagotovimo slehernemu svojemu članu brezplačno pravno pomoč (nasveti, sestava vlog, zastopanje v pravnih postopkih) s področja delovnih razmerij. Pravica do brezplačne pravne pomoči je torej ena temeljnih članskih pravic v Svetu kranjskih sindikatov. Če se vam je kot našemu članu morda zgodilo, da ste ostali brez kvalificirane sindikalnega pravnega zastopnika v disciplinskem postopku, v postopku za varstvo pravic pred delavskim svetom ali v kakršnemkoli delovnopravnem sporu pred sodiščem, je to izključna krivda vašega sindikalnega zaupnika v podjetju. Glede načina zagotavljanja individualne pravne pomoči članom našega sindikata smo namreč dogovorili, da so sindikalni zaupniki po podjetjih tisti, ki morajo na lastno pobudo ali na pobudo prizadetega člana v vsakem posameznem primeru zagotoviti sodelovanje pravne službe Sveta kranjskih sindikatov. Noben član sindikata načeloma ne bi smel ostati brez pomoči kvalificiranega sindikalnega pravnika, kadar jo potrebuje glede uveljavljanja in varstva svojih pravic iz delovnega razmerja.

Če torej potrebujete pravno pomoč, imate pravico zahtevati od vašega sindikalnega zaupnika, da vam jo zagotovi v sodelovanju s Svetom kranjskih sindikatov. V izjemnih primerih, ko je vaš sindikalni zaupnik odsoten ali neaktiven, se lahko za pravno pomoč s sindikalno izkaznico obrnete tudi neposredno na sedež pravne službe, Slovenski trg 3 (bivši Trg revolucije) v Kranju. Kateri izmed pravnih poverjenikov Sveta kranjskih sindikatov je konkretno zadolžen in pristojen za pravno pokrivanje vašega sindikata podjetja oziroma zavoda, je bilo med drugim objavljeno tudi v prvi številki glasila IKS - Informacije kranjskih sindikatov, ki ga lahko dobite pri vseh članih izvršnega odbora sindikata v podjetju. V nekaterih največjih kranjskih podjetjih pa je Svet kranjskih sindikatov organiziral pravno posvetovalnico za člane sindikata neposredno v podjetju (v prostorih sindikata), in sicer:

- v Savi - vsak ponedeljek od 9. do 11. ure;
- v Planiki - vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 12. do 15. ure;
- v podjetjih Iskre na Laborah in podjetjih Iskre v Savski Loki - vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 9. do 12. ure in od 13. do 16. ure (izmenoma).

Mato Gostiša

POBUDA

Skupščina Sveta kranjskih sindikatov zahteva, da Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije določi višji znesek zajamčenega osebnega dohodka, ki znaša od 1. oktobra 1991 bruto 9.300,00 SLT.

Naša zahteva je v celoti v skladu s 4. členom Zakona o določitvi zajamčenega osebnega dohodka (Uradni list 48/90). Ta pravi, da se zajamčeni osebni dohodek praviloma določi dvakrat letno. Na pobudo posameznih organov in organizacij pa tudi večkrat, če je mesečna rast cen osnovnih življenjskih stroškov v dveh zaporednih mesecih višja kot 5%.

Na osnovi znanih podatkov so se cene osnovnih življenjskih dobrin v zadnjih dveh mesecih povečale za več kot 5 odstotkov, zato je naša zahteva povsem utemeljena.

Zato zahtevamo takojšnjo določitev nove višine zajamčenega osebnega dohodka, od katerega je odvisno večje število zaposlenih delavcev.

Adolf Sitar

Pregled izhodiščnih dohodkov po tarifnih razredih za mesec december (bruto zneski)

KOLEKTIVNE POGODBE	Enostavna dela I.	Manj zaht. dela II.	Srednje zaht. dela III.	Zahtevna dela IV.	Bolj zaht. dela V.	Zelo zaht. dela VI.	Visoko zaht. dela VII.	Najbolj zaht. dela VIII.	Izj. pom. naj. zah. d. IX.
SPLOŠNAKOLEKTIVNA POGODBA ZA GOSPOD.	16.686	18.362	20.506	22.862	25.863	30.868	35.044	41.722	50.051
KOVINSKA IN ELEKTROINDUSTRIJA	17.103	19.156	21.380	24.201	27.365	32.498	38.485	44.470	53.022
CELULOZ., PAPIRNA IN PAPIRNO-PRED. IND.	17.961	20.655	23.349	26.044	30.533	39.515	46.699	59.272	68.252
GRAFIČNA DEJAVNOST	17.265	18.990	21.235	23.997	27.622	31.939	36.255	50.066	60.424
ČASOP. IN ZALOŽN. TER KNJIGOTRŽNA DEJAVNOST	17.265	19.854	22.443	25.033	29.349	37.980	44.886	56.972	65.603
TRGOVINA	16.686	18.362	20.506	22.862	25.863	30.868	35.044	41.722	50.051
GOSTINSTVO IN TURIZEM	17.189	18.911	21.121	24.233	27.414	32.715	36.096	42.588	51.049
KEMIČNA, NEKOVINSKA IN GUMARSKA DEJAVNOST	17.521	19.279	21.532	24.006	27.155	32.409	36.797	43.808	52.552
GOZDARSTVO	16.384	23.932	27.426	29.185	30.052	31.618	39.251	46.706	56.049
USNJARSKO-PREDELOV. INDUSTRIJA	16.686	18.362	20.506	22.862	25.863	30.868	35.044	41.722	50.051
TEKSTILNA INDUSTRIJA	16.686	18.362	20.506	22.862	25.863	30.868	35.044	41.722	50.051
LESARSTVO	16.686	18.362	20.506	22.862	25.863	30.868	35.044	41.722	50.051
KOMUNALNO IN STANOVANJSKO GOSPOD.	17.512	19.275	21.542	25.565	28.025	37.830	47.288	61.297	73.558
KMETIJSKA IN ŽIVILSKA INDUSTRIJA	17.440	19.187	21.450	23.896	27.037	32.272	36.691	43.609	52.348
CESTNI POTNIŠKI PROMET	17.066	18.662	20.805	23.474	26.382	34.467	46.803	57.477	

Rast življenjskih stroškov v novembru znaša 18,3 odstotka. Upoštevana rast izhodiščnih osebnih dohodkov po eskalacijski klavzuli SKP znaša 16,14 odstotka.

Še vedno nejasnosti pri nekaterih olajšavah

Davčne napovedi ne bo težko izpolniti

V napoved za odmero dohodnine bomo le prepisali podatke o dohodkih, ki nam jih bodo do konca januarja pisno sporočili izplačevalci plač, pokojnin, honorarjev itd. Za uveljavitev 10-odstotne olajšave računov davčni napovedi ne bo potrebno prilagati, seveda pa jih bomo morali shraniti za primer kontrole. Napoved boste morali oddati do 31. marca, saj vam sicer grozi kazen v višini 25.000 tolarjev.

Davkarji obljublajo, da bo pisanje davčnih napovedi lahko opravilo in da je strah odveč, skupaj z njimi vam bomo skušali kar najbolj pomagati. Obrazci še niso naprodaj, vendar glede na njegov delovni osnutek lahko rečemo, da vpisovanje podatkov res ne bo zahtevno, v bistvu bomo le prepisali zneske, ki nam jih bodo na posebnih obrazcih poslali izplačevalci dohodkov. Ujemajo se celo zaporedne številke, zato bo stvar res lahka. Na obrazcu, s katerim vam bodo, denimo, sporočili, kolikšna je bila lani vaša plača, bo pod zaporedno številko 7 vpisan znesek plače, pod številko 10 dohodnina, ki ste jo že plačali kot akontacijo, pod številko 11 bodo prispevki, ki ste jih med letom plačali itd. (obrazec objavljamo, najdete pa ga v Uradnem listu št. 29). Davčna napoved bo imela kolone enako oštevilčene, zato prepisovanje podatkov res ne bo zahtevno.

Izplačevalci so po zakonu dolžni obvestiti prejemnike dohodkov, kakšna so bila lani izplačila. To pomeni, da vam mora podjetje do konca januarja sporočiti, koliko ste lani zaslužili, podobno bodo morala obvestiti tudi prejemnike avtorskih honorarjev in drugih dohodkov, ki so obdavčeni. Upokojencem mora podatke poslati pokojninski sklad.

Kmetje bodo od davčne uprave dobili podatke o katastrskem dohodku in plačanih akontacijah med letom in to vpisali v napovedi za odmero dohodnine. Obrtniki bodo do konca februarja oddali davčno napoved za dejavnost, v 15 dneh po prejemu odločbe o dejavnosti pa bodo morali oddati napoved za dohodnino.

Vse ostale dohodke, denimo, najemnine, pa boste morali dopisati.

Vrstni red je zelo pomemben, zato si zapomnite, da se od bruto prejemkov najprej odštejejo med letom plačani prispevki (za socialno varnost, za odpravljanje posledic poplav in vojaške agresije), nato pride na vrsto 10-odstotna davčna olajšava in nato zmanjšanje za vzdrževanje družinskih članov. Tako pridemo do osnove, od katere nam bodo davkarji odmerili davek, ki se imenuje dohodnina. Od tako odmerjene dohodnine bomo odšteli med letom plačane akontacije in dobili razliko, ki jo bo potrebno še plačati ali pa jo bodo vrnili.

Potrdilo, da ste napoved oddali

S pisanjem napovedi za odmero dohodnine se torej nikamor ne mudi, oddati jih bomo morali do 31. marca. Predvideti je moč, da bodo napovedi vsi oddajali zadnje dneve, saj bodo s tem računali, da bodo tudi zadnji na vrsti pri odmeri dohodnine, kar se zaradi inflacije pozna tudi pri plačilu davka. Kako se bodo davčne uprave organizirale, še ni povsem jasno, vsekakor pa se bodo morale, da se zadnje dni marca ne bodo pred občinami vile dolge vrste, kot so se nedavno pri vlogah za državljanstvo. Predvidevamo namreč lahko, da bodo ljudje želeli imeti potrdila, da so napoved oddali, za primer, če se njihova prijava kje ne izgubi. Zagrože-

Šele konec februarja bomo lahko natančno izračunali, koliko dohodnine bomo še plačali, saj bo šele tedaj znano, kolikšno bo prevrednotenje stopenj dohodnine (10. člen zakona). Napoveduje, da bo ta koeficient znašal 1,7 in v tem primeru bi bila lestvica naslednja:

če znaša letna osnova	znaša davek
do 101.988	19 %
nad 101.988 do 203.976	19.277,71 + 28 % nad 101.988
nad 203.976 do 407.952	47.934,36 + 35 % nad 203.976
nad 407.952 do 815.904	119.325,96 + 40 % nad 407.952
nad 815.908	282.506,76 + 45 % nad 815.904

GLASBENA ŠOLA AKORDEON

K vpisu vabimo učence za klavir, citre, električne klaviature, kitaro, harmoniko, kljunasto in prečno flavto, predšolsko glasbeno vzgojo in nauk o glasbi - teoriji. Pouk poteka v hotelu EVROPA.

Prijave sprejemamo po tel. 212-007.

Nudimo vam nakup novih in rabljenih inštrumentov.

Cenejši avtomobili?

Če te dni kupujete avto, kaže počakati, kaj se bo v prihodnjih dneh zgodilo v parlamentu. Tik pred novim letom je namreč zbor združenega dela sprejel zakon o prometnem davku, s tremi pomembnimi amandmaji, druga dva zbora bosta o tem odločala ta teden.

Poslanci ZZD so se odločili za 20-odstotni davek, medtem ko je vlada predlagala različnega glede na prostornino motorja in sicer 20-odstotnega do 1,8 litra in 32-odstotnega nad 1,8 litra. Sprejeli pa so njen predlog, da bo davek na avtomobile, opremljene s katalizatorji, le 16-odstoten. Sprejeli so tudi, da bo carina (zdaj 26-odstotna) izločena iz osnove za odmero davka, kar pomeni, da bodo uvoženi avtomobili cenejši. Skupne dajatve bodo zanje 46-odstotne, zdaj so bistveno večji, saj so v razredu do prostornine motorja 1,8 litra zdaj 68-odstotne, v višjem razredu pa skoraj 100-odstotne.

Seveda morajo to sprejeti še poslanci drugih dveh zborov.

MŠ ali ERO-1:	datum izpisa: / /				
	naziv izplačevalca:				
	naslov izplačevalca:				
Povzetek obračuna prejemkov v obdobju od 1. 1. do 31. 12. leta za osebo:					
MŠO:	Priimek in ime:				
šifra občine bivanja:	naslov:				
v tolarjih brez stotin					
vrsta dohodka	znesek	akontacija dohodnine	prisr. za soc. var. in pos. pr. po zakonu	samo-prispevek	
ozna-ka	opis	8	10	11	12
7					
SKUPAJ					

na kazen za neoddajo ali nepravočasno oddajo napovedi je namreč kar 25 tisoč tolarjev.

Obveznice bodo žigosali

K napovedim za odmero dohodnine vam računov, s katerimi uveljavljate 10-odstotno olajšavo, ne bo potrebno prilagati, seveda pa vam svetujemo, da jih skrbno shranite, če boste

morda izbrani za kontrolo. Zagrožena kazen za dajanje napačnih podatkov znaša namreč kar 200 tisoč tolarjev.

Izjema so le obveznice in drugi vrednostni papirji, ki jih bodo na davčni upravi žigosali, torej jih boste morali prinesiti tja. Z obveznico bo namreč moč olajšavo uveljaviti le enkrat, torej si jih ne boste mogli izposojati.

Sicer pa republiška davčna uprava natančnih navodil za uveljavljanje 10-odstotne olajšave (10. člen zakona) še ni dala, zato se po časopisih že pojavljajo različne razlage, kaj vse bo všteto in kaj ne. Že zdaj lahko rečemo, da je zelo sporno, da lahko davčno olajšavo, denimo, za nakup družbenega stanovanja uveljavlja le tisti, ki je podpisan na pogodbi, ne more pa mož/žena, čeprav sta ga kupila s skupnimi prihranki. Teško je verjeti, da bi takšno tolmačenje obstalo, čeprav so ga, kot vse kaže, dali v republiški davčni upravi, če ne prej, se bo to nedvomno izkazalo pri prvem sporu. ● M. V.

Delniška abeceda (2)

Zadnjič smo vam pojasnili, kaj je delnica, tokrat bomo napravili korak naprej in pogledali, kakšne pravice dajejo in kakšne vrste delnic poznamo. Vsekakor vam bo to prišlo prav, ko se bodo ponovno začele vroče razprave o lastninjenju ali pa se boste nemara še letos tudi v vašem podjetju pogovarjali, kakšne vam pripadajo.

Delnica namreč predstavlja delež pri osnovnem kapitalu delniške družbe, hkrati pa tudi določene pravice. Najpomembnejša je seveda pravica do DIVIDENDE in pomeni njegovo udeležbo pri dobičku delniške družbe, natančneje pri dobičku, ki je konec obračunskega obdobja (leta) izplačan delničarjem. Dividenda je torej odvisna od tega, kako je delniška družba poslovala. Lahko pa je posebej dogovorjeno, da dividenda ne bo izplačana, temveč bo morebitni dobiček investiran nazaj v podjetje, kar seveda poveča vrednost delnic.

Druga pomembna pravica delničarja pa je sodelovanje pri UPRAVLJANJU podjetja, ki ji pravimo tudi korporacijska pravica. Delničar s svojim glasom, ki mu ga daje delnica, vpliva na sprejemanje odločitev pri upravljanju podjetja. Običajno ima ena delnica en glas, lahko pa je dogovorjeno tudi drugače. Bistvo te pravice je torej, da delničar kontrolira poslovanje delniške družbe, povsem ga posamezni delničar nadzira, če ima 51 odstotkov delnic. Nemara ste že slišali za "kontrolni paket delnic", ki ga ne moremo navesti v odstotkih, saj je odvisen od tega, koliko in kakšne delničarje ima delniška družba. V praksi se namreč na skupščinah delničarjev redko pojavijo takšni, ki imajo le eno, dve delnici, tudi tedaj, ko pridejo, se ponavadi ne združujejo, da bi skupaj imeli vplivno moč v upravi podjetja. Zato za prevlado pogosto ni potrebno imeti 51 odstotkov delnic, temveč zadošča že 30- do 40-odstotni kontrolni paket. Svetovne izkušnje kažejo, da v velikih korporacijah največkrat to že zadošča, do njih pa delničar seveda najpreprosteje pride, če kotirajo na borzi. Tudi zaradi tega je tam vedno veliko nervoze, prava panika pa nastane, ko podjetje ugotovi, da nekdo načrtno kupuje prav njihove delnice. Tako je namreč moč podjetje tudi uničiti, saj dovolj velik paket kontrolnih delnic prinaša odločanje in z nakupom njihovih delnic spravi konkurenco na kolena ter si tako pridobis njen tržni delež.

Ko delniška družba preneha obstajati, ali če pride do likvidacije in stečaja, pa delnica daje delničarju pravico do ustreznega deleža preostanka sredstev podjetja. Določen je seveda vrstni red, pri stečaju je seveda vrednost delnic zelo nizka.

Glede na obseg pravic, ki jih dajejo delničarjem, poznamo NAVADNE in PREDNOSTNE delnice. Imetniki prednostnih delnic imajo določene prednosti pred imetniki navadnih, običajno je to neka zagotovljena dividenda, nadalje prednost pri nakupu novih delnic v primeru povečanja delniške družbe in podobno. Delnice pa razlikujemo tudi na imenske in priinosniške, na prvih je napisano ime delničarja, pri drugih ime ni sestavni del vrednostnega papirja. Glede na čas izdaje razlikujemočasne in stalne delnice, pa tudi mlade in stare itd. Več o posameznih vrstah delnic prihodnjič. ● M. V.

Zakaj ne bi svojih storitev in blaga ponudili tudi obiskovalcem s sosednje Koroške?

Obvestite jih o svoji ponudbi v najbolj branem koroškem časopisu

Objavo lahko naročite v propagandni službi Gorenjskega glasa, kjer vam bomo tudi prevedli in oblikovali in vam rezervirali zeleni termin.

Podrobnejše informacije so vam na voljo vsak delavnik od 7. do 9. ure po tel. 218-463, na vašo željo pa vam lahko pošljemo tudi ogledni izvod časopisa in cenik objav. **CENJENE BRALCE GORENJSKEGA GLASA OBVEŠČAMO**, da sprejemamo tudi male oglase za Kleine Zeitung!

Kokra Kranj

posezonska razprodaja od 10. 1. do 24. 1. 1992

konfekcija - pletenine - bluže

cene znižane do **40%**

dodatni popust za člane **klub-a Kokra**

Nizje carine

Z osamosvojitvijo Slovenije je blago iz drugih republik obremenjeno z 1-odstotnimi dajatvami, dodatnemu nadzoru pa je podvrženo blago živalskega in rastlinskega izvora, za kar so seveda potrebna dodatna potrdila in takse. Vse to je povezano s časovno zamudo in vključevanju dodatnih služb, kar seveda pomeni, da so obremenitve večje od zvenečega enega odstotka.

Na blago, uvoženo iz zahodnih držav, pa je bila ukinjena 7,5-odstotna taksa in njena obdavčitev. Poglejmo si nekaj primerjav, kako so bili posamezni izdelki s carino obremenjeni prej in kako so po novem:

izdelek	v odstotkih prej	zdaj
tehnični predmeti	48	39,55
aparati, peči, orodje	57,20	48,20
obutev, oblačila	40,17	32,14
živila, računalniki, motorne žage	34,93	27,20
pražena kava	90,50	85,25
surova kava	70,00	62,75

Iz drugih republik motornega vozila ne morete več uvoziti sami, to lahko z letošnjim letom delajo le uvozniki, ki imajo zunanjetrgovinsko registracijo. Državljeni Slovenije pa iz drugih republik lahko uvozijo stvari, katerih lastniki so bili pred 8. oktobrom lani, seveda, če imajo plačane carinske dajatve. Za oprostitev je potrebno imeti dokazila in uradne listine. ● **Stane Bobek**

ZALOŽBA RADOVLJICA

objavlja prosta delovna mesta

1. VODJA MARKETINGA IN PRODAJE

Pogoji:
visoka izobrazba
3 leta delovnih izkušenj

2. VODJA RAČUNOVODSTVA

Pogoji:
visoka ali višja izobrazba
3 leta delovnih izkušenj

3. TAJNICE DIREKTORJA

Pogoji:
srednja izobrazba
znanje strojepisja
3 leta delovnih izkušenj

Poskusno delo traja tri mesece. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov:

DIDAKTA, Kranjska c. 13, 64240 Radovljica z oznako RAZPIS.

O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

Sprejemamo vprašanja s področja davkov in delnic, pošljite nam jih v pisni obliki na uradništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, Kranj.

S telefaksa

Ljubljanska borza je imela lani več kot 100 borznih sestankov, na njih je bilo za 1.020 milijonov mark prometa, kar je sedemdesetkrat več kot leto poprej. Promet z vrednostnimi papirji je znašal skoraj 200 milijonov mark, največji je bil oktobra, ko je znašal skoraj 20 milijonov mark, najbolj suhi meseci pa so bili januar, marec in maj. Promet z EDP-ji pa je znašal 920 milijonov mark.

Borzni promet je bil lani v znamenju obveznic, z obveznico Republike Slovenije 1 so imeli 19,4 milijona mark prometa, z obveznico Republike Slovenije 2 pa kar 63,5 milijona mark. Od ostalih so šle najbolj v promet obveznice Gorenja (za 3 milijone mark), mesta Ljubljane (1,6 milijona mark) in Rogaške (2 milijona mark). Več prometa z delnicami pričakujejo letos, če se bo seveda le začela privatizacija.

Pričakujejo, da bodo blagajniški zapisi za tuji denar že danes kotirali na Ljubljanski borzi. Banka Slovenije jih je začela prodajati v petek, 10. januarja, komercialnim bankam, te zapise prodajajo podjetjem. Z zapisi naj bi trgovali na posebnem delu borznega sestanka, zapisi pa bodo objavljeni na tečajnici Ljubljanske borze.

V enajstih mesecih lanskega leta je imela Slovenija za 29 milijonov dolarjev presežka v svoji devizni bilanci, seveda ne zaradi večjega izvoza, temveč zaradi priliva deviz od odkupa stanovanj.

AVTO ŠOLA ZŠAM ŠKOFJA LOKA

Organiziramo tečaj cestnoprometnih predpisov v GASILSKEM DOMU NA TRATI začetek 20. 1. 1992 praktična vožnja na vozilih OPEL CORSA in GOLF. Posebna ugodnost: prevoz kandidatov na tečaj CPP iz smeri: Reteč, Bitenj, Podlubnika. Informacije: telefon 631-729

Koliko je vreden tolar

Na tečajni listi Banke Slovenije so 12. januarja veljale naslednje srednje vrednosti deviznih tečajev:

Avstrija	100 ATS	530,4559
Nemčija	100 DEM	3.732,9760
Italija	100 ITL	4,9406
Švica	100 CHF	4.189,5190
ZDA	1 USD	58,3501
Jugoslavija	100 YUD	80,0000
R. Hrvaška	100 CRD	80,0000

Tečaj jugoslovanskega in hrvaškega dinarja se uporablja pri izkazovanju rezultatov poslovanja z republikami, v katerih sta omenjeni valuti plačilno sredstvo.

Gorenjska banka v Kranju je v ponedeljek, 13. januarja, devize menjala:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	568,4000	596,8200
Nemčija	100 DEM	4.000,0000	4.200,0000
Italija	100 ITL	5,2900	5,5545
Švica	100 CHF	4.495,6000	4.720,3800
ZDA	1 USD	60,5400	63,5670

Abanka v Kranju je v ponedeljek, 13. januarja, devize menjala:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	560	590
Nemčija	100 DEM	4.010	4.220
Italija	100 ITL	4,95	5,40
Švica	100 CHF	4.260	4.590
ZDA	1 USD	58	64,05

SKB v Kranju je v ponedeljek, 13. januarja, devize menjala:

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	568,3835	611,0322
Nemčija	100 DEM	4.000,0000	4.300,0000
Italija	100 ITL	5,2899	5,6868
Švica	100 CHF	4.486,2697	4.822,8969
ZDA	1 USD	61,0582	65,6398
R. Hrvaška	100 CRD	60,0000	85,0000

RADIATORJI JUGOTERM

IN OSTALA OGREVALNA TEHNIKA PO ZELO

UGODNIH CENAH

KIKA ŽIRI TEL. 692-036

Umetnost poslovanja

Poslovna šola Merkur

Bohinj, 10. januarja - Podjetje Merkur že nekaj let pripravlja najrazličnejše seminarje s področja poslovanja, v katerih skušajo svojim delavcem predstaviti novosti s tega področja. Letos prvič so se odločili, da pripravijo poslovno šolo tudi za druge, ne samo Merkurjeve delavce. Pretekli konec tedna je tako v hotelu Zlatorog v Bohinju potekala Poslovna šola Merkurja za trgovce v trgovinah s tehničnim blagom. O šoli in udeležencih nam je pripovedoval magister Viktor Vauhnik, pomočnik direktorja za področje marketinga v Merkurju.

Kaj ste želeli doseči z organizacijo takšne šole?

"Naš cilj je bil prenesti določeno znanje in praktične izkušnje na trgovce v trgovini na drobno. Želeli smo, da se na tak način čimbolj dvigne kakovost poslovanja. Nenačuden je, to šolo smo organizirali za druge trgovce tudi zato, ker si želimo poslovanja s kakovostnimi bodočimi partnerji."

Kako poteka vaša šola?

"Poslovna šola v tem prvem ciklu traja tri dni, četrtek, petek in soboto. V njej smo zajeli širok spekter marketinških znanj, finančno poslovanje, vodenje zalog blaga in informatiko. Prva dva dneva sta v znamenju predavanja. Predavajo pa predvsem naši vodilni delavci in strokovni sodelavci, nekaj je tudi zunanjih strokovnjakov, ki nam pomagajo. Sobotno dopoldne je namenjeno učnim delavnicam. Udeležence bomo razdelili v nekaj skupin, vsaka izmed skupin pa bo morala aranžirati izložbo s tehničnim blagom. V ta namen smo dobili na voljo celoten prostor tu, v pritličju hotela Zlatorog, s seboj pa smo pripeljali cel kamion tehničnih izdelkov. Nastale "kreacije" bomo nato skupaj ocenili, to pa je tudi zaključek poslovne šole."

Kakšno je bilo zanimanje trgovcev za vašo poslovno šolo?

"Odziv je bil izredno velik, imamo kar 70 udeležencev. S programom so očitno zadovoljni, doslej še ni bilo pripomb. Še posebej smo veseli, da so udeleženci prišli iz vse Slovenije. Pritegnili smo tudi lastnike zasebnih trgovin. V šoli se trudimo, da je poučitev na praktičnih primerih. Seveda pa so še nekatere pomanjkljivosti, ki jih bomo skušali v naslednjem, po vsej verjetnosti spomladanskem ciklu, popraviti." ● **Moja Peternej**

V naši trgovini na Bledu sprejemamo v

komisijsko prodajo starine

Morda imate doma stare likalnike, možnarje, svečnike, jerbare, vezenine, steklene predmete, slike ali pa izdelke iz keramike.

Pričakujemo vas na Bledu, Cesta svobode 15, vsak dan med 9. in 12. uro ter med 15. in 19. uro.

Informacije: tel. št. 77-842

ŽELEZARNA JESENICE

UGODNO PRODAJA

SVOJE IZDELKE V INDUSTRIJSKI PRODAJALNI NA JESENICAH

- ★ **betonsko železo in pletene žične vrvi**
- ★ **vlečeno jeklo**
- ★ **vlečeno žico - črno, pocinkano in nerjavečo**
- ★ **pločevino - navadno in nerjavečo**
- ★ **hladno oblikovane profile**
- ★ **vratne podboje**
- ★ **dodajne materiale za varjenje - elektrode in varilne žice**
- ★ **žeblice**

Obratovalni čas vsak dan od 9. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Obiščite nas!

Nahajamo se ob magistralni cesti na Jesenicah (avtobusna postaja pri Železarni)

Informacije tel. 064/81-441 int. 29-04.

Vlada se je končno znebila predvolilnega »greha«

Odpadki odhajajo z Jesenic

Jesenice, 13. decembra - Končno so Jeseničani, ki so se mesece in mesece jezili nad nepričakovanim in nadvse nezaželenim tovorom odpadkov, le dočakali dan, ko je začel tovor zapuščati Jesenice. Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora je po vseh peripetijah vendarle našlo izhod: odpadke bo predelovala finska firma.

V jeseniški Železarni so vse odpadke spravili v varne zabojnike in kontejnerje. Kot nam je dejal Emil Ažman iz Železarne, je prvi del transporta odpadkov na tirih na Javorniku, s prvim transportom pa je šlo na pot 160 sodov. Čeprav so bili odpadki že temeljito pregledani, so jih pred transportom pregledevali strokovnjaki avstrijske firme Rumpold, kar kaže na to, kako pomembni so pred-

hodni testi za transport in naposledje za predelavo. Ni, da bi pomislili, v kakšnem stanju so odpadki potovali preko Slovenije, ko je iz vagonov vse curljalo! Da ne govorimo o deklaracijah na vagonih. Na zahodnih železnicah se to niti v sanjah ne bi moglo zgoditi, saj veljajo za vsak prevoz strogi standardi. Taki, do katerih bomo navsezadnje morali priti tudi pri nas! Če so v sodu, kot se

Dr. Božidar Brudar

je zgodilo, sami stari ponošeni čevlji, mora biti tudi deklaracija taka: vendarle ni isto, če so v sodu ostanki barvil ali stari čevlji!

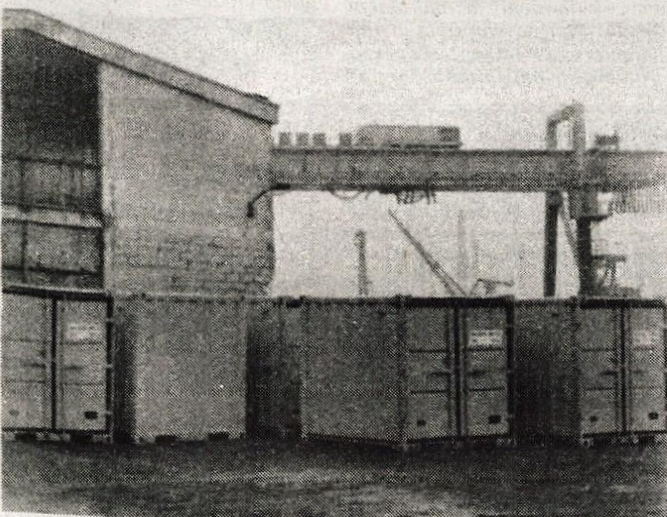
Vsak teden naj bi šla na pot ena pošiljka, odpadki pa so vsi pripravljeni bodisi na Javorniku ali na haldi jeseniške Železarne.

Med tistimi, ki so se zaradi odpadkov najbolj jezili in že od prvega trenutka dalje trdno zagovarjali interese občanov in občinskega parlamenta, je bil nedvomno predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brudar. Kaj predsednik občine pravi danes, ko odpadki vendarle zapuščajo Jesenice?

»Da se bomo pravilno razumeli: vedno sem zagovarjal in še vedno sem na stališču, da morajo odpadki zapustiti Jesenice, kajti tako, kot so nam bili po-

slani, in tako, kot se je ta problematika reševala, drugače tudi ni moglo biti. Sprašujem pa se: ali vlada res nima nobenega primernege mesta, da bi dolgoročno rešila problematiko predelave odpadkov slovenske industrije? Zares škoda se mi zdi tistih 17,7 avstrijskih šilingov, ki se bodo namenili za transport in predelavo in nadaljnja denarna sredstva. Zdaj toliko denarja in kasneje še toliko in za vse skupaj bi imeli že v Sloveniji tudi incenerator ter predelovali odpadke. Mar ni škoda 2,6 milijona nemških mark, ki bi jih z drugačno politiko lahko prihranili? Zdaj so varno v kontejnerjih in tri leta bi minilo, preden bi sodi začeli rjaveti, v tem času pa bi lahko doma našli ustrezno lokacijo, kajti enkrat bo vendarle treba tudi to storiti. Mar zdaj potujejo zato, da se pred volitvami pač na hitro znebimo tega »greha«? Kratkovidna in škodljiva politika!

Na Jesenicah jih ne maramo zato, ker ne zaupamo, izkušnje so slabe in poučne. Kar pogledate okoli, koliko je predimenzioniranih objektov! Predelava odpadkov na neki lokaciji ne more nastati čez noč, potrebne so temeljite in strokovne analize, zanesljiv projekt in moderna tehnologija. Vlada bi lahko že zdaj tako dolgoročno ukrepala in poskrbela za predelavo, kar se bo zaradi količine odpadkov, ki jih proizvaja naša industrija, zagotovo enkrat moralo načrtovati in zgraditi. ● D. Sedej

Odpadki, ki so namenjeni za transport, čakajo na Javorniku na vagonih, na haldi jeseniške Železarne pa so odpadki v kontejnerjih. - Foto: D. Sedej

Sodišče upoštevalo bistveno zmanjšano prištevnost

Dve leti zapora za ugrabitelja

Radovljica, 13. januarja - Na Temelnjem sodišču v Radovljici je bil obsojen na enotno kazen dve leti zapora 23-letni Adem P. z Jesenic. Pripor, v katerem je bil od 30. septembra lani, se šteje. Sodišče je izreklo tudi varnostni ukrep obveznega zdravljenja alkoholizma. Pri izreku kazni je sodišče upoštevalo dejstvo, da je bil Adem P. v času, ko je storil kazniva dejanja, v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti. Samo za ugrabitev je namreč po zakonu zagrožena kazen od tri do petnajst let zapora.

Adem P. je okrog ene ure zjutraj 30. septembra lani v vojašnici Teritorialne obrambe v Radovljici vzel tri puške kalašnikov, okvirje in nabojne ter z grožnjami prisilil I. R. in M. H., da ga odpeljeta v Zagreb,

da bi se priključil Narodni gardi. Tudi med vožnjo z avtom I. R. je ugrabitelj z orožjem meril v oba moža ter v potrditev, da se ne šali, v bližini viadukta Peračica skozi okno izstrelil pet ali šest nabojev.

Uro kasneje je Adem P. na Petrolovi bencinski črpalki v Medvodah ukradel tri čokolade, tam pa je postal sumljiv tudi policistu I. A. Ko je le-ta zahteval, naj počaka, da bi preveril, ali res prihaja z vojaških vaj, Adem P. ni poslušal, pač pa je prisilil I. R., da pelje naprej proti Ljubljani. Policist je pobegli avto zasledoval, ko je ugrabitelj to opazil, je velel ustaviti, izstopil in v moža postavil uperil kalašnikova, ga razorožil ter grozil, da ga bo ubil.

V trenutku nepazljivosti je policist Adema P. obvladal.

Sodišče v Radovljici mu je sodilo za kaznivo dejanje ugrabitve dveh oseb, velike tatvine in poskusa preprečitve uradnega dejanja uradni osebi.

29. januarja se bo na radovljiškem sodišču nadaljevala obravnava proti T. V., ki je obtožen posilstva mlajše mladotnice in poskusa posilstva odrasle ženske. Prva obravnava je bila 8. januarja, ko je sodišče zahtevalo še neposredno zaslišanje izvedenca psihiatrične stroke. T. V. je bil že večkrat kaznovan, tudi za spolne napade. Za posilstvo je zagrožena kazen od enega do deset let zapora, pogojne kazni ni. ● H. Jelovčan

Parkirišča razburjajo Tržičane

Nepregledno, nevarno

Tržič, januarja - Doslej so bili Tržičani vajeni, da so svoja vozila parkirali tesno ob opornem zidu na C. JLA (sedanji Predilniški) in na drugi strani ob vsej dolžini od Paviljona NOB do Lavičkove hiše. Nov parkirni red je odvzel parkirišča ob zidu in določil le bočno parkiranje na nasprotni strani. Dejstvo, ki je zbudilo val nejevolje in protestov. Kaj pravijo o tem Tržičani sami?

Janez Mrak, avtomehaničar: "Problem je že v zgornjem križišču. Ljudje so bili vajeni parkirati ob zidu in še vedno parkirajo tam in če nekdo hoče peljati v mesto, eden pa naravnost po Cankarjevi, se preprosto zabasa. Ko voziš iz mesta, imaš slab pregled proti pošti zaradi vozil, ki so parkirana pred Lavičkovo hišo. Oznaka za STOP ob izvozu iz mesta bi morala biti pomaknjena bolj naprej, da bi bila bolj vidna. Velika napaka je bila tudi, da so čez noč spremenili prej prednostno cesto skozi mesto v neprednostno in niso na to opozarjali s svetlobnimi signali, kot to delajo povsod v svetu."

Franci Dolhar, Alpetour: "Bočno parkiranje je povsem neprimerno. Postrani bi bilo veliko lažje parkirati in manj bi bilo zastojev na cesti, tudi manj nevarno bi bilo. Iz avtomobila izstopaš zadenjsko, na voznom pasu. In ko ima voznik pred seboj odprto cesto - zdaj je odpr-

to od avtobusne postaje pa vse do BPT - je tudi hitrejši in toliko nevarnejši. Še najbolj zaščen je pešec, ki hodi po pločniku in ga varujejo parkirani avtomobili. Morali bi pustiti prostor za dostavne avtomobile. Za parkiranje bi se še našel prostor pod pošto, pri predilnici in tudi tam, kjer danes parkirajo avtobusi. Ti imajo parkirišča določena na Mlaki. Parkirišča vzdolž poslovnih objektov bi morala biti resnično le za stranke. Tržič s to preureditvijo ni nič pridobil; delo je narajeno na pol."

Majda Perko, živilska trgovina Višnja: "Z novim načinom parkiranja so najbolj prizadeti lokali. Ni mogoč dovoz blaga, tovornjake puščajo sredi ceste in morajo zaboje ročno nositi mimo parkiranih avtomobilov v lokal. Dobili smo že obvestila od nekaj firm, da nam ne bodo več dobavljali, če ne bomo tega uredili. Prav tako izgubljam

kupce, ki ne dobijo prostora za parkiranje. Oni dan nam je ob pol šestih zjutraj dobavitelj pustil zaboje z mlekom kar sredi ceste. Sploh pa je bočno parkiranje nerodno in zavzame preveč prostora. In še nekaj se nam zdi krivično: ker je pri nas (Ošabnikova hiša) zasebna trgovina, ni na cesti niti prekinjene črte."

Sandi Bizjak, prodajalec Elektrotehne: "Parkirišče je ves čas

polno in tovornjaki morajo razkladati sredi ceste. Zaboje z zamrzovalnimi skrinjami moramo spravljati mimo tesno parkiranih avtomobilov v trgovino. To je nemogoče. Če že hočejo tu parkirišča, naj jih dovolijo le za popoldne, ko ni dostav, dopoldne pa naj bodo na voljo dostavnim avtomobilom in kupcem, ki se zadržijo tu res le 15 minut."

● D. Dolenc

Hudo je, za tiste, ki ostanejo, če smrt nepričakovano prekine življenje, toliko huje, če ugasne mlado življenje. Za sestricama, osemletno Janjo in šestletno Mašo Zupan z Bleda, ki sta izdihnila v ledeni vodi Blejskega jezera, niso jokali le starši in bratec, jokal je ves Bled. Foto: J. Cigler

Bomba v gimnaziji

Močno slano potegavščino si je v petek ob 10.34 privoščil četrtošolec iz kranjske gimnazije. Po telefonu, na kate-rega se je oglasila tajnica, je poslal sporočilo (žeton za telefon je kupil v sosednjem hotelu Creina), da je v enem od razredov zažigalna bomba. Glede na to, da je podoben klic pred časom spravil na noge tudi učitelje in učence kranjske tekstilne šole, se je tako vodstvu gimnazije kot kriminalistom in policistom zdelo malo verjetno, da bi bomba res bila v šoli. Seveda pa tvegati niso smeli. Šole sicer niso spraznili, vendar so natančno preiskali vse koticke. Po dobri šolski uri so namesto bombe našli "terorista", četrtošolca, ki bi se bodisi rad ognil preverjanju znanja (po četrti šolski uri so v nekaterih oddelkih pisali šolske naloge), bodisi se je s svojim pogumom hotel postaviti pred dekleti. Preiskava še ni sklenjena, zagotovo pa dijaka, ki ne more biti v ponos elitni šoli in bodoči smetani izobraženstva, ne čaka nič dobrega. ● H. J.

KRIMINAL

Ivan Potočnik (Ivan Tours) je legal

Kranj, 13. januarja - Kriminalisti UNZ Kranj so že 12. novembra lani ovadili javnemu tožilstvu lastnika in direktorja zasebne-ga podjetja Ivan Tours z Bleda. Ivana Potočnika so osumili kaznivega dejanja goljufije, ker je od 102 kupcev avtomobilov prejel 12.487.000 tolarjev. V roku je dobavil vozila le 17 kupcem, 59 kupcem, ki so vplačali 6.600.000 tolarjev, pa ne.

Na njegovem seznamu je bilo še 27 kupcev, za katere dobavni rok tedaj še ni potekel. Za ta znesek si je Ivan Potočnik v bistvu pridobil protipravno premoženjsko korist; denar je prejel, vendar z njim ni vplačal naročenih avtomobilov. Če bi ga namenil za avtomobile, je logičen sklep, da bi lahko zadostil več kupcem kot samo sedemnajstim.

Kriminalisti so tudi ugotovili, da je imel Ivan Tours, preden je začel trgovati z avtomobili, na žiro računu 400.000 tolarjev minusa. Z denarjem kupcev avtomobilov je poravnal primanjkljaj, zase kupil enega najdražjih avtomobilov, renault 21 turbo, preostanek pa še kako drugače porabil zase. Za Ivana Potočnika so kriminalisti hkrati z ovadbo odredili tridnevni pripor, vendar je preiskovalni sodnik podjetnika po treh dneh izpustil, tožilstvo pa je zahtevalo dopolnitev kazenske ovadbe. Ivan Potočnik se je namreč zagovarjal, da bo 59 avtomobilov dobavil in da ima pri več bankah sklenjene pogodbe o najemu posojil, s katerimi naj bi poravnal dolg do kupcev. Med drugim je povedal, da bo najel kredit v Slovenski hranilnici in posojilnici v Kranju v višini 500.000 šilingov ter pri Volksbank v Celovcu, kjer naj bi mu posodili 500.000 mark. S takim zagovorom je prišel iz pripora.

Kriminalisti so njegove navedbe seveda preverili in ugotovili, da je legal. S pomočjo celovških kolegov so ugotovili, da si je Potočnik banko v ulici, ki jo je navedel, izmislil, prav tako tudi imena bančnih uslužbencev. Avstrijci so še povedali, da njihova banka nima namena dajati posojil brez ustreznih garancij. Tudi v kranjski Slovenski hranilnici in posojilnici so zanimali, da bi Potočnik prosil za kakršnikoli posojilo za nakup avtomobilov. Prosil je le za kratkoročno posojilo za obratna sredstva za deset dni.

Zagovor Ivana Potočnika pred preiskovalnim sodnikom in tožilcem so torej kriminalisti spodbili. Na dlani je, da je v ozadju njegovega poslovanja kaznivo dejanje goljufije, kazenska ovadba "stoji".

Zanimivo je tudi, da od takrat na žiro račun Ivan Toursa ni bilo nobenega plačila, poslovanje je praktično ugasnilo. Ivan Potočnik ima samo 2.000 tolarjev premoženja, kolikor je stala registracija podjetja, denarja ni, verjetno ga je vložil nekam drugam, edino, kar je vrednega, je njegov super avto. Edino, kar ostane nasajenim kupcem, potemtakem je, da Potočnika zasujejo z zasebnimi tožbami. ● H. Jelovčan

Zabodel brata

V nedeljo, 12. januarja, sta se brata D. in M. J. iz Mošenj sprla za mizo v kuhinji. Med preprirom jima je vročina tako narasla, da sta se začela fizično obračunavati. M. J. je nato vzel kuhinjski nož in brata zabodel v spodnji del trebušne votline ter ga zelo hudo ranil.

Mamljive ribe na Brdu

Nekateri Preddvorčani imajo očitno veliko veselje do črnolova za ograjo protokolarnege objekta na Brdu. Do gojitvenih jezer pridejo tako, da preplezajo ograjo. Kaže, da so lansko krvavo streljanje med čuvajem in "raubšci" pozabili oziroma se ne zavedajo posledic, ki se lahko zgodijo.

Zmikavti avtomobilskih delov

Številno kraj avtomobilskih delov nenehno raste, večina od njih ostane neraziskanih, vse kaže, da tudi zato, ker zmikavti prihajajo od drugod. Cerkljanski policistom je v soboto pred diskoteko Gorjanc uspelo zasačiti dva starejša mladoletnika iz šišenske občine, ki sta s sosednjega parkiranega avtomobila ukradla brisalce za steklo in jih spravila v prtljajnik njunega avta.

Otroška veselica v vrtcu

Dva otroka sta izkoristila nepazljivost delavcev v enem od kranjskih vrtcev, ukradla ključ vhodnih vrat in se vrnila, ko v vrtcu nikogar ni bilo. Ukradla sta nekaj denarja, pomaranč in pijače. Druga dva mladoletnika, stara 14 in 15 let, iz Škofje Loke pa sta zadnje tri mesece kradla po trgovinah. Segala sta predvsem po žgani pijači, ki so jo nato v družini veselo popili.

Streljanje zaradi psa

Pes je bil že lep čas jabolko spora med sosedi iz Lahovč. 9. januarja je J. R. prekipelo, pograbil je predelano pištolo in ustrelil proti psu, čeprav sta zraven stala sosed in soseda, lastnika psa, in bi ju lahko zadel. Vročekrvnež je po streljanju zbežal in skril pištolo, vendar so ga našli in ovadili kaznivega dejanja ogrožanja z nevarnim predmetom pri pretepu in prepiru. ● H. J.

PIOMA

d.o.o. Ljubljanska 13 a,
64260 Bled

Ukvarjamo se s trgovino na področju poslovne opreme (pisarniške, šolske, trgovinske, gostinske), pisarniških strojev, osebnih računalnikov ter pisarniškega in šolskega materiala. K SODELOVANJU VABIMO TRGOVSKE PREDSTAVNIKE, ŠOFERJE Z DOSTAVNIMI VOZILI IN SODELAVCE ZA KOMERCIALNO-ADMINISTRATIVNA DELA. Delo je pogodbeno.
Ne obljublamo gradov v oblakih - nudimo pošteno plačilo za pošteno delo.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

SAMO ZA ODRASLE

NEMŠČINA
ŠPANSČINA
ANGLJEŠČINA
INFORMACIJE IN PRIJAVE:
do 17. januarja 1992 vsak delovnik od 10. - 13. in od 17. do 18. ure na Poštni ul. 3 (bivši hotel Evropa) in po tel.: 064/213-042

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Na zalogi je še nekaj TELETXTOV za TV Gorenje. "Orbiter" RTV Servis, ☎ 216-945
Prodaj nov barvni TV, ekran 56 cm. ☎ 621-765 372
Prodaj VALILNIK, kapacitete 1.152 jajc. ☎ 79-043 375
Prodaj rabljen PRALNI STROJ Gorenje. ☎ 68-650 378

RENT a CAR

KRANJ, Koroška 5
(hotel Creina)
Telefon: 064/213-160
328-602

IZPOSOJANJE OSEBNIH IN KOMBINIRANIH VOZIL PO KONKURENČNIH CENAH

OVERLOCK Pfaff, entlarica, nova, prodaj. ☎ 215-650 411
OVERLOCK Pfaff-entlarico, novo, prodaj. ☎ 215-650 421
Prodaj etažno PEČ za centralno kurjavo, 23.000 ccal. ☎ 691-395 430
Prodaj nerabljen ŠTEDILNIK kup. peysbusch. ☎ 214-460 435
Prodaj ŠIVALNI STROJ Bagat. ☎ 65-166 436
Prodaj nov PISALNI STROJ Unis TBM. ☎ 81-834, Suzana 438

GLASBILA

YAMAHO DSR 2000, On man band, prodaj. ☎ 46-137 406

GR. MATERIAL

Prodaj za centralno: PEČ, solarni BOJLER, RADIATORJE in CEVI. ☎ 51-756, zjutraj 370
Obžagan LES za ostrežje, prodaj. ☎ 68-540 419

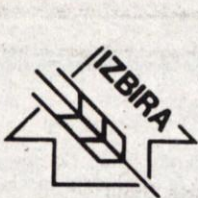
NAKUPOVALNA KARTICA

ENOSTAVNO
VARNO
PRAKTIČNO

INTERESENTI!
VSE INFORMACIJE
NUDI
razvojni zavod
domžale
TEL. (061) 713-783

Prodaj LES za ostrežje. Čimžar Orehovlje 13, Kranj 438
Prodaj hrastove PLOHE. ☎ 65-166 438

Mercator - Izbira Kranj

Trgovsko podjetje, d.o.o., Kranj
64001 KRANJ, Maistrov trg 7.

razpisuje imenovanje

DIREKTORJA PODJETJA

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg zakonskih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali biotehnične smeri
- najmanj tri oziroma pet let ustreznih delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- z dosedanjim delom izkazane poslovno-organizacijske in vodstvene sposobnosti
- znanje enega svetovnega jezika

Kandidati morajo poslati pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov Mercator - Izbira Kranj, Maistrov trg 7, s pripisom »za razpisno komisijo«.

in objavlja

VODJA SEKTORJA GRADBENEGA MATERIALA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje posebne pogoje:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali tehnične smeri
- tri leta ustreznih delovnih izkušenj na komercialnem področju

Kandidati morajo poslati pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov Mercator - Izbira Kranj, Maistrov trg 7.

Kandidate za obe delovni mesti bomo o izbiri obvestili v 30 dneh.

Trgovina

ALPROM

na Gorenjskem sejmu

ponujamo najnižje cene za celotni program slovenskih proizvajalcev pohištva

POSEBEN POPUST ZA GOTOVINSKI NAKUP!

GARANT - Polzela (program VEGA in COMPO) **25 % popust**

MIZARSTVO - Ljutomer (otroške in dnevne sobe, sestavljen program MOBY) **30 % popust**

TOVARNA POHIŠTVA - Brežice (spalnice, dnevne sobe) **40 % popust**

Odrpoto do 9. do 11.30 in od 14. do 19. ure. Informacije po tel. 064/222-268.

ALPETOUR

ALPETOUR-PODJETJE ZA MEDNARODNI IN DOMAČI TRANSPORT, p.o. ŠKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepa direktorja podjetja prosto delovno mesto

VODJE KOMERCIJALE MEDNARODNEGA TRANSPORTA

z naslednjimi pogoji:
- VII. oz. VI. stopnja ekonomske ali druge ustreznne usmeritve,
- 1 oz. 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih v komercialni,
- aktivno znanje enega tujega jezika (zaželeno nemščina).
Izbrani kandidat bo sprejet za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati dostavijo v 8 dneh po objavi na naslov: ALPETOUR-Podjetje za mednarodni in domači transport, Škofja Loka, Titov trg 4/b, - splošni sektor.

O izbiri med prijavljenimi kandidati bo odločeno v 60 dneh po izteku prijavnega roka. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po opravljeni izbiri.

murka

Vabimo vas v skladišče Murka Lesce na Lipice, kjer imamo v zalogi:

Radiatorje JUGOTHERM:

650 x 400 - 3.054,80 SLT
650 x 600 - 4.314,80 SLT
650 x 1000 - 6.837,10 SLT
650 x 1400 - 9.358,30 SLT
650 x 1600 - 10.618,30 SLT
520 x 600 - 3.843,30 SLT
520 x 800 - 4.434,00 SLT
520 x 1000 - 5.575,90 SLT
520 x 1200 - 6.583,90 SLT
900 x 400 - 3.836,90 SLT
900 x 600 - 5.754,60 SLT
900 x 800 - 7.673,80 SLT
900 x 1000 - 9.592,20 SLT
900 x 1200 - 11.509,20 SLT

Peči FEROTHERM:

35 KW z bojlerjem **59.116,00 SLT**
Bojlerji SAT 302 **59.614,00 SLT**
Bojlerji SAT 202 **50.787,00 SLT**

V zalogi imamo tudi: opečne izdelke, stenske obloge in parket

vse cene so brez prometnega davka

Oglasite se v skladišču Lipice ali po tel.: 064/74-163

ljubljska banka

Ste pripravljeni sprejeti izziv, ki ga prinašajo novosti na področju bančnega poslovanja?

LB - Gorenjska banka d. d., Kranj vabi k sodelovanju mlajše perspektivne sodelavce za samostojno in kreativno opravljanje nalog s področja ekonomije, s poudarkom na znanjih poslovanja z občani in deviznega trgovanja ter področja pravnih poslov, in sicer:

1. strokovnega svetovalca za področje poslovanja z občani, dipl. ekonomista
2. samostojnega pravnika s pravosodnim izpitom, dipl. pravnika
3. samostojnega sodelavca za področje deviznega poslovanja in trgovanja, dipl. ekonomista z aktivnim znanjem enega ali dveh tujih jezikov

Če želite sprejeti izziv, pestro in zanimivo delo, vas vabimo, da pošljete svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave in opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh na naslov:

Ljubljanska banka - Gorenjska banka d. d., Kranj, Sektor splošnih poslov, Bleiweisova 1, Kranj.

Gorenjska banka d. d., Kranj

MI VAM VI NAM

Naročila za objavo sprejemamo vsak dan od 6.30 do 17. ure osebno v oglašnem oddelku (Bleiweisova 16 v Kranju) ali po telefonu 217-960, 218-463 in 211-860. Besedilo Vašega sporočila lahko pošljete tudi po telefaksu (215-366 ali 213-163). Objave za torke Gorenjski glas sprejemamo do ponedeljka do 12. ure za petkovo številko pa do četrta do 12. ure. Sodelujte z nami - uspeh bo Vaš!

KRANJ, 14. JANUARJA - Društvo invalidov Kranj obveščajo svoje članstvo, da ima v aprilu, maju in novembru še prosta mesta v hišicah zdravilišča Terme Čatež. Prijave do vključno 28. januarja sprejema društvena pisarna v Kranju, Begunjska 10.

NE SPREGLEJTE -

- v zalogi imamo še nekaj izvodov izjemno odmevne knjige »POD MARIJINIM VARSTVOM« avtorja ing. Alojzija Žiberta. Knjiga spominov prisilno mobiliziranega Gorenjca v redno nemško vojsko 1941-1945 je praktično razprodana; za bralce Gorenjskega glasa, ki knjigo želite naročiti, imamo le še nekaj izvodov. Če ste knjigo morda že brali in bi jo želeli imeti, izpolnite naročilnico in jo pošljite Gorenjskemu glasu. Če knjigo še niste prebrali - potem to storite čimprej. Ne bo Vam žal!

NAROČILNICA

Podpisani
naročam izvodov knjige »Pod Marijinim varstvom« po ceni 730,00 SLT/izvod.

Naslov:
Plačilo: po prejemu knjige, stroški poštne so všteti v ceni.

Podpis:

Naročilnico pošljite na: ČP GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta in brata

JANEZA KEMPERLA

se najiskreneje zahvalujemo sorodnikom, prijateljem, sedem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravniku iz Zdravstvenega doma Železniki, g. župniku za opravljen obred in poslovilne besede, zvonarjem, cerkvenim pevcem in gasilskemu društvu iz Sorice. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Kranj, Breznica, Davča, Sorica, 9. januarja 1992

IZOBRAŽEVANJE

Profesorica INŠTRUIRA angleščino. ☎ 78-911 377

IZGUBLJENO

ŽEPNI ROKOVNIK - telefonski imenik, sem izgubil med prazniki, v Škofji Loki, med pošto in Namo. Kdor ga vrne, dobi lepo nagrado! ☎ 061/552-736 408

KUPIM

V bližini Kranja kupim 1-sobno STANOVANJE. ☎ 214-473 369

STANOVANJSKO PRAVICO za garsonjero v Kranju ali okolici, odkupim. ☎ 328-468 373

Kupim 2-sobno STANOVANJE s kabinetom, po možnosti brez centralnega ogrevanja, v Kranju. Informacije na ☎ 218-670 380

Kupim rabljen TROSILEC za hlevski gnoj. ☎ 061/375-168 417

Kupim rabljeno CISTERNO za gnojevko. ☎ 65-411 422

Kupim rabljen otroški AVTOSEDEŽ. ☎ 214-927 434

LOKALI

Najamemo urejeno DELAVNICO, 200 kvad. m., za mirno obrt, v Kranju. ☎ 061/117-252, od 16. do 18. ure 415

OBVESTILA

IZDELUJEM cinkane smetnjake na kolesih in žeblice. ☎ 326-426 247

PROIZVODNJA, PRODAJA, MONTAŽA in PREVOZI stenskih, stropnih in talnih oblog iz lesa, po ugodnih cenah. ☎ 063/761-568 384

Kvalitetno in hitro ter poceni opravljam AVTOKLEPARSKA dela. Kovič Miro, Prebačevo 50a ☎ 327-251 403

IZDELUJEMO kovinske mreže "gavtre" za zaščito kletnih oken in vrat. ☎ 82-104 418

OBLAČILA

Prodajam deklishe DRISALKE, štev. 38, skoraj nove. ☎ 403-342 383

OSTALO

Prodajam neizdelan Vilerjev GOBELIN. ☎ 311-438 363

Prodajam suha ali sveža bukova DRVA. ☎ 79-973 366

Prodajam 30 m cepljenih bukovih DRV. ☎ 67-194 374

Prodajam nekaj starih PREDMETOV in kompletne KNJIG "Nobelovci", "Stara zaveza" in "Medicinska enciklopedija". ☎ 622-938, po 16. uri 385

PRIDELKI

Jedilni KROMPIR, prodajam. ☎ 48-525 416

KMETOVALCI!

Sprejemamo naročila za **semensko koruzo** Pioneer-Mirna.

AGROPROMET d. o. o., Cerklje, tel. 421-283

POSESTI

Prodajam zazidljivo vikend PARCELO, 1.166 m². ☎ 212-525 155

Prodajam zazidljivo PARCELO v Koprivju pri Trziču, 980 kvad. m., voda in elektrika ob parceli. Informacije na ☎ 218-526 399

Prodajam GARAŽO, pritličje, na Šorljevi 20 najboljšemu ponudniku. ☎ 061/40-582 402

Ugodno prodajam 2 ha mešanega GOZDA, relacija Senično - Gozd. Cena po dogovoru. ☎ 325-198 424

Prodajam GARAŽO v Kranju - Vrečkova ul. ☎ 326-198 429

PRIREĐITVE

PLESNA ŠOLA Kranj vabi otroke, mladine in odrasle v PLESNE TEČAJE, AEROBIKO in v tečaj JAZZ BALETA. Informacije na ☎ 327-949 233

GLASBO za ohceti nudita glasbenika. ☎ 421-498 365

STAN. OPREMA

Prodajam 8 masivnih MIZ, dim. 80 x 150 cm in 30 masivnih STOLOV, vse smreka, primerno za kmečke sobe ali gostilno; skupaj ali posamezno. ☎ 44-050 395

STORITVE

TV VIDEO AVDIO SERVIS! Smedniška 37, Kranj, ☎ 323-159 25

Opravljamo vsa KROVSKO - KLEPARSKA dela; izoliramo tudi cevi centralne kurjave. ☎ 73-345 90

J & J TV, VIDEO, HI-FI Servisi Smedniška 80, Kranj, ☎ 329-886 332

IZOLACIJA cevi in KROVSKO - KLEPARSKA dela. ☎ 79-043 376

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. ☎ 212-277 412

Kvalitetno ČISTIM preproge in jogi postelje. ☎ 81-834 437

STANOVANJA

Zamenjam 2.5-sobno (50 kvad. m.) in 1-sobno (35 kvad. m.) lastniški STANOVANJ v stolpnici v Podlubniku za 4-sobno ali več sobno stanovanje oziroma primerno hišo v Škofji Loki ali bližnji okolici. ☎ 621-022 47

1-sobno, po meri opremljeno STANOVANJE, v Kamniku pri železniški postaji, s centralnim ogrevanjem za dva bloka skupaj, zamenjam za večje v Kranju, z doplačilom. ☎ 217-867, od 11. do 15. ure 371

Opremljeno SOBO oddam dvema moškima. ☎ 311-107 394

VOZILA DELI

Prodajam REZERVNE DELE za Jugo 45. ☎ 50-826 392

Prodajam Z 101, letnik 1979, za rezervne dele. ☎ 212-354 428

● KARAMBOLIRANI AVTOMOBILI vseh letnikov
● RABLJENI NADOMESTNI DELI SUPER CENE
BUGAJSKI, Velden, Oberjeserz 39, tel.: 9943-4274-4111

VOZILA

Prodajam Z 128, letnik 1989, odlično ohranjena. ☎ 631-364 156

Ugodno prodajam ŠKODO Favorit 135 L. ☎ 47-686 225

Prodajam ARO 4x4, letnik 1988, registrirana. ☎ 212-716 232

VW Kombi bus, letnik 1987, bencinar, prodajam ali menjam. ☎ 321-431, dopoldan 299

Prodajam OPEL KADETT 1.3, letnik 1983, prevoženih 80.000 km. ☎ 328-758 367

Prodajam JUGO 45 Koral, letnik avgust 1990. ☎ 802-529 379

Ugodno prodajam LADO 1200 S, letnik 1986. ☎ 324-210, popoldan 386

Prodajam Z 101, letnik 1984. ☎ 725-631 389

Prodajam Z 750, letnik 1979. ☎ 66-709 390

Ugodno prodajam R 18, letnik 1981. ☎ 85-430, zvečer 391

Prodajam R 5 Campus, 5 vrat, še ne-registriran, 15 odstotkov ceneje in TOYOTO Corolla 1300, letnik 1987. ☎ 215-070 398

Ugodno prodajam pol leta star R 4, bel. ☎ 74-224 405

Prodajam JUGO 45, letnik 1991, 6.000 km. ☎ 329-746 410

Poceni prodajam PEUGEOT 304, letnik 1978. Ogris, Trojarjeva 9, Kranj, ☎ 311-436 414

Prodajam WV 1200, neregistriran. ☎ 311-284 420

Prodajam Z 128, letnik 1986. Debeljak, Podbrezje 150, Duplje, ☎ 70-069 426

Prodajam Z 850, letnik 1984. Pokopališka 22, Kranj 431

Prodajam AUDI 80 GLS, registriran od 24. 12. 1992. ☎ 68-716, popoldan 432

ZAPOSLOTITVE

KV ELEKTRIKARJA za določen čas takoj zaposlim. Po možnosti z izpitom C kategorije. Možna tudi stalna zaposlitev. ☎ 43-133 139

Honorarno DELO dobi prijetno dekle v Kava baru, v Škofji Loki. ☎ 632-928 165

Bi radi prišli do odličnega zaslužka? Informacije na ☎ 59-123, vask delavnik dopoldan 214

Honorarno ali redno zaposlimo več ZASTOPNIKOV za zastopniško prodajo na področju Slovenije. ☎ 59-063 352

Podjetje za propagando, marketing in trgovino "Model Shopping" vabi dekleta na avdicijo za bodoče HOSTESE, ki bo dne 15. 1. 1992, ob 16. uri, na Jesenicah, v prostori gostilne "Pri Jurču" - Bl. Dobrava in v Kranju, dne 15. 1. 1992, ob 19. uri, v prostorih AMD Kranj, Koroška 53/d, 1. nadstropje - Zlato polje. Vse informacije dobite na ☎ 83-313 381

Takoj zaposlim PRODAJALKO, z večletno prakso, v prodajalni s spodnjim perilom. Informacije: 15. 1. 1992, od 8. do 9. ure in od 15. do 16. ure ter 18. 1. 1992, od 8. do 9. ure in od 12. do 13. ure 382

ŠIVILJE z industrijskimi stroji, iščem. ☎ 70-441 388

Firma z že vpeljanim programom, zaradi razširitve in boljše kontrole trga, nudi SODELOVANJE izkušnim osebam za VODENJE in KOORDINIRANJE con. ☎ 061/314-052 396

Pogodbeno zaposlim DELAVKO z znanjem knjigovodstva in računovodstva, v popoldanskem času, na domu. Ponudbe na ☎ 622-575 400

PRODAJA zanimivega artikla, plačilo takoj! ☎ 323-135 404

Dekle ali fanta za STREŽBO v "Pehta Pabu" v Kr. gori, honorarno zaposlimo. Informacije osebno, v petek, 17. 1. 1992, ob 12. uri v lokalu 413

Zaposlitev nudim ŠIVILJI. Ponudbe s kratkim življenjepisom, pošljite na oglasni oddelek. Šifra: PIŠI TAKOJ, DELO ČAKA 440

Prodajam 7 tednov staro TELIČKO. ☎ 622-033 364

Prodajam OVCE - solčavske pasme. ☎ 50-258 368

Prodajam 5 tednov starega BIKCA frizijska. Ljubno 130 387

Prodajam PRAŠIČE, težke od 50 do 80 kg in krmilni KROMPIR. Globočnik, Letališka 7, Voglje - Šenčur 393

Prodajam 400 kg težkega BIKCA. Štefanja gora 14, Cerklje 397

Rodovniški nemški OVČARJI zbirajo rezervacije. ☎ 40-678 401

Prodajam PRAŠIČE. Mlaka 3, Begunje 425

Prodajam BIKCA ali zamenjam za telico. ☎ 421-845 427

Prodajam 400 kg težkega BIKCA. Štefanja gora 14, Cerklje 397

Rodovniški nemški OVČARJI zbirajo rezervacije. ☎ 40-678 401

Prodajam PRAŠIČE. Mlaka 3, Begunje 425

Prodajam BIKCA ali zamenjam za telico. ☎ 421-845 427

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz tekočega vzdrževanja

JANEZ BAKOVNIK

rojen 1918

Od njega smo se poslovili v petek, 10. januarja 1992, ob 15. uri na pokopališču v Šenčurju.

DELOVNI KOLEKTIV
SAVA KRANJ

ZAHVALA

Na svoj 85. rojstni dan se je tiho od nas poslovila naša draga mama, babica, prababica, tašča in teta

IVANA KOŠIR

p. d. Podrepelevcova mama

Ob boleči izgubi matere 14 otrok se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega na domu in jo spremljali na njeni zadnji poti ob zvokih Gorskoh in Poljanskih zvonov. Zahvaljujemo se g. župniku za lep pogrebni obred in tolažilne besede, cerkvenim pevcem ter Pavli Benedik za poslovilne besede ob njenem odprtem grobu. Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami, še enkrat srčna hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Jazbine, Škofja Loka, Tehovec, Trnovec, Ločnica, Sopotnica, Drogobačka, Volaka, Zg. Luša, Radovljica, 29. decembra 1991

ZAHVALA

Kar smo najbolj ljubili, smo izgubili...

V neenakem boju s hudo boleznijo je omagal dragi mož in očka

JANKO DOLINAR

bivši gostilničar iz Podgore

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter dobrim sosedom za obiske v času bolezni, izrečena sožalja in številno spremstvo na zadnji poti. Posebej gre iskrena zahvala dr. Perdanovi, sestri Francki, Kmečki zvezi Poljanske doline, sodelavcem Alpine Gorenja vas, učiteljem in učencem 8. b r. OŠ Ivan Tavčar Gorenja vas, praporščaku in članom GD Trebija za spremstvo, Minki za resnične besede slovesa. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za občuteno zapeto pesem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Za njim žalujejo: žena Anica, hči Damjana, sinova Uroš in Matej, brat Franc z družino in tete Katarina, Franciška, Angela in Gabrijela.

Podgora, Bohinjska Bela, Selo, 30. decembra 1991

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega ata, brata in svaka

IVANA ŠEMROVA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Posebna zahvala g. župniku za lep pogrebni obred. Zahvala tudi pevcem iz Nakla. Vsem še enkrat hvala, da ste našega ata tako številno spremili na njegovi zadnji poti!

Naklo, 6. januarja 1992

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, brata

SLOBODANA SUNESKA

izrekamo iskreno zahvalo vsem iz UKC Golnik in Onkološkega inštituta v Ljubljani. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom, prijateljem ter sodelavcem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

1. januarja smo se poslovili od našega dragega

JANEZA VIDICA

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem Dijaškega doma in Save - SPAR za izraženo sožalje in sočustvanje z nami. Hvala vsem za podarjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se nakelskim pevcem in g. župniku za opravljen obred.

Žena Marija, hčerki Miša in Jana z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice

ANE SEŠEK

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam ob teh težkih trenutkih stali ob strani, za darovano cvetje in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za lep pogrebni obred, sosedom za vsestransko pomoč in pevcem iz Škofje Loke.

Vsi njeni

Škofja Loka, Le Mans, Jarše, Ljubljana

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

IVANKE POLIČAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje ter za pisne in ustne izraze sožalja. Posebej se zahvaljujemo ZB NOV Bled, dr. Krivčevi za skrb in zdravniško pomoč, g. Staretovi za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za poslovilni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste jo počastili na njeni zadnji poti!

Vsi njeni

Bled, Radovljica, 7. januarja 1992

Slovenija in svet

Priznanje Slovenije ni sporno

Ta teden bo večja skupina evropskih in izvenevropskih držav priznala Slovenijo in Hrvaško, pri čemer je najmanj sporno priznanje Slovenije, Hrvaško pa bremeni položaj manjšin, tako italijanske kot srbske.

V Bruslju se je nadaljevala pod predsedstvom lorda Caringtona konferenca o Jugoslaviji, ki so jo v belgijsko prestolnico prenesli iz Haaga. Slovenska udeleženca Milan Kučan in dr. Dimitrij Rupel sta povedala, da je lord končno sprejel slovenski predlog, da se imenuje tudi komisija za ureditev pravnega nasledstva Jugoslavije, Kučan pa je predlagal, da se zamrzne premoženje Jugoslavije, ki se sedaj uporablja za nakup orožja za jugoslovansko armado.

V belgijski prestolnici so se zbrali tudi ministri Evropske skupnosti. Informacije, sicer skope, govore, da je bilo govora o priznanju tistih jugoslovanskih republik, ki so zanj zaprosile. Čeprav pretekli teden ugotovitve Badinterjeve arbitražne komisije, ki naj bi ugotovila, katere republike zaslužijo mednarodno priznanje in katere ne, še niso bile znane, so iz dobro obveščenih virov prišle vesti, da za mednarodno priznanje Slovenije ni nobenih ovir in da naša država ustreza merilom, ki jih je oblikovala skupnost za priznavanje novih evropskih držav. Ta teden nas bo priznalo več držav, zanesljivo pa Italija, Avstrija, Grčija, Vatikan, Španija, Danska in še nekatere države. Hrvaška utegne imeti, po vesteh iz Bruslja, več problemov predvsem zaradi zaščite italijanske in srbske manjšine.

Dogovor s Hrvati in Italijani

Ze nekaj časa potekajo pogovori med predstavniki Slovenije, Hrvaške in Italije o zaščiti manjšin: slovenske v Italiji in italijanske v Sloveniji in na Hrvaškem. Raven zaščite naj bi bila v vseh državah enaka, kar je uveljavitev načela recipročnosti. Med Slovenijo in Italijo naj bi bil poseben sporazum podpisan 15. januarja. Tako sta se dogovorila slovenski in italijanski zunanji ministri dr. Dimitrij Rupel in Gianni De Michelis. Sploh pa utegne biti italijanski predsednik Cossiga prvi tuj državnik, ki bo obiskal mednarodno priznano Slovenijo. Prvi kot Italije, tako napovedujejo, bo prišel k nam konec tega tedna.

Vranitzky odgovarja Slovencem

Pred novim letom se je na Dunaju sestal manjšinski svet, ki se ga je prvič udeležil tudi zvezni kancler dr. Franz Vranitzky, izročene pa so mu bile tri zahteve slovenske narodnostne skupnosti: povišanje državne podpore slovenskim organizacijam, razširitev slovenskih radijskih in televizijskih oddaj ter vključitev dvojezičnih vrtec v redno zakonodajo in financiranje. Kancler je odgovoril, da je letošnji proračun v bistvu že sprejet, vendar bo skušal v okviru svojega urada najti možnost višje pomoči, glede radijskega in televizijskega programa se bodo začeli pogovori z ORF in deželno vlado, dvojezični vrtec pa so pristojnost dežele oziroma občin in ne vidi možnosti, da bi zveza posredovala. Vendar število dvojezičnih otroških vrtec na Koroškem narašča. Bilčovsu, Železni Kapli in Globasnici se je pridružila še občina Pliberk, kjer je župan Slovenec, sicer član Ljudske stranke, mag. Raimund Grlic. Pliberški občinski svet je soglasno sklenil ustanoviti dvojezični vrtec, vlado pa je zaprosil za financiranje še ene vzgojiteljice za vodstvo dvojezične skupine. ● J. Košnjek

Se bo dogodil nov stečajniški triler?

Tržič ni daleč od Begunj

Tržič, 10. januarja - Od maja lani je v poslovanju Bombažne predilnice in tkalnice Tržič marsikaj steklo na bolje, zato so upnikom že predlagali prisilno poravnavo. Stečajni upravitelj Matija Roblek - Majcen se boji, da bodo še pred tem v upniških vrstah predlagali zamenjavo vodstva. Bodo v Tržiču doživeli ponovitev stečaja na način begunjskega Elana?

Javnosti je že dolgo znano, da je tržiški BPT kronični bolnik, ki kljub povečanim dozam zdravil nezadržno hira. Niti prisilno upraviteljstvo v preteklosti ni dalo obetanih rezultatov. Da gre od sredine maja lani tovarni vendarle na bolje, nas je seznanil sedanjí stečajni upravitelj Matija Roblek - Majcen iz Ljubljane. Kot je povedal med drugim v pogovoru za Gorenjski glas, jim je ob vseh naporih za sanacijo poslovanja uspelo do konca leta 1991 ustvariti za približno milijon nemških mark dobička. Res so to zmogli predvsem na račun oprostitev plačila vseh družbenih obveznosti, vendar pravilnost njihove usmeritve pri reševanju firme v stečaju potrjuje tudi dejstvo, da se po njihovem modelu ozirajo celo v republiki.

Na osnovi doseženega je stečajni upravitelj optimističen glede možnosti prisilne poravnave z upniki. Le-ti prav sedaj proučujejo dopolnjen predlog iz Tržiča, razplet pa naj bi bil znan morda že v prvem četrtletju. Vendar se Matija Roblek - Majcen boji, da bi se še pred tem lahko primerilo kaj nepredvidenega. Določeni znaki namreč kažejo - gre za preverjanja tovarniških dogajanj v raznih institucijah, da bi ob novih znakih ozdravitve utegnili priti do zamenjave zdravnika. Če povemo bolj naravnost, glavni upnik, ki ni glavna banka v Sloveniji, bi utegnil zahtevati novega stečajnega upravitelja. Sedanjí nosilec te dolžnosti je omenjal celo nekakšno podtikanja, ki spominjajo na usodo njegovega kolega Trillerja iz begunjskega Elana. No, čas bo pokazal, ali se moti, več o delu BPT Tržič pod njegovim krmilom pa si lahko preberete na gospodarski strani že v petkovi številki! ● Stojan Saje

Kako naprej?

Tržič, 12. januarja - Socialdemokratska stranka Slovenije Občinski odbor Tržič vabi občane Tržiča na socialdemokratski večer dne 18. 1. 1992 ob 19. uri v Gasilski dom Tržič. Kot gosti večera bo sodeloval dr. Jože Pučnik s temo: Kako naprej? Večer bomo popostrili z družbanim preučanjem in plesom. ● T. T.

35. prireditve "Po stezah partizanske Jelovice"

Pomnik, ki se ne sme razvrednotiti

Dražgoše, 12. decembra - Številna udeležba tako pohodnikov kot nekdanjih borcev in vodilnih slovenskih politikov je v nedeljo v Dražgošah dokazala, da bitka ostaja ponos slovenskega naroda in pomemben dogodek v naši zavesti ter hkrati dokaz, da smo se pripravljani za svojo samostojnost upirati tudi z žrtvami.

Predsednik skupščine, dr. France Bučar, je prišel v Dražgoše peš iz Bohinja. Večina ministrov pa se je pripeljala z avtomobili.

Domačinka, Slava Pentek - Lotrič, Švebova Slava, je pri opisovanju bitke poudarila, da dogodek pomeni zmago odporiškega gibanja proti fašizmu po vsej Evropi, ob tem pa je še kako pomembno dejstvo, da se slovenski narod, ko se počuti ogroženega, strne, pozabi na razprtije, na svojo številčno majhnost in se upre. S to bitko smo Slovenci dokazali, da smo sami sposobni odločati, s kom in kako bomo živeli in ne pod kom s sklonjeno glavo. "Telega pomena dražgoške bitke ne bo mogla zbrisati nobena verbalna diareja politikov in zgodovinarjev," je dejala. Zbrani pa so glasno zaploskali.

Med številnimi obiskovalci Dražgoš so bili nekdanji borci pa tudi predstavniki slovenske politike, kulture in športa: Milan Kučan, Janez Kocijančič, Ciril Zlobec, Matjaž Kmecl, Dimitrij Rupel, Franc Godeša, Igor Bavčar, Janez Slapar, Peter Hawlina, Ivan Dolničar - Janošek, Maks Krmelj - Matija, France Kavčič - Veljko, Edvard Bavčič, Ciril Ribičič, Franc Miklavčič, Jožef Školč, Viktor Žakelj, Emil Milan Pintar in drugi.

Dr. France Bučar ob 50-letnici dražgoške bitke
Preživel bo tisti,
ki je pripravljen tvegati

● Sleherni dogodek v zgodovini je sam na sebi popolnoma nevtrarno dejstvo, ki za nas nima nikakršnega pomena, če mu ga sami ne določimo, s svojim odnosom do njega. Ta odnos pa je njegovo vključevanje v sedanost kot del odgovora, ki ga moramo izoblikovati na izzive sedanega časa. Predvsem v tem je njegov pomen. Zato se tudi njegova vloga in ocena spreminja, kakor se spreminjajo okoliščine, na katere moramo dati odgovor. Objektivnost zgodovinskih dejstev, na katere se običajno sklicujemo, je povsem relativna. Pomembna je subjektivna ocena, kolikor nam ustvarja pogoje za sedanje odločitve. Samo s tega stališča je zgodovina relevantna. Tako sedanost ni nič drugega kot povezan sistem preteklih dogodkov, ki se kot celota soočajo s prihodnostjo, ki pa je prihodnost samo z našega subjektivnega vidika, kako v novem sestavu dogodkov sami določamo svoje mesto in s svojim delovanjem vplivamo na medsebojne odnose ter razpored stvari in dogodkov. Taki usodi in presoji je podvržen tudi dogodek, ki ga danes slavimo. Njegova pomembnost in veličina sta odvisna od tega, kaj nam nudi kot izkušnja za prihodnost, s katero se soočamo, pri čemer kot izkušnjo pojmujejo predvsem v nas ustvarjeno zavest in zgodovinski spomin.

● Preživel bo samo tisti, ki je v boju za obstanek pripravljen tvegati in staviti na kocko vse. To zveni na prvi pogled morda nerazumno, celo absurdno. Navidezna spornost tega koraka nas je spremljala ne samo vso drugo svetovno vojno, temveč se vleče vse do današnjega dne. Morda bi se dalo za nazaj ugotovljati, da bi bilo mogoče kak posamezen korak narediti ceneje, pametneje, z manj žrtvami in dobiti za to celo potrditev. Odločilna pa ni v prvi vrsti in samo racionalna presoja, morda celo najmanj, pač pa izvirna sila, naravni gon, ki ne racionalizira, pač pa naravnost eruptivno deluje. In to so Dražgoše. Za navidezno racionalnostjo in preudarnostjo se je dostikrat skrivala le gola strahopetnost in oportunitizem, ki za nazaj išče svoje lastno opravičilo v dokazovanju, kako bi bilo vse bolje, če bi njih poslušali. Če bi tudi danes ravnali samo po taki pameti, se ne bi spustili v boj za državno osamosvojitve, se ne bi upali jugoslovanski armadi, ne bi se podajali osamljeni v svet, ko so bile vse opcije na drugi strani: ustavna zavarovanost Jugoslavije, absolutna premoč JLA, v celoti odklonilno stališče zahoda do naše osamosvojitve. In smo se "prebili". To je tisti duh, ki nam veje iz Dražgoš.

● Narodnoosvobodilni boj je bil boj slovenskega naroda za preživetje. In samo za preživetje. Bil je in je za vsakega pripadnika slovenskega naroda najvišje spričevalo njegove narodne zavesti in dokaz, da to svojo zavest podpre tudi z največjimi žrtvami, celo s svojim življenjem. Kaj so imeli borci Dražgoš drugega pred očmi, kot da branijo svoje življenje in življenje nas vseh? Tu ne gre za nobene ideologije. Če je nosilec enega ekstremizma uspelo, da so zaradi svojega, nedvomno velikega prispevka v tej vojni uspeli, da svojo zmago udejanjijo kot upravljanje nad domovino s konceptom, ki se je izkazal najprej kot utopija, pozneje kot katastrofa, njihovi nasprotniki - tudi če so utrpeli velike krivice, velika ponižanja in so bili odrinjeni od upravljanja domovine - iz teh istih razlogov danes nimajo pravice, da bi se zatekali v tisti ekstremizem, iz katerega se je rodilo zlo.

● Sprava ni v tem, da bi potegnili križ čez preteklost. Nasprotno, tega ne smemo. Današnja proslava ne bi bila upravičena. In ni samo moralno dejanje medsebojnega odpuščanja. Možna je samo kot posledica spoznanja, kot bilanca pozitivnega in negativnega, pri čemer mora pozitivno prevladati, sicer bi bil možen le obup. Tako pa je sprava dejanje, ki je usmerjeno v prihodnost, priznanje pozitivne vloge narodnoosvobodilnega boja, obžalovanje preteklih napak, predvsem pa spoznanje, da jih ne smemo več ponoviti. Temelj, iz katerega je izšlo vse zlo, je v stanju duha. Ne videti in ne priznati dobrega in dobronamernosti v svojem bližnjem, če je drugačnega prepričanja ali drugačnega nazora. Ali obratno, priznati dobro v sosedu samo, če je enakega prepričanja, v najhujši obliki samo, če pripada moji politični stranki. Ne dopustimo, da se ta pošast zopet priplazi k nam, naj bo kakršnekoli politične barve - čeprav že volhja za vogalom. Sicer nam svoboda, ki smo si jo priborili, ne bi nič koristila. To smo dolžni tudi borcev dražgoške bitke. ● Priprava: V. Stanovnik

JANUAR
V
MERKURJEVIH
PRODAJALNAH

10 %
CENEJŠI

Popust velja pri takojšnjem plačilu nad 2.000 SLT za vse izdelke, razen premoga, črne in barvne metalurgije.

Podrobnejše informacije dobite v Merkurjevih prodajalnah!